T.C.

Radyo ve Televizyon Üst Kurulu

DÜNYADA İNTERNET YAYINCILIĞI VE KAMU DENETİMİ

UZMANLIK TEZİ

Muhammed Yusuf SARI

ANKARA

HAZİRAN/2021

T.C.

Radyo ve Televizyon Üst Kurulu

DÜNYADA İNTERNET YAYINCILIĞI VE KAMU DENETİMİ

UZMANLIK TEZİ

Muhammed Yusuf SARI

DANIŞMAN

ÜST KURUL UZMANI Müslüm Kerem SERTDEMİR

ANKARA

HAZİRAN/2021

RADYO VE TELEVİZYON ÜST KURULU BAŞKANLIĞINA

Bu çalışma, Tez Değerlendirme Komisyonu tarafından oy birliği/oy çokluğu ile Uzmanlık Tezi olarak kabul edilmiştir.

	Adı Soyadı	İmza
Başkan:		
Üye :		
Üye :		
Üye :		
Üye :		

ONAY

…/…/2021

Ebubekir ŞAHİN

Üst Kurul Başkanı

TEZ TESLİM TUTANAĞI VE DOĞRULUK BEYANI

Radyo ve Televizyon Üst Kurulunda görev yapan Uzman Yardımcısı olarak, Radyo ve Televizyon Üst Kurulu Tez Hazırlama Yönergesi'ne uygun şekilde hazırlamış olduğum uzmanlık tezi ilişikte sunulmuştur.

Bu uzmanlık tezindeki bütün bilgilerin akademik kurallara ve etik davranış ilkelerine uygun olarak toplayıp sunduğumu; ayrıca, bu kural ve ilkelerin gereği olarak, çalışmada bana ait olmayan tüm veri, düşünce ve sonuçları andığımı ve kaynağını gösterdiğimi beyan ederim.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

… / … / 2021
Muhammed Yusuf SARI
Üst Kurul Uzman Yardımcısı
Uzmanlık Tezinin Adı: Dünyada İnternet Yayıncılığı ve Kamu Denetimi

EK:
1- Tez (6 Adet)
2- CD (1 Adet)

Tezi Teslim Alan

Daire Başkanı
... / … / 2021

TEŞEKKÜR

"Dünyada İnternet Yayıncılığı ve Kamu Denetimi" isimli bu tezin hazırlanması sürecine ilişkin olarak; Sayın Radyo ve Televizyon Üst Kurulu Başkanı ile Üyelerine, İzin ve Tahsisler Dairesi Başkanlığının Başkanı ve Başkan yardımcılarına, danışmanım Sayın Müslüm Kerem SERTDEMİR'e, değerli mesai arkadaşlarım Mahmut Sami KÖKSALDI, Yavuz DOĞAN, Oğuzhan AKMAN, Cavidan AKPINAR, Hacer METİN ile Selahattin Başar ALLIOĞLU'na ve tez yazım sürecinde sağladıkları destekleri için sevgili aileme ve bilhassa eşim Dilek SARI'ya sonsuz teşekkürlerimi sunarım.

İÇİNDEKİLER

TEŞEKKÜR I
İÇİNDEKİLER II
KISALTMALAR V
ŞEKİLLER LİSTESİ VII
TABLOLAR LİSTESİ IX
GİRİŞ 1
Sorun 2
Amaç ve Önem 3
Kapsam, Sınırlılıklar ve Yöntem 3
BİRİNCİ BÖLÜM 5
TEMEL KAVRAMLAR 5
1.1. İNTERNET VE ÇEVRİM İÇİ ORTAM 5
1.2. GELENEKSEL MEDYA VE YENİ MEDYA 6
1.3. DİĞER KAVRAMLAR VE ELE ALINIŞ BİÇİMLERİ 7
İKİNCİ BÖLÜM 8
AVRUPA BİRLİĞİ VE AVRUPA ÜLKELERİNE YÖNELİK İNCELEMELER 8
2.1. AVRUPA BİRLİĞİ (AB) 8
2.2. İNGİLTERE 11
2.2.1. Radyo Yayıncılığının Tarihsel Gelişimi 11
2.2.2. Televizyon Yayıncılığının Tarihsel Gelişimi 12
2.2.3. İletişim Ofisi (OFCOM) 13
2.2.4. PRS for Music 14
2.2.5. Çevrim İçi Yayıncılığa İlişkin Düzenlemeler 15
2.2.5.1. Ticari Radyo Lisansı 15
2.2.5.2. Sınırlı Çevrim İçi Müzik Lisansı (SÇML) 16
2.2.5.3. Sınırlı Çevrim İçi Müzik Lisansı + (SÇML +) 18
2.2.5.4. Çevrim İçi Zararlar Beyaz Kitabı 19
2.2.5.5. Video Paylaşım Platformları (VSP) Düzenlemesi 21
2.3. İRLANDA 22

2.3.1. Radyo Yayıncılığının Tarihsel Gelişimi 23
2.3.2. Televizyon Yayıncılığının Tarihsel Gelişimi 24
2.3.3. İrlanda Yayın Otoritesi (BAI) 26
2.3.4. Çevrim İçi Yayıncılığa İlişkin Düzenlemeler 27
2.4. FRANSA 29
2.4.1. Radyo Yayıncılığının Tarihsel Gelişimi 29
2.4.2. Televizyon Yayıncılığının Tarihsel Gelişimi 30
2.4.3. Görsel –İşitsel Yüksek Konseyi (CSA) 32
2.4.4. Çevrim İçi Yayıncılığa İlişkin Düzenlemeler 33
2.4.4.1. İnternet Ortamından Radyo ve Televizyon Yayınlarına İlişkin Düzenleme 33
2.4.4.2. Çevrim İçi Nefret Söylemi ile Mücadele Yasası 34
2.5. ALMANYA 36
2.5.1. Radyo Yayıncılığının Tarihsel Gelişimi 36
2.5.2. Televizyon Yayıncılığının Tarihsel Gelişimi 39
2.5.3. Medya Yetkilileri (Die Medienanstalten) 41
2.5.4. Çevrim içi Yayıncılığa İlişkin Düzenlemeler 42
2.5.4.1. Eyaletler Arası Medya Anlaşması (MStV) 42
2.5.4.2. Gençliği Koruma Yasası 43
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM 44
DÜNYADAKİ DİĞER ÜLKELERE YÖNELİK İNCELEMELER 44
3.1. RUSYA 44
3.1.1. Radyo Yayıncılığının Tarihsel Gelişimi 44
3.1.2. Televizyon Yayıncılığının Tarihsel Gelişimi 46
3.1.3. Haberleşme, Bilgi Teknolojileri ve Kitle İletişim Alanında Federal Denetim Servisi (ROSKOMNADZOR) 49
3.1.4. Çevrim İçi Yayıncılığa İlişkin Düzenlemeler 50
3.2. GÜNEY AFRİKA 54
3.2.1. Radyo Yayıncılığının Tarihsel Gelişimi 54
3.2.2. Televizyon Yayıncılığının Tarihsel Gelişimi 56
3.2.3. Film ve Yayın Kurulu (FPB) 57
3.2.4. Güney Afrika Bağımsız İletişim Otoritesi (ICASA) 58
3.2.5. Çevrim İçi Yayıncılığa İlişkin Düzenlemeler 59

3.3. ÇİN 64
3.3.1. Radyo Yayıncılığının Tarihsel Gelişimi 64
3.3.2. Televizyon Yayıncılığının Tarihsel Gelişimi 67
3.3.3. Ulusal Radyo ve Televizyon İdaresi (NRTA) 70
3.2.4. Çevrim İçi Yayıncılığa İlişkin Düzenlemeler 71
3.4. SİNGAPUR 75
3.4.1. Radyo Yayıncılığının Tarihsel Gelişimi 75
3.4.2. Televizyon Yayıncılığının Tarihsel Gelişimi 77
3.4.3. Bilgi İletişim Medya Geliştirme Otoritesi (IMDA) 79
3.4.4. Çevrim İçi Yayıncılığa İlişkin Düzenlemeler 80
3.4.4.1. Çevrim İçi Radyo Yayınlarına İlişkin Düzenleme 80
3.4.4.2. Set Üstü (OTT) TV ve Talep Üzerine Video (VOD) TV Düzenlemesi 81
3.5. HİNDİSTAN 86
3.5.1. Radyo Yayıncılığının Tarihçesi 86
3.5.2. Televizyon Yayıncılığının Tarihçesi 88
3.5.3. Bilgi ve Yayıncılık Bakanlığı (MIB) 90
3.5.4. Çevrim İçi Yayıncılığa İlişkin Düzenlemeler 91
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM 95
TÜRKİYE 95
4.1. RADYO YAYINCILIĞININ TARİHÇESİ 95
4.2. TELEVİZYON YAYINCILIĞININ TARİHÇESİ 97
4.3. RADYO VE TELEVİZYON ÜST KURULU (RTÜK) 99
4.4. BİLGİ TEKNOLOJİLERİ VE İLETİŞİM KURUMU (BTK) 101
4.5. ÇEVRİM İÇİ YAYINCILIĞA İLİŞKİN DÜZENLEMELER 103
SONUÇ VE ÖNERİLER 109
Sonuç 109
Öneriler 122
KAYNAKÇA 128
ÖZET 156
ABSTRACT 158
ÖZGEÇMİŞ 160

KISALTMALAR

a.g.e.	Adı Geçen Eser
a.g.k.	Adı Geçen Kaynak
AB	Avrupa Birliği
ADSL	Asimetrik Dijital Abone Hattı
AFN	American Forces Network
AIR	Tüm Hindistan Radyosu
AM	Genlik Modülasyonu
ARD	Almanya Kamu Hizmeti Yayıncılar Birliği
AVMS	Görsel İşitsel Medya Hizmetleri
BAI	İrlanda Yayın Otoritesi
BBC	Britanya Yayın Şirketi
BTK	Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu
CSA	Görsel-İşitsel Yüksek Konseyi (Fransa)
ÇKP	Çin Komünist Partisi
DAB	Dijital Ses Yayını
DCCC	Dijital İçerik Şikâyet Konseyi (Hindistan)
DLM	Devlet Medya Yetkilileri Konferansı (Almanya)
FM	Frekans Modülasyonu
FPA	Film ve Yayın Yasası (Güney Afrika)
FPB	Film ve Yayınlar Kurulu (Güney Afrika)
GAPP	Basın, Yayın, Radyo, Film ve Televizyon İdaresi (Çin)
GVK	Komite Başkanlığı Konferansı (Almanya)
IAMAI	Hindistan İnternet ve Mobil Birliği
IBA	Bağımsız Yayın Otoritesi (Güney Afrika)
IBC	Hindistan Yayın Şirketi
ICASA	Güney Afrika Bağımsız İletişim Otoritesi
IMDA	Bilgi İletişim Medya Geliştirme Otoritesi (Singapur)
IPTV	İnternet Protokol Televizyonu

ITA	Bağımsız Televizyon Otoritesi (İngiltere)
İBYH	İsteğe Bağlı Yayın Hizmeti
İTÜ	İstanbul Teknik Üniversitesi
KEK	Medya Sektöründeki Yoğunlaşmayı Belirleme Komisyonu (Almanya)
KJM	Gençlik Medyasını Koruma Komisyonu (Almanya)
MIB	Bilgi ve Yayıncılık Bakanlığı (İrlanda)
MSTV	Eyaletler Arası Medya Anlaşması (İrlanda)
NBR	Yıllık Net Gelir
NRTA	Ulusal Radyo ve Televizyon İdaresi (Çin)
OFCOM	İletişim Ofisi (İngiltere)
OFTEL	Telekomünikasyon Ofisi (İngiltere)
OTT TV	Set Üstü Televizyon (Over Top Television)
PCPT	Posta ve Telgraf Halk Komiserliği (Rusya)
PTT	Posta ve Telgraf Teşkilatı A.Ş. (Türkiye)
RD	Radyo
RMSFOM	Radyo Malaya Singapur ve Malaya Federasyonu
ROSKOMNADZOR	Haberleşme, Bilgi Teknolojileri ve Kitle İletişim Alanında Federal Denetim Servisi (Rusya)
RTE	Radyo Televizyon İrlanda
RTS	Radyo Televizyon Singapur
RTÜK	Radyo ve Televizyon Üst Kurulu
SABC	Güney Afrika Yayın Kurumu
SATRA	Güney Afrika Telekomünikasyon Düzenleme Kurumu
SBC	Singapur Yayıncılık Şirketi
SÇML	Sınırlı Çevrim içi Müzik Lisansı
SSCB	Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliği
TBMM	Türkiye Büyük Millet Meclisi

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 2.1 BBC yayın binası 11
Şekil 2.2 İletişim Ofisi (OFCOM) logosu 13
Şekil 2.3 PRS for Music logosu 14
Şekil 2.4 2RN Radyo İstasyonu binası 23
Şekil 2.5 RTE 2 kanalının ilk logosu 25
Şekil 2.6 BAI logosu 26
Şekil 2.7 Eyfel Kulesi 30
Şekil 2.8 Görsel –İşitsel Yüksek Konseyi logosu 32
Şekil 2.9 Deutschlandsender Herzberg anteni 37
Şekil 2.10 Askeri hastanede futbol yayını izleyen askerler 39
Şekil 2.11 Medya Yetkilileri logosu 41
Şekil 3.1 Shukhov Radio Tower. Moskova, Rusya 45
Şekil 3.2 Shabolovsky Radyo İstasyonu 47
Şekil 3.3 Luna-3 Uzay Aracı'ndan çekilen görüntü 48
Şekil 3.4 ROSKOMNADZOR logosu 49
Şekil 3.5 Brixton Tower 55
Şekil 3.6 Film ve Yayınlar Kurulu logosu 57
Şekil 3.7 ICASA logosu 58
Şekil 3.8 Her yaş grubu ve herkes için uygun olan içerik. 60
Şekil 3.9 Her yaş grubu için uygun olan, ancak genç veya hassas izleyiciler için ebeveyn rehberliği önerilen içerik. 61
Şekil 3.10 7 yaşın altındaki çocuklar için uygun olmayan, ancak 7 ila 9 yaş arasındaki çocukların erişimine bakıcı veya ebeveyn tarafından karar verebilen içerik. 61
Şekil 3.11 10 yaşın altındaki çocuklar için uygun olmayan, ancak 10 ila 12 yaş arasındaki çocukların erişimine bakıcı veya ebeveyn tarafından karar verebilen içerik. 61
Şekil 3.12 13 yaşın altındaki çocuklar için uygun olmayan içerik. 61
Şekil 3.13 16 yaşın altındaki çocuklar için uygun olmayan içerik. 61
Şekil 3.14 18 yaşın altındaki çocuklar için uygun olmayan içerik 62

Şekil 3.15 X18 lisans sahibi tarafından yalnızca 18 yaşından büyüklere sunulabilen buna karşın televizyon ve radyo gibi kamuya açık medyada yayınlanamayan içerik. 62
Şekil 3.16 Hiçbir şekilde satılamayan, kiralanamayan ve sergilenemeyen içerik. 62
Şekil 3.17 Robert Dollar binası 65
Şekil 3.18 Çin Merkez Televizyon İstasyonu 68
Şekil 3.19 NRTA logosu 70
Şekil 3.20 Singapur'un ilk şehir stüdyosunun kurulduğu Empress Binası 76
Şekil 3.21 IMDA logosu 79
Şekil 3.22 Her yaş için uygun içerik. 82
Şekil 3.23 Her yaş için uygun fakat gençlerin aileleri gözetiminde izlemesi tavsiye edilen içerik. 83
Şekil 3.24 13 yaş altı çocukların aile kontrolünde izleyebileceği, 13 yaş ve üstü kişiler için ise uygun içerik. 83
Şekil 3.25 16 yaş ve üstü kişiler için uygun içerik. 83
Şekil 3.26 18 yaş ve üstü kişiler için uygun içerik. 83
Şekil 3.27 21 yaş ve üstü kişiler için uygun içerik. 83
Şekil 3.28 MIB logosu 90
Şekil 4.1 Taşkışla İTÜ binasının çatısına ilk televizyon anteninin dikilmesi 97
Şekil 4.2 RTÜK logosu 99
Şekil 4.3 BTK logosu 101

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 2.1 Ticari Radyo Lisansı ücret tarifesi 16
Tablo 2.2 Sınırlı Çevrim İçi Müzik Lisansı tipleri ve ücretleri 17
Tablo 2.3 Yayın akışı hesaplama örneği 17
Tablo 2.4 Sınırlı Çevrim İçi Müzik Lisansı + tipleri ve ücretleri 18
Tablo 2.5 Yayın akışı hesaplama örneği 19
Tablo 2.6 Çevrim içi ortamdan yapılan yayıncılığa ilişkin düzenlemelere ait karşılaştırma tablosu 120

GİRİŞ

Sanayi devrimi sonucunda oluşan kitlesel tüketim olgusunun etkileriyle yaşanan hızlı teknolojik gelişmeler, insanların yaşam biçimlerini derinden etkilemiştir. Yaşanan bu teknolojik gelişmelerin etkileri görsel-işitsel hizmetler sektörünü de haylice etkilemiş, yayıncılık alanında büyük dönüşümlere yol açmıştır. Yayıncılık alanındaki söz konusu dönüşümün ilk önemli aşaması ise 19.yy sonlarında radyonun icadı ile olmuştur. Radyo ile birden çok insana aynı anda ulaşabilme imkânı doğmuştur.

Teknoloji alanındaki baş döndürücü yenilikler, radyonun icadı ile sınırlı kalmamıştır. 20. yüzyılda icat edilen televizyon ile yayıncılık sektöründeki gelişme hem dünyada hem de Türkiye'de ivme kazanmıştır.

Karasal, kablo ve uydu teknolojilerinin gelişimi ile geleneksel medya araçlarından olan radyo ve televizyon yayınları dünya genelinde erişilebilir hâle gelmiştir. Bu bağlamda, radyo ve televizyon yayınları, toplumların yaşam tarzını belirleyen, duygu, düşünce ve algılarını yönlendiren, tutum, değer ve davranışlarını etkileyen önemli bir güç haline gelmiştir.[1] Zamanla, geniş kitleler üzerinde etki bırakabilen radyo ve televizyon yayınları için "kamu yararı, yeniden iletim, kültürün korunması, küçüklerin ve gençliğin korunması" gibi konularda düzenleme ve denetlemelerin yapılması gerekliliği ortaya çıkmıştır. Bu sebeple radyo ve televizyon hizmet sağlayıcıların kuruluş aşamalarından itibaren faaliyette bulundukları zamanki mali yapıları, tüzel kişilik durumları, yayın içerikleri, hisse devirleri ve yönetici değişikliklerine kadar tüm süreçleri ilgili otoriteler tarafından dünya genelinde

[1] Hasan H. Taylan, *Televizyonla Yetişmek, Televizyon Şiddetinin Etkileri Üzerine Bir Araştırma,* Çizgi Yayınları, Konya, 2011, s. 27.

düzenlenmekte ve denetlenmektedir. Bu konuda yapılan çalışmalarla günümüze kadar belli standartlar oluşturulmuş, sektöre has kurallar çoğunluk tarafından bilinmiş ve benimsenmiştir. Bu düzenleme ve denetleme faaliyetleri ifade özgürlüğünü kısıtlama amaçlı değil bilakis ifade özgürlüğünde adaleti sağlamak üzerinedir.

Günümüzde yeni medya olarak adlandırılan ve altyapısı internet teknolojilerine dayandırılan iletişim araçları 1990'lı yıllardan sonra hayatımıza girmiştir. Bilgisayar teknolojilerinin gelişmesi ve internetin herkes tarafından erişilebilir hâle gelmesiyle radyo ve televizyon yayıncılığında yeni bir dönem başlamıştır. Her alanda olduğu gibi internet, yayıncılık alanında da köklü değişimlere yol açmıştır ve hâlâ değişim devam etmektedir. İnternet teknolojileriyle maliyetlerin azalması sonucunda radyo ve televizyon yayıncılığı dünya genelinde yapılır hâle gelmiş hatta günümüzde, geleneksel radyo ve televizyon yayıncılığı ile yarışır duruma gelmiştir.

Sorun

Çevrim içi ortamdan yapılan yayıncılığının, geleneksel radyo ve televizyon yayıncılığının gelişim sürecinde olduğu gibi, "kamu yararı, yeniden iletim, kültürün korunması, küçüklerin ve gençliğin korunması" gibi konularda düzenlenmesi ve denetlenmesi hususlarının netleştirilmesi ile düzenleme ve denetlemeye ilişkin yöntemlerin belirlenmesi ihtiyacı dünya genelinde baş göstermiştir. Sonuç olarak; bu çalışma bahse konu ihtiyaçlar doğrultusunda gerçekleştirilmiştir.

Amaç ve Önem

Çevrim içi yayıncılık sektörünün düzenlenmesi ve denetlenmesi hususu kamu düzeni ve genel ahlakın sağlanması ile çocukların ve/veya gençlerin korunması gibi amaçlarla incelenmesi gereken bir konudur.

Bu çalışmada, dünyada çevrim içi yayıncılık alanında yakın zamanda düzenleme faaliyetlerinde bulunmuş ve söz konusu alanda hâlihazırda çalışmaların yürütüldüğü çeşitli otoriteler ve ülkelerin ilgili düzenlemeleri ve uygulamaları incelenmiştir. Söz konusu alanda yapılan düzenlemelerin farklı tekniklere dayanması ve uygulanma geri bildirimlerinin kısıtlı oluşu göz önünde bulundurulduğunda bu çalışmanın çevrim içi yayıncılık alanında düzenleme faaliyetlerinde bulunacak ilgililere dünyadaki örnek uygulamarın ne şekilde yapıldığı üzerine katkılar sunacağı değerlendirilmektedir.

Kapsam, Sınırlılıklar ve Yöntem

Bu çalışma, aşağıda belirtilen kapsam ve sınırlılıklar dâhilinde yürütülmüştür.

- Bu çalışmada, tez konusuna uygun düzenleme faaliyetleri olan ve/veya tez konusunda düzenleme faaliyetleri henüz devam eden ülkeler incelenmiştir.
- Bu çalışmada, ilk olarak, incelenen ülkenin radyo ve televizyon yayıncılığı tarihçesinden kısaca bahsedilmiş, ardından incelemeye konu ülkenin düzenleyici ve/veya denetleyici otorite/otoritelerinin kuruluş, görev ve yetkileri kısaca tanıtılmış ve son olarak çevrim içi ortamdan radyo, televizyon ve isteğe bağlı yayıncılığa ilişkin yapılan düzenlemelere yer verilmiştir.
- Bu çalışmada verilerin derinlemesine incelendiği, veriler arasındaki ilişkileri ortaya koymayı amaçlayan, algıların ve olayların doğal ortamda

gerçekçi ve bütüncül bir biçimde ortaya koyan nitel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Bu bağlamda, bu çalışmada, çeşitli ülkelerin çevrim içi yayıncılık alanına ilişkin düzenleme ve tecrübeleri incelenmekte ve yeni düzenleme yapacak olan ilgililere bu çerçevede öneriler sunulmaktadır.

- Bu çalışmada veri toplama tekniği olarak kaynak tarama yöntemi kullanılmıştır.
- Bu çalışmada, incelenen ülkelerdeki çevrim içi yayıncılığa ilişkin düzenlemeler birbirleriyle yeterince karşılaştırılabilir düzeyde olmadığından öncelikle ülke bazında yapılan düzenlemeler ayrı ayrı ele alınmış olup, çalışmanın son bölümünde topluca yorumlanmış ve önerilere yer verilmiştir.
- Bu çalışmada, tez konusunun güncelliği sebebiyle basılı kaynaklardan veri elde edilmesinde zorluklarla karşılaşılmış bu nedenle çevrim içi kaynaklardan yoğun şekilde yararlanılmıştır.
- Bu çalışmada düzenlemesi incelenecek ülkeler açısından amaçlı örnekleme yolu izlenmiştir. Bu yöntem, zengin bilgiye sahip olduğu düşünülen durumların derinlemesine çalışılmasına olanak sağlamaktadır.[2]
- Bu çalışma 22.04.2020 – 10.03.2021 tarihleri arasında gerçekleştirilmiştir.

[2] Ali Yıldırım, Hasan Şimşek, *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*, Seçkin Yayınları, Ankara, 2005, s.72-74.

BİRİNCİ BÖLÜM

TEMEL KAVRAMLAR

Bu bölümde sırasıyla internet ve yayıncılığa ilişkin başlıca kavramlar ele alınacaktır.

1.1. İNTERNET VE ÇEVRİM İÇİ ORTAM

Çoşkunserçe'ye göre internet, dünya genelindeki bilgisayarlar ağlarını birbirine bağlayan elektronik iletişim ağı anlamına gelmektedir. İnternetin kökeni ise özel bir bilgisayar ağı kurmak isteyen Amerika Birleşik Devletleri'ne dayanmaktadır. Bu konuda ilk araştırmalar 1960 yılında başlamıştır.[3]

Kırık'a göre İnternet, İngilizce'deki "inter" öneki ile "net" (network kelimesinin kısaltması) sözcüklerinden oluşan ve dünyadaki tüm bilgisayarları belirli protokollere göre birbirine bağlayan bir ağdır.[4]

Literatürde, yukarıda bahsedilenler dışında da birçok tanım bulunmakla beraber, günden güne gelişip dönüşen bilgi ve iletişim teknolojileri sebebiyle tanımların mutlak sınırlar içermemesi gerektiği düşünülmektedir. Dolayısıyla bu çalışmada internet farklı amaçlara hizmet edebilen tüm cihazlar arasında her türlü veri alışverişine imkân sağlayan küresel ağ olarak ele alınmıştır. Bu bağlamda, çevrim içi ortam ise belirli bir anda internete bağlı olan cihazların oluşturduğu erişilebilir sanal çevreyi ifade etmektedir.

[3] Sevgi Coşkunserçe, *"AB Sayısal Tek Pazarı" Kıskacında RTÜK ve Yeni Medya,* Girişim Matbaacılık, Ankara, 2016, s.123.
[4] Ali M. Kırık, *Etkileşimli Televizyon*, Anahtar Kitaplar Yayınevi, İstanbul, 2010, s. 57.

1.2. GELENEKSEL MEDYA VE YENİ MEDYA

Genel olarak "endüstriyel", "mass" veya "broadcast" gibi kavramlarla da ifade edilen geleneksel medya denince akla ilk olarak radyo, televizyon ve gazete gibi yazılı, görsel ve işitsel medya organları gelmektedir.[5]

Bilgi ve iletişim teknolojilerindeki gelişmelere paralel olarak ortaya çıkan yeni medya kavramı ise Alioğlu'na göre genel olarak var olan medyayı etkileşimli olarak, sayısal veriye dönüştürmeye yönlendiren ve bilgisayar aracılığıyla üretim, dağıtım ve iletişim biçimleri olarak tanımlanmış[6], Coşkunserçe'ye göre ise internet, web siteleri, video oyunları, online ansiklopedi, internet ortamındaki dijital doküman, yazılım, elektronik posta, interaktif televizyon olarak tanımlanmıştır.[7]

Yukarda belirtilen tanımlar ışığında yeni medyanın geleneksel medyadan ayrıldığı üç temel özellik bulunmaktadır. Şöyle ki, yeni medya ile taraflara karşılıklı etkileşim, kitlesizleştirme de denilen bireye özel mesaj oluşturabilme ve eşzamansız katılım sağlama olanakları sunulmaktadır.[8]

Bu çalışmada geleneksel medya araçları olarak televizyon, radyo ve isteğe bağlı yayın hizmetleri anlaşılacak olup, söz konusu yayınların internet üzerinden gerçekleştirilmekte olan çeşitli türleri ise yeni medya araçları olarak ele alınacaktır.

---

[5] Yusuf Yurdigül, İ. Etem, Zinderen, "Yeni Medyada Haber Dili (Ayşe Paşalı olayı üzerinden geleneksel medya ve internet haberciliği karşılaştırılması)", *The Turkish Online Journal of Design, Art and Communication*, Cilt 2, Sayı: 3, s. 81-91, 2012, s.84

[6] Dr. Nazan Alioğlu, *Yeni Medya Sanatı ve Estetiği*, Papatya Yayıncılık, İstanbul, 2011, s.13.

[7] Sevgi C, 2016, s.130-131.

[8] Haluk Geray, *İletişim ve Teknoloji Uluslararası Birikim Düzeyinde Yeni Medya Politikaları*, Ütopya Yayınları, Ankara, 2014, s.18-19.

1.3. DİĞER KAVRAMLAR VE ELE ALINIŞ BİÇİMLERİ

Yeni medya ve internet yayıncılığı kavramlarının en yaygın olan türlerinden birisi set üstü (Over The Top) olarak adlandırılan OTT platformudur. OTT platformu ile iletişim, video, sosyal medya ve eğlence hizmetleri gibi geniş bir alanı kapsamına alan ve kendilerine ait şebekesi olmayan firmalar, söz konusu hizmetleri internet üzerinden kullanıcılara sağlamaktadır.[9] OTT TV'nin iş modelleri ise canlı televizyon, elektronik satın alma ve talebe bağlı video (VOD) olmak üzere üçe ayrılmaktadır.[10]

Bu çalışmada yeni medya araçlarından internet radyo ve internet televizyon yayınlarına ilişkin düzenlemeler ülkeler bazında düzenli olarak incelenebilmiş fakat OTT hizmetlerinin çeşitlerini oluşturan diğer türler ülkelere göre farklılık gösterdiğinden yalnızca var olan düzenlemelere değinilmiştir.

[9] Yaşar Kotadku, *Over-The-Top (OTT) Servislerinin Elektronik Haberleşme Sektörüne Etkileri, Düzenleyici Yaklaşımlar ve Türkiye İçin Öneriler*, Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu Bilişim Uzmanlığı Tezi, 2014, Ankara, s.4.

[10] Sedat Özel, Talebe Bağlı Video Servisleri Çağında Netflix Etkisi, *İnsan ve İnsan Dergisi*, Yıl: 7, Sayı: 26, s. 115-138, 2010, s.122.

İKİNCİ BÖLÜM

AVRUPA BİRLİĞİ VE AVRUPA ÜLKELERİNE YÖNELİK İNCELEMELER

Çalışmamızın bu bölümünde, sırasıyla Avrupa Birliği (AB) ile İngiltere, İrlanda, Fransa ve Almanya'nın internet yayıncılığı denetimi hususundaki mevcut durumları ve düzenlemeleri incelenecektir.

2.1. AVRUPA BİRLİĞİ (AB)

Avrupa Birliği'nin İşleyişi Hakkında Antlaşma'nın (TFEU) 167. ve 173. maddeleri, AB'deki görsel-işitsel hizmetler politikasının yasal dayanağı olarak kabul edilebilir. AB'nin bu bağlamdaki ana hedefleri görsel-işitsel hizmetler sektöründe AB üyesi ülkeler arasındaki iş birliğini teşvik etmek ve tek bir Avrupa pazarı oluşturmaktır. [11]

Avrupa Birliği içerisinde görsel-işitsel hizmetler geniş ölçüde Görsel-İşitsel Medya Hizmetleri Direktifi (AVMS Direktifi) kapsamında düzenlenmektedir. AVMS Direktifinde görsel-işitsel medya hizmeti, "*Bir medya hizmet sağlayıcısının editoryal sorumluluğu altında olan ve temel amacı, programları sağlamak, elektronik iletişim ağı aracılığıyla kamuoyunu bilgilendirmek, eğlendirmek veya eğitmek*" olan bir hizmet olarak tanımlanmaktadır.[12]

[11] "In Brief: Media Law and Regulation in European Union", https://www.lexology.com/library/detail.aspx?g=3f909694-8e1a-4b5d-9b86-a49faa853c29 (17.02.2021)
[12] a.g.k. (17.01.2021)

AVMS Direktifi'nde 6 Kasım 2018 tarihinde yeniliğe gidilmiş ve AVMS Direktifi 2.0 kabul edilmiştir. AVMS Direktifi 2.0 ile karasal, kablo ve uydunun yanı sıra internet üzerinden gerçekleştirilen (platformlar dâhil) yayınlar da direktif kapsamına dâhil edilmiştir. AVMS Direktifi özellikle aşağıdaki konularda ulusal kuralları birbirleriyle uyumlaştırmayı amaçlamaktadır:[13]

- AB üyesi devletlerinin başka bir AB üyesi devletinden uygun olmayan yayın içeriğinin yeniden iletimini kısıtlama hakkı dâhil olmak üzere televizyon yayınlarını düzenlemesi,
- Bağımsız yapımcılar tarafından yapılan Avrupa yapımı içerikler ve içerik kotaları dâhil olmak üzere AB içinde televizyon programlarının tanıtımı, üretimi ve dağıtımı,
- Halkın büyük (spor vb.) etkinliklere erişimi,
- Televizyon reklamcılığı, ürün yerleştirme ve program sponsorluğu,
- Küçüklerin uygunsuz içerikten korunması
- Cevap hakkı (bir televizyon programındaki iddia nedeniyle meşru menfaati zedelenen herhangi bir gerçek veya tüzel kişinin)

AVMS Direktifi 2.0 ile aşağıdaki yeni unsurlar eklenmiştir:[14]

- AB üyesi devletlerarasındaki işbirliği prosedürlerinin açıklığa kavuşturulması,
- Avrupa tarafından üretilen içeriğe ilişkin hükümlerin isteğe bağlı hizmet sağlayıcılara genişletilmesi,
- Küçüklerin zararlı televizyon yayınlarından ve isteğe bağlı hizmetlerden korunmasına ilişkin kuralların uyumlaştırılması,
- AVMS Direktifinin uygulanabilirlik kapsamına video paylaşım platformlarının eklenmesi

[13] "Directive 2010/13/EU of the European Parliament and of the Council", https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=celex%3A32010L0013 (17.02.2021)
[14] a.g.k. (17.02.2021)

AVMS Direktifi ile görsel-işitsel hizmet sektörüne ilişkin üye ülkelerde uygulanacak ortak minimum gereksinimler ve standartlar şunlardır:[15]

- Irk, din veya milliyete dayalı ayrımcılık yasağı;
- Görme veya işitme engelli kullanıcılar için erişilebilirlik;
- Gizli veya bilinçaltı ticari iletişimin yasaklanması;
- Alkollü içecekler için ticari iletişim kuralları;
- Sinematografik eserlerin korunması;
- Küçüklerin korunması
- Eşit muamele ilkelerine tabi kategorilerden birine (ör. ırk, din veya milliyet) bağlılık nedeniyle herhangi bir gruba veya bu grupların üyelerine yönelik şiddete veya nefrete tahrik yasağı, (AVMS Direktifi 2.0 ile getirilmiştir.)
- Bir terör suçu işlemek için aleni tahrik yasağı (AVM Direktifi 2.0 ile getirilmiştir.)

AVMS Direktifi 2.0 ile AB üyesi devletlerde çevrim içi ortamdan isteğe bağlı yayın hizmeti sağlayanların kataloglarında Avrupa eserlerinin oranı en az yüzde 30 olması şartı getirilmiştir. AB üyesi devletler, AVMS Direktifi ile belirtilen kurallara dair yayıncılara daha az katı kurallar uygulama hakkına sahip değildir, ancak temel hakları ihlal etmemesi koşuluyla, kendi yetki alanlarındaki görsel-işitsel medya hizmet sağlayıcılarına daha katı kurallar koyabilirler. [16]

[15] "Directive 2010/13/EU of the European Parliament and of the Council", https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=celex%3A32010L0013 (17.02.2021)
[16] "Ireland Takes Firt Step in Implementing New Audio Visual Media Services Directive" , https://www.mccannfitzgerald.com/knowledge/antitrust-competition/ireland-takes-first-step-in-implementing-new-audio-visual-media-services-directive (17.02.2021)

2.2. İNGİLTERE

Bu başlık altında sırasıyla İngiltere'nin radyo ve televizyon yayıncılığı tarihi ile söz konusu alandaki yetkili otoritelerine değinilecek ve sonrasında bu ülkedeki internet yayıncılığına ilişkin düzenlemeler incelenecektir.

2.2.1. Radyo Yayıncılığının Tarihsel Gelişimi

İngiltere'de radyo alanındaki ilk girişimler, Birinci Dünya Savaşı'ndan sonra, yayıncılığı yayınların bir noktadan diğer bir noktaya iletilmesi olarak gören ticari firmalar aracılığıyla gerçekleşmiştir. Bu doğrultuda, Britanya Yayıncılık Şirketi (The British Broadcasting Company Ltd.), 1922 yılında, yalnızca İngiliz üreticilerin hisse sahibi olmasına izin verilen özel bir şirket olarak kurulmuştur.[17]

İngiliz Yayıncılık Şirketi'nin 1925 yılında tasfiye edilmesi üzerine 1927 yılında kamu kuruluşu olan Britanya Yayın Kurumu (British Broadcasting Corporation-BBC) kurulmuştur.[18]

Şekil 2.1 BBC yayın binası [19]

[17] Sean Street, *A Concise History of British Radio 1922-2002*, Kelly Publications, Tiverton, 2019, s.12.
[18] Andrew Crisell, *An Introductory History of British Broadcasting*, Routledge Publications, London, 2002, s.27.
[19] "History of the BBC", https://www.bbc.com/historyofthebbc/buildings/broadcasting-house (17.12.2020)

İngiltere'nin bir ada oluşu nedeniyle frekans dağılımı ayarlamak için diğer Avrupa ülkeleriyle sık sık anlaşmalar yapması gerektiğinden bu frekansları gelişigüzel kullanma eğilimi gösteren özel sektör devreden çıkarılmış ve radyo yayıncılığı bir kamu kurumu olan BBC'ye verilmiştir. BBC 1927'den 1972'ye kadar radyo yayınlarını tekeline almıştır. Özel radyoların kurulmasına 1972'de izin verilmiş olmakla birlikte devlet, radyo reklamlarının süresini ve içeriğini denetlemeye devam etmiştir. Örneğin 1980'de reklamlar saatte 6 dakikayı geçmeyecek şekilde kısıtlanmıştır.[20]

2000'li yıllarda BBC'nin internete geçişiyle radyonun sosyo-kültürel kullanım alanını genişlemiştir. Bir başka deyişle, radyo internetle birlikte önem kazanmıştır. Bu konuda İngiltere başı çeken ülkeler arasındadır.[21]

2.2.2. Televizyon Yayıncılığının Tarihsel Gelişimi

İngiltere'de ilk ticari düzenli televizyon yayınları BBC tarafından Kasım 1936'da gerçekleştirilmiştir.[22]

BBC, 1954 Televizyon Yasası ve ardından kurulan Bağımsız Televizyon Otoritesi (ITA) tarafından 1955 yılında kurulan ve işletilen ITV[23] adlı bir ticari kanal faaliyete geçene kadar Britanya'daki televizyon hizmetindeki tekelini korumuştur.[24]

İngiltere'de ilk dijital karasal televizyon yayını 1998 yılında bir abonelik hizmeti olarak piyasaya sürülmüş, birçok bölgesel şirketin birleşmesi ile 1990'larda

[20] Şermin Tekinalp, *Camera Obscura'dan Synopticon'a Karşılaştırmalı Radyo ve Televizyon*, Beta Yayınları, İstanbul, 2011. s. 82.
[21] a.g.e. s. 84.
[22] Lez Cooke, *British Television Drama: A History*, Bloomsbury Publishing, London, 2015, s. 7.
[23] A. Crisell, 2002, s.90.
[24] "British Broadcasting Corporation", https://www.britannica.com/topic/British-Broadcasting-Corporation (17.12.2020)

kablolu televizyon hizmetleri gelişmiş ve SkyDigital ile 1998 yılında uydu televizyon hizmetleri başlamıştır. 2000'li yıllarda internetin erişebilir hâle gelmesiyle de İngiltere'de televizyon içeriklerinin internet ortamından video olarak yayınlanması başlamıştır.[25]

2.2.3. İletişim Ofisi (OFCOM)

Şekil 2.2 İletişim Ofisi (OFCOM) logosu [26]

1981 yılında Telekomünikasyon Kanunu ile Genel Posta İdaresinin üstlenmiş olduğu posta hizmetleri kendi bünyesinde bırakılırken, telekomünikasyon hizmetleri daha sonra 1984 yılında özelleştirilecek olan Britanya Telekomünikasyon (British Telecommunications) idaresine devredilmiştir. BT İdaresinin özelleştirilmesi sürecinde hükûmet, telekomünikasyon endüstrisindeki yapılanmadan ziyade, bu alanın regülasyonu üzerine odaklanmıştır ve bağımsız bir düzenleyici otorite olan Telekomünikasyon Ofisini (Office of Telecommunication-OFTEL) kurmuştur.[27]

OFTEL'in ardından düzenleyici kurum olarak 2002 yılından kurulan ancak tam yetkisini 2003 İletişim Yasasından alan İletişim Ofisi (Office of Communications-OFCOM) televizyon, radyo, telekom ve posta sektörlerinde geniş kapsamlı yetkilere sahip düzenleyici bir otoritedir. OFCOM, rekabeti teşvik etmek,

[25] "United Kingdom Digital Terrestrial Television", https://en.wikipedia.org/wiki/Television_in_the_United_Kingdom#Digital_terrestrial_television (17.12.2020)
[26] "OFCOM", https://www.ofcom.org.uk/home (17.12.2020)
[27] "OFCOM Regulator Archives", https://www.ofcom.org.uk/about-ofcom/website/regulator-archives (17.12.2020)

halkı zararlı veya saldırgan içeriklerden korumak ve tüketicilerin çıkarlarını temsil etmekle görevlidir.[28]

OFCOM'un ana görevlerinden bazıları lisans verme, sektöre ilişkin araştırmalar yapma, şikâyetleri değerlendirme ve radyo spektrumunu kötüye kullanımdan korumaktır.[29]

2.2.4. PRS for Music

Şekil 2.3 PRS for Music logosu[30]

PRS for Music İngiltere'nin müzik telif hakkı koruma topluluğudur. Bu oluşum söz yazarı, besteci ve müzik yayıncısı gibi üyelerinin adına müzik eserlerinin telif haklarını korur, müzik alanında lisanslama yapar, yeni müzikal eserlerin oluşumunu destekler ve her yıl Nisan, Temmuz, Ekim ve Aralık aylarında üyelerine telif ücretlerini öder.[31]

[28] Cristian Potschka, *Towards a Marketing in Broadcasting: Communications Policy in the UK and Germany*, Palgrave Macmillan, London, 2013, s. 124.
[29] "OFCOM", https://www.ofcom.org.uk/home (17.12.2020)
[30] "PRS for Music Marque", https://www.prsformusic.com/brand/the-brand/marque (17.12.2020)
[31] "What PRS for Music Do?", https://www.prsformusic.com/what-we-do (17.12.2020)

2.2.5. Çevrim İçi Yayıncılığa İlişkin Düzenlemeler

Çalışmanın bu başlığında İngiltereye ilişkin olarak sırasıyla çevrim içi radyo yayın lisansı çeşitleri, Çevrim İçi Zararlar Beyaz Kitabı ve video paylaşım platformları düzenlemesi incelenecektir.

2.2.5.1. Ticari Radyo Lisansı

Ticari radyo lisansı, AM, FM, DAB, kablo ve uydu üzerinden yapılan ve bu yayınların eşzamanlı olarak çevrim içi ortamdan sunulması durumunda alınır. Lisans yılı, 1 Ekim'den başlayan 12 aylık dönemdir.[32]

Lisanslı istasyon, OFCOM tarafından lisanslı radyo istasyonları dâhil olmak üzere AM, FM, DAB, kablo ve uydu üzerinden yapılan ve bu yayınları eş zamanlı olarak çevrim içi ortamdan sunan radyo istasyonlardır.[33]

Lisansın kapsamı kısaca şu şekildedir:[34]

- Üyelerin müziğini İngiltere'de yayınlamak,
- Orijinal yayından itibaren içeriği 30 güne kadar isteğe bağlı yayın hizmeti olarak sunmak,
- Üyelerin müziklerini programlara veya fragmanlarda kullanma,

Lisans ücretleri şu şekildedir:

[32] "Commercial Radio Licence", https://www.prsformusic.com/licences/broadcasting-music-on-radio/commercial-radio-licence (17.12.2020)
[33] a.g.k. (17.12.2020)
[34] a.g.k. (17.12.2020)

Tablo 2.1 Ticari Radyo Lisansı ücret tarifesi

Yıllık telif ücreti *

Yıllık Net Yayın Geliri	Telif Ücreti
120,854 £ 'e kadar	£66
120,854 £ ile 302,136 £ arası	£199
302,136 £ ile 782,677 £ arası	£496
782,677 £ ile 1,565,357 £ arası	£1,329
1,565,357 £ ile 3,625,627 £ arasında	£1,994
3.625.627 £ 'dan fazla	£4,653

* 30 Eylül 2021'de sona eren yıl için

2.2.5.2. Sınırlı Çevrim İçi Müzik Lisansı (SÇML)

İngiltere'de yer alan bir kitleye yıllık brüt geliri 12.500 £'dan az olmak kaydıyla isteğe bağlı akış hizmeti, kalıcı indirme hizmeti ve web yayını hizmeti sunanlar SÇML lisansı almalıdır.[35]

Sınırlı Çevrim İçi Müzik Lisansı, üyelerinin repertuarlarında yer alan müziklerin dijital hizmetler aracılığıyla kamuoyuyla paylaşılmasını kapsar. Lisans kapsamına girmeyen haklar ise şunlardır:[36]

- Ses kayıt hakları,
- İngiltere dışında faaliyet gösteren hizmetler,
- Reklamlarda, sponsorluklarda veya kurumsal videolarda müzik kullanımı,
- Eserlerin uyarlamaları,

[35] "Limited Online Music Licence", https://www.prsformusic.com/licences/using-music-online/limited-online-music-licence (17.12.2020)
[36] a.g.k. (17.12.2020)

Lisans tipleri ve ücretleri aşağıdaki gibidir:[37]

Tablo 2.2 Sınırlı Çevrim İçi Müzik Lisansı tipleri ve ücretleri

SÇML Lisansı	**AA**	**A**	**B**	**C**	**D**	**E**
2020 Yıllık Lisans Ücreti	£73	£146	£290	£724	£1,090	£1,448
Müzik İndirme (Yıllık Maks. İndirme Sayısı)		2200	4400	11000	16500	22000
Müzik İndirme - Karaoke (Yıllık Maks. İndirme Sayısı)		1450	2900	7250	10875	14500
İsteğe Bağlı Müzik (Yıllık Maks. Akış Sayısı)		45000	90000	225000	340000	450000
İsteğe Bağlı Müzik - Karaoke (Yıllık Maks. Akış Sayısı)		30000	60000	150000	225000	300000
Web Yayını (Yıllık Maks. Akış S.)		180000	360000	900000	1350000	1800000

Yayın hizmetleri için "akış" hesaplama:[38]

Dinleyici ve müzik eseri başına bir akış, örneğin 100 dinleyicisi olan ve 5.000 şarkı çalan bir radyo istasyonu 500.000 akış oluşturur.

Tablo 2.3 Yayın akışı hesaplama örneği

Kullanım	**Miktar**
Günlük Ortalama Dinleyici	50
Dinleyici Başına Günlük Ortalama Saat	10
Saatte Ortalama Çalan Şarkı	10
Yıllık Yayın Günü Sayısı	100
Öngörülen Toplam Yıllık Akış Sayısı	500000

[37] "Limited Online Music Licence", https://www.prsformusic.com/licences/using-music-online/limited-online-music-licence (17.12.2020)
[38] a.g.k. (17.12.2020)

2.2.5.3. Sınırlı Çevrim İçi Müzik Lisansı + (SÇML +)

İngiltere'de yer alan bir kitleye yıllık brüt geliri 12.500 £ ile 200.000 £ arasında olmak kaydıyla isteğe bağlı akış hizmeti, kalıcı indirme hizmeti ve web yayını hizmeti sunanlar SÇML+ lisansı almalıdır. [39]

SÇML + lisansı, üyelerinin repertuarlarında yer alan müziklerin dijital hizmetler aracılığıyla kamuoyuyla paylaşılmasını kapsar. Lisans tipleri ve ücretleri aşağıdaki gibidir: [40]

Tablo 2.4 Sınırlı Çevrim İçi Müzik Lisansı + tipleri ve ücretleri

SÇML + Lisansı	A	B	C	D	E	F
2020 Yıllık Lisans Ücreti	2464 £	3695 £	4927 £	6158 £	7389 £	8622 £
Müzik İndirme (Yıllık Maks. İndirme Sayısı)	37736	56604	75472	94340	113208	132075
Müzik İndirme - Karaoke (Yıllık Maks. İndirme Sayısı)	16667	25000	33333	41667	50000	58333
İsteğe Bağlı Müzik (Yıllık Maks. Akış Sayısı)	765404	1148106	1530808	1913509	2296211	2678913
İsteğe Bağlı Müzik - Karaoke (Yıllık Maks. Akış Sayısı)	508475	762712	1016949	1271186	1525424	1779661
Web Yayını (Yıllık Maks. Akış Sayısı)	3050847	4576271	6101695	7627119	9152542	10677966

[39] "Limited Online Music Licence Plus", https://www.prsformusic.com/licences/using-music-online/limited-online-music-licence-plus (17.12.2020)
[40] a.g.k. (17.12.2020)

Yayın hizmetleri için "akış" hesaplama:[41]

Dinleyici ve müzik eseri başına bir akış, örneğin 100 dinleyicisi olan ve 5.000 şarkı çalan bir radyo istasyonu 500.000 akış oluşturur.

Tablo 2.5 Yayın akışı hesaplama örneği

Kullanım	**Miktar**
Günlük Ortalama Dinleyici	50
Dinleyici Başına Günlük Ortalama Saat	10
Saatte Ortalama Çalan Şarkı	10
Yıllık Yayın Günü Sayısı	100
Öngörülen Toplam Yıllık Akış Sayısı	500000

2.2.5.4. Çevrim İçi Zararlar Beyaz Kitabı

2019 yılının Nisan ayında İngiltere Hükûmeti tarafından "*ulusal güvenliği zayıflatarak, ortak haklarımızı, sorumluluklarımızı ve fırsatlarımızı baltalayarak bireysel kullanıcılara, özellikle de çocuklara zarar veren ya da Birleşik Krallık'taki yaşam tarzımızı tehdit eden çevrim içi içerik veya faaliyet*" olarak tanımlanan çevrim içi zararları engellemek için Çevrim İçi Zararlar Beyaz Kitabı (Online Harms White Paper) yayımlanmıştır.[42]

Çevrim İçi Zararlar Beyaz Kitabı ile İngiltere'de internetin geniş kapsamlı olarak düzenlenmesi önerilmektedir. Çevrim İçi Zararlar Beyaz Kitabı ile kullanıcılar tarafından oluşturulan içeriğin paylaşılması, keşfedilmesi veya kullanıcıların

[41] "Limited Online Music Licence ", https://www.prsformusic.com/licences/using-music-online/limited-online-music-licence (17.12.2020)
[42] "Online Harms White Paper: Government Issues Initial Response", https://www.burges-salmon.com/news-and-insight/legal-updates/technology-and-communications/online-harms-white-paper-government-issues-initial-response/ (18.12.2020)

birbirleriyle etkileşime geçebilmesine olanak sağlayan işletmelere sorumluluklar yüklenmektedir. [43]

Nisan 2019'da yayınlanan Çevrim İçi Zararlar Beyaz Kitabı'na ilgili işletmelerden birçok soru ve eleştiri gelmiştir. İngiltere Hükûmeti söz konusu eleştiri ve sorulara karşı Şubat 2020'de ilk geniş kapsamlı güncellemeyi yayınlamıştır. Bu güncelleme ile OFCOM'un düzenleyici otorite olarak atanmasına karar verilmiştir. Böylece OFCOM yeni uygulamanın kurallarını oluşturmak ve kullanıcıları zarar görmekten korumak için yasal olarak sorumlu olacaktır. Şubat 2020'de yayınlanan güncelleme ile düzenlemenin kapsamı "*kullanıcıların, kullanıcı tarafından oluşturulan içeriği paylaşmasına veya keşfetmesine veya birbirleriyle çevrim içi etkileşimde bulunmasına izin veren, etkinleştiren veya kolaylaştıran hizmetler veya araçlar sağlayan şirketler*" şeklinde ifade edilerek kapsam daraltılmıştır.[44]

Medya ve iletişim düzenleyicisi OFCOM, kuralların uygulanmasından sorumlu olacak ve bir şirketin yıllık cirosunun % 10'una kadar veya 18 milyon £ (hangisi daha yüksekse) para cezası uygulama yetkisine sahip olacaktır. Düzenleyici ayrıca, rahatsız edici hizmetlere Birleşik Krallık'ta erişilmesini engelleyebilecektir. [45]

İngiltere Hükûmeti çevrim içi zararlara ilişkin getirilecek düzenlemeleri geliştirme taahhüdünde bulunmuş ve Şubat 2020'den sonraki parlamento oturumunda yasa tasarısının tanıtılması hedeflenmiştir. Ancak, Kovid-19 salgını nedeniyle çok az ilerleme kaydedilmiş olup yasa tasarısının Parlamento'ya girişi beklemeye alınmıştır.[46]

---

[43] "Online Harms White Paper: Government Issues Initial Response", https://www.burges-salmon.com/news-and-insight/legal-updates/technology-and-communications/online-harms-white-paper-government-issues-initial-response/ (18.12.2020)

[44] a.g.k. (18.12.2020)

[45] "Digital Regulation 2.0: UK and EU Announce Details of Major Reforms", "https://www.osborneclarke.com/insights/digital-regulation-2-0-uk-eu-announce-details-major-reforms/ (18.12.2020)

[46] "The Online Harms White Paper: Can Progress Be Made During The COVID-19 Pandemic?", https://www.cms-lawnow.com/ealerts/2020/05/the-online-harms-white-paper-can-progress-be-made-during-the-covid19-pandemic (18.12.2020)

2.2.5.5. Video Paylaşım Platformları (VSP) Düzenlemesi

Kullanıcı tarafından oluşturulan videoları, üzerlerinde editörlük sorumluluğu olmaksızın halka sunan ve AB'de (Birleşik Krallık dâhil) bir kuruluşu bulunan hizmetler, 19 Eylül 2020'den itibaren yeni bildirim ve içerik yükümlülüklerine tabi olacaktır. Geleneksel yayıncıları kapsamanın yanı sıra, değiştirilen Görsel-İşitsel Medya Hizmetleri Direktifi'nin (AVMS 2.0) uygulanabilirliği video paylaşım platformlarına (VSP) kadar genişlemiştir. VSP'ler, aşağıdaki özellikleri içeren, halka hitap eden ticari hizmetler olarak tanımlanır:[47]

- Platform, kendisinin editoryal kontrole sahip olmadığı, kullanıcı tarafından oluşturulan büyük hacimlerde video depolar;
- Platformun içeriği, servis sağlayıcısının tasarlanan algoritmalar tarafından belirlenen şekilde organize edilir ve paylaşılır (paylaşım, etiketleme, yorumlama vb. için);
- Platforma elektronik iletişim ağları ile erişilebilir; ve
- Hizmetin temel amacı kamuoyunu bilgilendirmek, eğlendirmek veya eğitmek amacıyla kullanıcı tarafından oluşturulan videoları veya diğer görsel-işitsel içerikleri sağlamaktır.

VSP düzenlemesinin içerikle ilgili yükümlülükleri aşağıdakiler gibidir: [48]

- Direktifin düzenleyici gereksinimlerini uygulayan hüküm ve koşullara sahip olmak,
- Yükleyen kullanıcıların videoların görsel-işitsel ticari iletişim içerip içermediğini bildirmesine olanak tanıyan bir işleve sahip olmak,
- Şeffaf ve kullanıcı dostu bir içerik raporlama süreci yürütmek (ve bunu

[47] "User-Generated Video Sharing Platforms Subject to New Obligations", "https://www.taylorwessing.com/fr/insights-and-events/insights/2020/09/user-generated-video-sharing-platforms-subject-to-new-obligations (18.12.2020)
[48] a.g.k. (18.12.2020)

kullanıcılara açıklamak),

- Küçükler için yaş doğrulama sistemlerine sahip olmak,
- Kullanımı kolay içerik derecelendirme sistemlerini çalıştırmak.
- Ebeveyn kontrol sistemleri sağlamak,
- Kullanıcı şikâyetlerinin ele alınması ve çözülmesi için çalışmak,
- Kullanıcıların yukarıdaki önlemlere ilişkin farkındalığını artırmak için etkili medya okuryazarlığı önlemlerine ve araçlarına sahip olmaktır.

Uyumsuzluk nedeniyle OFCOM'un uygulayabileceği yaptırımlar; gerekli iyileştirici adımları belirleme, gelirin % 5'ine kadar mali cezalar uygulama ve yetkiyi askıya alma veya kısıtlama talimatını içermektedir. [49]

Sonuç olarak, İngiltere Hükûmeti, başlangıçta, AVMS 2.0'ı Nisan 2019'da yayımlanan "Çevrim İçi Zararlar Beyaz Kitabı"'nda yer alan düzenleme yoluyla uygulamayı önermişti. Ancak daha sonra mevzuat taslağının 2021 yılı başlarında görüşülmesi öngörülmüştür.[50]

2.3. İRLANDA

Bu başlık altında sırasıyla İrlanda'nın radyo ve televizyon yayıncılığı tarihi ile söz konusu alandaki yetkili otoritelerine değinilecek ve sonrasında bu ülkedeki internet yayıncılığına ilişkin düzenlemeler incelenecektir.

[49] "User-Generated Video Sharing Platforms Subject to New Obligations", "https://www.taylorwessing.com/fr/insights-and-events/insights/2020/09/user-generated-video-sharing-platforms-subject-to-new-obligations (18.12.2020)
[50] a.g.k. (18.12.2020)

2.3.1. Radyo Yayıncılığının Tarihsel Gelişimi

İrlanda'nın ilk radyo yayını, 1916 yılında gerçekleştirilen ve konusu İrlanda Cumhuriyeti'nin ilan edildiği mesaj olarak kabul edilmiştir. İlk düzenli radyo yayını ise 1925 yılında 2RN adlı radyo stüdyosundan yapılan test yayınlarıyla başlamıştır. 2RN adlı radyo istasyonundan bir sene sonra, çoğunlukla 2RN'nin yayınlarını ileten Station 6CK kurulmuştur. 1932 yılına gelindiğinde 2RN ve Station 6CK istasyonları Radio Eireann adıyla ülke genelinde dinlenilebilir hâle gelmiştir.[51]

Şekil 2.4 2RN Radyo İstasyonu binası[52]

1939-1945 yılları arasında süregelen İkinci Dünya Savaşı sırasında radyo yayınları, tarafsızlığı korumak amacıyla Olağanüstü Yetki Yasası gereğince sansüre uğramış olup uygulanan sansür 11 Mayıs 1945 yılında kaldırılmıştır.[53]

1970'li yıllarda FM radyo hizmeti tanıtılmıştır. Ayrıca, Raidio'na Gaeltacha ve Radio 2 adında yeni radyo istasyonları kurulmuştur.[54]

[51] "The History of Irish Radio", https://mediahq.com/history-irish-radio/ (19.02.2021)
[52] "2RN Moves to the GPO October 1928", https://www.rte.ie/archives/exhibitions/681-history-of-rte/682-rte-1920s/290019-2rn-moves-to-gpo-october-1928/ (19.02.2021)
[53] "History of Raidio Teilifis Eireann-1940s", https://www.rte.ie/archives/exhibitions/681-history-of-rte/684-rte-1940s/ (19.02.2021)

1988 yılında kabul edilen Radyo ve Televizyon Yasası ile İrlanda'da ticari radyolara yayın yapma izni verilmiştir. Sonraki yıllarda çok sayıda bölgesel ve ulusal ticari radyo istasyonları kurulmuştur. 2000'lerin ortalarında İrlanda radyo endüstrisinde üç ana medya şirketi sektöre hâkim olmuştur. Günümüzde, İrlanda'da toplam 19 lisanslı radyo istasyonu bulunmakta olup[55], bu radyo istasyonlarından hafta içi her gün 3,17 milyondan fazla kişi radyo dinlemektedir. Bu sayı yetişkinlerin %83'üne tekabül etmektedir. [56]

2.3.2. Televizyon Yayıncılığının Tarihsel Gelişimi

İrlanda'da ilk televizyon yayını İngilizler tarafından 1950 yılında gerçekleştirilmiştir. 1954 yılında İrlanda'da tahminen 4000 televizyon seti yer almış olup, bu sayı 1958 yılında 20000'lere çıkmıştır. [57]

İrlanda'nın ilk televizyon kanalı Telefis Eireann 31 Aralık 1961 yılında yayına başlamıştır.[58] 1966 yılında kanalın adı RTE (Radio Telefis Eireann) olarak değiştirilmiştir.[59]

1970'li yıllarda ilk renkli televizyonlar yayına başlamış, ikinci televizyon kanalı olarak RTE 2 tanıtılmıştır. 1979 yılında ise İrlanda televizyonları Papa ziyaretini kapsamlı bir şekilde canlı olarak yayınlamıştır.[60]

---

[54] "History of Raidio Teilifis Eireann-1970s", https://www.rte.ie/archives/exhibitions/681-history-of-rte/705-rte-1970s/ (19.02.2021)
[55] "List of TV and Radio Stations", https://www.bai.ie/en/broadcasters/ (19.02.2021)
[56] "The History of Irish Radio", https://mediahq.com/history-irish-radio/ (19.02.2021)
[57] "Television in Ireland Before Irish Television: 1950s Audiences and British Programming", https://arrow.tudublin.ie/aaschmedcon/41/ (19.02.2021)
[58] Helena Sheehan, *Iris Television Drama: A Society and Its Stories*, Radio Telefis Eireann Pub., Dublin, 2004, s. 32.
[59] "History of Raidio Teilifis Eireann-1960s", https://www.rte.ie/archives/exhibitions/681-history-of-rte/704-rte-1960s/ (19.02.2021)
[60] "History of Raidio Teilifis Eireann-1970s", https://www.rte.ie/archives/exhibitions/681-history-of-rte/705-rte-1970s/ (19.02.2021)

Şekil 2.5 RTE 2 kanalının ilk logosu [61]

1980'li yılların sonlarına doğru uydu televizyon yayınları başlamıştır. 1998 yılı Eylül ayında İrlanda'daki ilk bağımsız ticari yayın kanalı olan TV3 hizmete başlamıştır. Aynı yılın Ekim ayında ise ilk dijital televizyon hizmeti Sky Digital yayına geçmiştir.[62]

İrlanda'da 2000'li yılların başında rekabet eden kanal sayısı 11 iken bu sayı 2013 yılında 38'e çıkmıştır. En çok izlenen televizyon kanalı ise RTE 1'dir.[63] 2009 yılında RTE tarafından isteğe bağlı yayın hizmeti başlatılmıştır.[64]

2016 yılı istatistiğine göre İrlandalıların %58'inin interneti film ve dizi izlemek için kullandığı ortaya çıkmıştır. [65] İrlanda'da çevrim içi platformlara olan rağbet her geçen yıl artmakta olup, 2012 yılında yaklaşık 80 bin olan Netflix abone sayısı 2020 yılında 572.000 kişiyi geçmiştir.[66]

[61] "1864 TV Series", https://hyperleap.com/topic/1864_(TV_series) (19.02.2021)
[62] H. Sheehan, 2004, s.108-111.
[63]"Television in the Republic of Ireland", https://en.wikipedia.org/wiki/Television_in_the_Republic_of_Ireland#:~:text=Television%20was%20first%20received%20in,parts%20of%20the%20East%20coast. (19.02.2021)
[64] "RTE Television", https://en.wikipedia.org/wiki/RT%C3%89_Television (19.02.2021)
[65] "How frequently do Irish People Use the Internet to Consume or Access Online Movie sor TV Series?", https://www.statista.com/statistics/662139/online-film-usage-frequency-ireland/ (19.02.2021)
[66] "Number of Netflix paying streaming subscribers in Ireland from 2012 to 2020" https://www.statista.com/statistics/324088/ireland-netflix-subscribers/ (19.03.2021)

2.3.3. İrlanda Yayın Otoritesi (BAI)

Şekil 2.6 BAI logosu[67]

İrlanda Yayın Otoritesi (Broadcasting Authority of Ireland-BAI) 2009 yılı Yayın Yasası ile kurulmuştur. BAI dokuz üyeden oluşmaktadır ve işlevleri şunlardır:[68]

- Radyo ve televizyon hizmetlerinin lisanslanması faaliyetleri,
- Yayınlara ilişkin kodlar ve kurallar oluşturmak, oluşturulan kod ve kuralları uygulamak,
- Kamu yayıncısı statüsündeki hizmet sağlayıcıların performanslarını ve mali yapılarını incelemek,
- İrlanda kültürü ile ilgili programlara finansman sağlamak,
- Lisanslı yayıncıların ilgili kurallara uyup uymadıklarını izlemek,
- Yayın içeriklerine ilişkin izleyicilerden ve dinleyicilerden gelen şikâyetleri değerlendirmek,
- Araştırma ve eğitim gibi yollarla yayıncılık sektörünün gelişimini desteklemektir.

[67] "Radio Station Put Underage Caller on Air, then Used Her Voice as Part of Promotion", https://www.thejournal.ie/bai-decisions-2304611-Sep2015/ (19.02.2021)
[68] Gavan Titley, Aphra Kerr, Rebecca King O'Riain, *Broadcasting - in the new Ireland*, National University of Ireland, Maynooth, 2010, s. 14-15.

2.3.4. Çevrim İçi Yayıncılığa İlişkin Düzenlemeler

İrlanda'da 2020 yılı Ocak ayında çevrim içi ortamdaki zararlı içeriği düzenleme ve özellikle çocuklar için daha güvenli bir çevrim içi ortam oluşturmayı amaçlayan Çevrim İçi Güvenlik ve Medya Yönetmeliği taslağı yayınlanmıştır. İlgili Yönetmelik yayına girdiğinde AVMS Direktifi 2.0, İrlanda yasasına aktarılmış olacaktır. Çevrim İçi Güvenlik ve Medya Yönetmeliği ile teknoloji devlerini düzenlemek amacıyla bir Medya Komisyonu Kurumu kurulması planlanmıştır. Medya Komisyonu bünyesinde içerik düzenleme konusunda özel sorumluluğa sahip Çevrim İçi Güvenlik Komiseri yer alacaktır. Medya Komisyonu Kurumu aşağıdaki görev ve işlevlere sahip olacaktır:[69]

- Görsel-işitsel medya hizmet sağlayıcıları tarafından uyulacak kod ve kuralları hazırlamak,
- İdari ve mali yaptırımlar uygulama yetkisi de dâhil olmak üzere yasa ihlallerini soruşturmak ve uygulamak,
- Devlet eliyle kurulan çevrim içi hizmet sağlayıcıları dışında, çevrim içi hizmet sağlayıcılar ile Medya Komisyonu tarafından yayınlanan kurallara uyulacağının kabul edildiği gönüllü anlaşmalar yapmak ve
- Yeterli kaynağa sahip olmak için düzenlenmiş medya hizmetlerine ve çevrim içi hizmetlere vergi uygulamak.

Çevrim İçi Güvenlik ve Medya Yönetmeliği üç ana kaygıyı ele almıştır. Bunlar: siber zorbalık, kendine zarar vermeyi veya intihara teşvik edici içerikler ile sağlık açısında risk oluşturabilecek içeriklerdir. Yönetmelik, söz konusu endişelerin

[69] "Ireland Takes Firt Step in Implementing New Audio Visual Media Services Directive" , https://www.mccannfitzgerald.com/knowledge/antitrust-competition/ireland-takes-first-step-in-implementing-new-audio-visual-media-services-directive (19.02.2021)

üstesinden gelebilmek için internet servis sağlayıcılarına aşağıdaki yükümlülükleri getirmeyi öngörmüştür:[70]

- Şikâyette bulunma ve çevrim içi içeriğin kaldırılmasını talep etme gibi konularda netlik sağlamak için bir Çevrim İçi Güvenlik Kodu uygulamak;
- İnternet servis sağlayıcılarının veya düzenleyicilerin uygunsuz içeriğin işaretlenmesini sağlamak amacıyla çevrim içi materyalin düzenlenmesi için minimum standartlar geliştirmek; ve
- Teknolojiyi insan müdahalesi ile birleştirerek güvenliği yeni platformların temeli haline getirmek. (Bu yükümlülük, yapay zekâ girişimleri yanında süreç içerisinde insan unsurunun da olmasını sağlamak amacıyla getirilmiştir.)

Çevrim İçi Güvenlik ve Medya Yönetmeliğine göre isteğe bağlı video hizmetleri (Ör. Apple TV, Disney Plus) kataloglarında en az %30 oranında Avrupa eserlerine yer verecektir. İhlal durumunda uygulanacak idari ve mali yaptırımlar ise 20 milyon Euro veya cironun yüzde 10'u olarak belirlenmiştir.[71]

Çevrim İçi Güvenlik ve Medya Yönetmeliğinin uygulanması aşamasında gerekli iyileştirmeleri yapmak, denetimler uygulamak, uygunsuz içeriğin kaldırılmasını talep etmek ve ihlaller için para cezası uygulamak Çevrim İçi Güvenlik Komiseri tarafından yapılacaktır.[72]

[70] "New Online Safety Bill-Proposed Regulation of Harmful Online Content", https://hayes-solicitors.ie/News/New-Online-Safety-Bill---Proposed-Regulation-of-Harmful-Online-Content (19.02.2021)
[71] "Online Safety and Media Regulation Bill", https://www.fieldfisher.com/en-ie/locations/ireland/ireland-blog/online_safety_and_media_regulation_bill (19.02.2021)
[72] "New Online Safety Bill-Proposed Regulation of Harmful Online Content", https://hayes-solicitors.ie/News/New-Online-Safety-Bill---Proposed-Regulation-of-Harmful-Online-Content (19.02.2021)

2.4. FRANSA

Bu başlık altında sırasıyla Fransa'nın radyo ve televizyon yayıncılığı tarihi ile söz konusu alandaki yetkili otoritelerine değinilecek ve sonrasında bu ülkedeki internet yayıncılığına ilişkin düzenlemeler incelenecektir.

2.4.1. Radyo Yayıncılığının Tarihsel Gelişimi

Radyonun tarihi 1899'da İtalyan Gugliermo Marconi'nin İngiltere ve Fransa arasında bir radyo bağlantısı kurmasıyla başlar. Fransa'da ilk düzenli radyo yayınları ise Kasım 1921'de Eyfel Kulesinden başlamıştır.[73]

20 Ocak 1923'te Fransız PTT Radyosu Paris'te yayın hayatına başlamış olup, 1940 yılına kadar yayınlarına devam etmiştir. İlk haber yayını Radio Tour Eiffel tarafından 1925'te yayınlanmıştır. 1939 yılında aralarında İngilizce yayınlar da yapan özel radyolar yayına başlamıştır. 2. Dünya savaşı sırasında Fransız Hükûmeti Radyo Devrimi başlatarak, radyo yayınlarında propaganda programları yayınlamıştır.[74]

1945 yılında Fransız radyosu, Almanya ve Avusturya'ya yönelik Almanca yayınlara başlamıştır. Fransa geneline radyo yayınları ise AFN (American Forces Network) tarafından 1958 ve 1959 yıllarında başlamıştır.[75]

[73] Richard J. Gray, *French Radio Drama From The Interwar To The Postwar Period (1922-1973),* The University of Texas at Austin, Theses,2006, s.48.
[74] "European Radio History - France", https://www.radioheritage.net/europe/countries-france.htm#:~:text=History%20of%20radio%20starts%20in,Eiffel%20on%203%20November%201925 (25.01.2021)
[75] a.g.k. (25.01.2021)

Şekil 2.7 Eyfel Kulesi[76]

1982 yılında Fransa'da radyo yayıncılığının özelleşmesine izin verilene kadar Fransa'ya yönelik özel radyo yayınları Fransa toprakları dışından yapılmıştır. 1982 yılında özel radyolara izin verildikten sonra günümüzde yaklaşık 2650 frekansta yayın yapan 450 radyo istasyonu mevcuttur.[77]

Wearesocial adlı araştırma grubunun 2020 yılı Ocak ayı raporuna göre, Fransa'nın yaklaşık 65 milyon olan nüfusunun 58.03 milyonu internet kullanıcısıdır. İnternet kullanıcılarının %33'ü çevrim içi radyo istasyonlarını dinlemektedir.[78]

2.4.2. Televizyon Yayıncılığının Tarihsel Gelişimi

Fransa'da ilk televizyon yayını 1935 yılında Eyfel Kulesi'nin tepesine bir televizyon vericisi konularak Paris-PTT Vision istasyonu aracılığıyla yapılmıştır.[79] İkinci Dünya Savaşı sırasında yapılan sabotajlar nedeniyle televizyon yayını 1944'e

[76] "Eiffel Tower Wallpaper", https://120years.net/tower_eiffel_black_and_white-wallpaper-1920x1200/ (25.01.2021)
[77] "Broadcast Media in France", https://www.discoverfrance.net/France/DF_media-bc.shtml (25.01.2021)
[78] "Digital 2020 France", https://wearesocial.com/fr/digital-2020-france (25.01.2021)
[79] Jonathan Bignell, Andreas Fickers, *A European Television History*, Wiley-Blackwell, Malden, 2008, s.120.

kadar durmuştur. Savaştan sonraki yayıncılık serüveni yavaş ve kademeli şekilde başlamıştır.[80]

Televizyon yayınlarında yer alan programların çoğu, başlangıçta, stüdyolarda çekilmiş çeşitli şovlardan oluşmuştur. 1948 yılına gelindiğinde Notre-Dame Kilisesi'ndeki gece ayini ilk canlı yayın olma özelliğine sahip olmuştur. 1964 yılında ikinci bir televizyon kanalı yayın yapmaya başlamıştır. 1967 yılında ise Fransa'da renkli televizyonlar ortaya çıkmıştır.[81]

1982 yılı yayın reformu ile devlet tekelinin ortadan kalkması ile 1990'lara kadar süren dönemde televizyon programcılığında ticari rekabet artmıştır. 1990'ların ortalarında analog yayından dijitale geçiş başlamıştır. Dijitale geçiş uydu ve kablo dağıtım platformları ile başlamış olup, 2006 yılı sonunda nüfusun %65'inden fazlası dijitale geçiş yapmıştır.[82] 2011 yılında ise karasal, uydu veya kablolu gibi tüm platformlarda anolog yayın devri sona ermiştir.[83] İnternetin kullanımı yaygınlaşması ile günümüzde yaklaşık 19 farklı çevrim içi izlenebilen Fransız televizyon kanalı mevcuttur.[84]

[80] "The History of Television and Radio in: France", https://prezi.com/t-yugjoqrodc/the-history-of-television-and-radio-in-france/ (25.01.2021)
[81] a.g.k. (25.01.2021)
[82] a.g.k. (25.01.2021)
83"Television in France", https://en.wikipedia.org/wiki/Television_in_France#:~:text=Television%20in%20France%20was%20introduced,1967%20on%20La%20Deuxi%C3%A8me%20Cha%C3%AEne. (25.01.2021)
[84] "19 French Tv Channels Can Watch Online", https://frenchtogether.com/watch-french-tv/ (25.01.2021)

2.4.3. Görsel –İşitsel Yüksek Konseyi (CSA)

Şekil 2.8 Görsel –İşitsel Yüksek Konseyi logosu[85]

Görsel-İşitsel Yüksek Konseyi (CSA), yayın özgürlüğünün kullanımını garanti altına almak için 17 Ocak 1989 tarihli yasayla kurulmuş bağımsız bir kamu otoritesidir. Çoğulculuğun ve bilginin dürüstlüğünün izlenmesi, radyo ve televizyon kampanyalarının organizasyonu, frekansların farklı operatörlere tahsis edilmesi, televizyon ve radyoya tahsis edilen frekans bantları ile ilgili spektrum izleme, yayın içeriğinin düzenlenmesi, insan onuruna saygının sağlanması ve çocukların korunması gibi geniş sorumlulukları vardır.[86]

CSA'nın iki ana görevi vardır: televizyonu herkesin, özellikle de sağırların erişebilmesini sağlamak; toplumun çeşitliliğinin görsel-işitsel medyada temsil edilmesini sağlamak, bugünkü Fransa gerçeğiyle tutarlı bir imaj sunmak ve ayrımcılıkla mücadele etmektir.[87]

CSA'nın görevleri şunlardır:[88]

[85] "CSA", https://csa.fr/ (25.01.2021)
[86] Georgis Terzis, *European Media Governance: National and Regional Dimensions*, University of Chicago Press, Chicago, 2009, s.221.
[87] Jostein Gripsrud, Lennard Weibull, *Media Markets and Public Spheres*, Intellect Books, Bristol, 2010, s.162-169.
[88] "About CSA", https://www.rirm.org/en/list-of-the-member-authorities/csa-conseil-superieur-de-laudiovisuel/ (25.01.2021)

- CSA, radyo ve televizyon için frekansları yönetir ve tahsis eder.
- CSA, karasal ortamdan televizyon ve radyo yayın izinleri verir. Kablo, uydu, internet, ADSL vb. yoluyla yayınlanan görsel-işitsel iletişim hizmetlerinin lisansını veya beyanını alır.
- CSA, yürürlükteki tüm yasa ve yönetmeliklere uyulmasını sağlar ve ihlalde bulunanları cezalandırabilir.
- CSA, yayın dalgalarında siyasi ve sendikal çoğulculuğa uyumu izler.
- CSA, bazı seçimler (başkanlık, yasama vb.) için planlanan resmî radyo ve televizyon kampanyalarını düzenler.
- CSA, genç izleyicilerin ve dinleyicilerin korunmasını sağlar.
- CSA, yayın ve yayıncılıkla ilgili yasa taslakları ve kararnameler hakkında hükûmete görüş bildirir.

2.4.4. Çevrim İçi Yayıncılığa İlişkin Düzenlemeler

Çalışmanın bu başlığında sırasıyla çevrim içi radyo ve televizyon yayınları özelinde 30 Eylül 1986 tarihli Haberleşme Özgürlüğü Yasası ve tüm çevrim içi yayınlara yönelik olarak ise Çevrim içi Nefret Söylemi ile Mücadele Yasası incelenecektir.

2.4.4.1. İnternet Ortamından Radyo ve Televizyon Yayınlarına İlişkin Düzenleme

30 Eylül 1986 tarihli Haberleşme Özgürlüğü Yasasının 33-1. Maddesi ile CSA'nın atadığı frekanslar dışındaki ağlar tarafından yayınlanan veya dağıtılan eş zamanlı hizmetler, internet üzerinden yayınlanan televizyon hizmeti kapsamına girmektedir. Yıllık bütçesi 150.000 € 'dan fazla olan televizyon hizmetleri, CSA

tarafından belirtilen bilgilerin yer aldığı dosyayı düzenleyip CSA'ya vermelidir. Bu kapsamda CSA, hizmet sağlayıcılardan;[89]

- Sağlanacak hizmetin tanımı, türü, reklam ve sponsorluk bilgileri gibi genel bilgiler,
- Hizmet sağlayıcının tüzel kişiliğinin kimliği hakkındaki bilgiler,
- Yayınlanacak programların zaman çizelgeleri ve bütçeleri hakkındaki bilgiler ile
- Hizmet sağlayıcının abone sayıları, yayın ve dağıtım maliyetleri ile diğer genel gider gibi finansal bilgileri talep eder.

CSA tarafından yukarıda talep edilen bilgiler, aynı zamanda, CSA tarafından atanan frekansları kullanmayan ağlar tarafından dağıtılan veya yayınlanan, yıllık bütçesi 75.000 € 'dan fazla olan radyo hizmet sağlayıcılarından da talep edilmektedir.[90]

2.4.4.2. Çevrim İçi Nefret Söylemi ile Mücadele Yasası

Fransız Parlamentosu, çevrim içi nefret söylemiyle mücadele etmeyi amaçlayan yeni bir yasa tasarısını (Avia (Havacılık) Yasası olarak bilinir) 13 Mayıs 2020'de onaylamıştır. Bu yeni mevzuat ile anlık yayından kaldırma şartları oluşturularak ve bu şartlara ilişkin yaptırımlar artırılarak çevrim içi ortamda nefret söylemine ve ilgili içeriğin yayılmasına karşı mücadele amaçlanmıştır. Belirlenen yeni kurallar ile şirket merkezine bakılmaksızın Fransa'da belirli bir faaliyet eşiğine

[89] https://www.csa.fr/content/download/252451/710638/file/Notice+relative+%C3%A0+la+d%C3%A9claration+ou+au+conventionnement+d'un+service%20(2).pdf (25.01.2021)

[90] "Formulaire de Declaration d'un Service de Radio sur Internet", https://www.csa.fr/Media/Files/Radio/Formulaire-de-declaration-d-un-service-de-radio-sur-internet (25.01.2021)

ulaşan (faaliyet eşiği sınırı ilerde belirlenecektir) çevrim içi platformlara ve arama motorlarına uygulanacaktır. Bu yasa ile kaldırılması zorunlu içerikler şunlardır:[91]

- Köken, ırk, din, cinsiyet veya cinsel kimlik, cinsel yönelim veya engellilik nedeniyle bir bireye veya bir gruba karşı ayrımcılık, nefret veya şiddet için iftira veya kışkırtma,
- Cezai suçların yüceltilmesi, (özellikle hayata karşı kasıtlı olarak yaralanmalar, kişinin fiziksel bütünlüğüne karşı kasıtlı suçlar veya terör eylemleri gerçekleştirme çağrıları veya terörizmin alenen gerekçelendirilmesi)
- İnsanlığa karşı suç, soykırım, savaş suçu veya köleleştirme suçunun reddi veya önemsizleştirilmesi,
- Çocuk pornografisi ve cinsel taciz ile alakalı içerikler

Tüm çevrim içi platformlar ve arama motorlarına aşağıda sayılan yükümlülükler getirilmiştir:[92]

- Nefret içeriklerine yönelik standart ve kolay erişilebilir bir bildirim sistemi kurmak,
- Alınan bildirimleri gecikmeksizin teyit etmek,
- Bildirimde bulunana talebinin sonucunu 24 saat içinde gerekçeleri ile bildirmek,
- Bildirilen sonuca ilişkin itiraz mekanizması kurmak,
- Kamu otoritelerini, başvuru yapılan nefret içerikleri hakkında bilgilendirmek,
- İlgili adli makamlar ve CSA ile irtibat için sorumlu bir irtibat kişisi belirlemek.

[91] "New Law to Fight Online Hate Speech to Reshape Notice, Take Down and Liability Rules in France", https://www.taylorwessing.com/de/insights-and-events/insights/2020/05/new-law-to-fight-online-hate-speech-in-france (20.01.2021)
[92] a.g.k. (20.01.2021)

Yasa ile bildirim ve kaldırma kurallarına uyulmaması durumunda uygulanacak ceza miktarını artırılmıştır. Yasa'ya göre azami para cezası gerçek kişiler için 250.000 Avro, şirketler için ise 1.250.000 Avro'ya kadar yükseltilebilecek, ayrıca ihlalde bulunan gerçek veya tüzel kişilere dünya çapındaki yıllık cirosunun % 4'üne veya 20 milyon Avro'ya kadar ceza uygulanabilecektir. CSA tarafından verilen cezalar ve resmî bildirimler, belirlediği hüküm ve koşullar altında kamuya açıklanır.[93]

2.5 ALMANYA

Bu başlık altında sırasıyla Almanya'nın radyo ve televizyon yayıncılığı tarihi ile söz konusu alandaki yetkili otoritelerine değinilecek ve sonrasında bu ülkedeki internet yayıncılığına ilişkin düzenlemeler incelenecektir.

2.5.1. Radyo Yayıncılığının Tarihsel Gelişimi

Almanya'nın ilk resmî radyo yayınları 30 Ekim 1923 tarihinde Berlin'de başlamıştır.[94] 1924 yılında "Südwestdeutsche Rundfunkdienst AG" adlı radyo istasyonu Frankfurt'tan yayına geçmiştir. Takip eden yıllarda sırasıyla 1925'te Kassel ve Dortmund'dan, 1926'da Elberfeld ve Stutgart'tan, 1927'de Langerberg'den, 1928'de Köln'den, 1930'da Mühlacker'den radyo yayınları hizmete girmiştir. 1939 yılında, Avrupa genelinde zamanının en yüksek anteni olan Deutschlandsender Herzberg'den radyo yayınları yapılmaya başlanmıştır. Aynı yıl İngiltere'ye yönelik test yayınları yapılmıştır.[95]

[93] "New Law to Fight Online Hate Speech to Reshape Notice, Take Down and Liability Rules in France", https://www.taylorwessing.com/de/insights-and-events/insights/2020/05/new-law-to-fight-online-hate-speech-in-france (20.01.2021)
[94] Micheal Friedewald, "The Beginnings of Radio Comminication in Germany, 1897-1918", *Journal of Radio Studies*, Cilt:7, Sayı:2, 441-463, 2000, s.458.
[95] "European Radio History - Germany", https://www.radioheritage.net/europe/countries-germany.htm (20.02.2021)

Şekil 2.9 Deutschlandsender Herzberg anteni[96]

İkinci Dünya Savaşı sırasında Alman radyoları propaganda amacıyla yayınlar yapmış olup, Nasyonal Sosyalist rejim tarafından kontrol edilmiştir. Savaştan sonra, 1950 yılında, Batı Almanya yayıncıları Federal Almanya Cumhuriyeti Kamu Hizmeti Yayıncılar Birliği'ni (ARD) oluşturmak amacıyla beş bölgesel istasyonu birleştirmişlerdir. Buna karşılık Doğu Almanya'da devlet tarafından kontrol edilen bir istasyon olarak GDR Radyosu faaliyete geçmiştir.[97]

1960'lı yıllara gelindiğinde Almanya dışındaki ülkeleri hedefleyen radyo yayınları başlamıştır. İngiltere, İskandinavya ve Çekoslovakya (Çekya ve Slovakya) hedeflenen ülkeler arasında yer almışlardır.[98]

Almanya'da radyo yayınları yapma izni 1980'li yılların ortalarına kadar yalnızca kamu kuruluşlarına verilmiştir. 1986 yılında Almanya Anayasa Mahkemesi tarafından yayın yapabilecek kamu kuruluşları belirtilmiştir. Kamu kuruluşlarının

[96] "Radiomuseum Germany", https://www.radiomuseum.org/forum/deutschlandsender_in_herzberg_tagebuch_des_fridolin_schmidt.html (20.02.2021)
[97] "The Importance of Germany's Radio Stations in Promoting Contemporary Music", https://www.goethe.de/en/kul/mus/gen/neu/str/20455042.html (20.02.2021)
[98] "European Radio History - Germany", https://www.radioheritage.net/europe/countries-germany.htm (20.02.2021)

lisanslanması ve kontrolü ise Federal Posta ve Telekomünikasyon Bakanlığına ait olmuştur. Kamu yayıncılığı finansmanı ise radyo sahipleri tarafından ödenen ücretlerle sağlanmıştır.[99]

Federal Almanya'da 28 Ağustos 1997'de ortaya çıkan ve 1998 yılında yürürlüğe giren Amatör Radyo Yasası, özel radyolara büyük bir açılım yapma olanağı sağlamıştır. 1996'da çıkan Telekomünikasyon Yasasına uyum için çıkarılan yeni yasaya göre, amatör radyoculuk için getirilen yaş sınırlaması kaldırılmış ve gençlere özel radyoculuğun kapıları açılmıştır. Ticari olmamak, genel hukuk kurallarının dışına çıkmamak ve uluslararası antlaşmalara uymak koşuluyla içerik sınırlamaları da bu yasa ile kaldırılmıştır.[100]

2011 yılında dijital radyolar Almanya genelinde hizmete başlamıştır. Bu amaçla çeşitli programlardan oluşan on dört yeni radyo istasyonu Almanya genelinde dinlenebilir hâle gelmiştir. Dijital radyo yayınlarını koordine etmek için Alman Dijital Radyo Ofisi oluşturulmuştur.[101]

Almanya'daki radyo istasyonlarının sayısı 1987 yılında 44, 2000 yılında 261, 2010 yılında 355, 2020 yılında ise 449'dur.[102] 2020 yılında çevrim içi ortamdan radyo dinleme alışkanlığı üzerine yapılan bir ankete göre Almanya'daki radyo dinleyicilerinin %35'i çevrim içi ortamdan radyo yayını dinlediklerini beyan etmiştir.[103]

---

[99] "Germany – Media and Publishing Broadcasting", https://www.britannica.com/place/Germany/Media-and-publishing (20.02.2021)
[100] Prof. Dr. Şermin Tekinalp, "*Karşılaştırmalı Radyo ve Televizyon*", Beta Yayınları, İstanbul, 2011 s. 92.
[101] "Germany Launches Nationwide DAB+ Multiplex", https://www.ebu.ch/news/2011/germany-launches-nationwide-dab (20.02.2021)
[102] "Number of Radio Stations in Germany from 1987 to 2020", https://www.statista.com/statistics/383006/radio-number-of-stations-germany/ (20.02.2021)
[103] "Web Radio Channels Ranked by Number of Sessions in Germany in the 3rd Quarter of 2020", https://www.statista.com/statistics/444704/web-radio-channels-ranked-by-sessions-germany/ (20.02.2021)

2.5.2. Televizyon Yayıncılığının Tarihsel Gelişimi

Almanya'da düzenli televizyon yayınları 1935 yılında başlamıştır.[104] 1936 yılında Berlin'de düzenlenen Olimpiyat Oyunları'nın yayınlanması ile televizyon yayıncılığının önemi artmıştır. İkinci Dünya Savaşı sırasında yaralı askerler için askeri hastanelerde televizyon yayınları yapılmıştır.[105]

Şekil 2.10 Askeri hastanede futbol yayını izleyen askerler[106]

1948 yılında Batı Almanya'da yayın hizmetlerinin hükûmetten bağımsız olmasına ve ilgili kurum ve grupların temsilcilerinin denetim komitelerinde yer almasına karar verilmiştir. NWDR Hamburg'da, Bayrische Rudfunk Münih'te ve Süddeutsche Rundfunk Stuttgart Main'de kurularak, yayıncılık alanındaki ilk kuruluşlar olmuşlardır. [107]

25 Aralık 1952'de Almanya'nın ilk kamu televizyon kanalı ARD düzenli olarak yayınlara başlamıştır. 1953 yılında uluslararası televizyonların Almanya'da

[104] Monika Elsner, Thomas Müller, Peter M. Spangenberg, "The Early History of German Telvision: the slow developlent of a fast medium", *Historical Journal of Film, Radio and Television*, Cilt:10, Sayı:2, 193-219, 1990, s. 212-213.
[105] "80 years of Television in Germany", https://www.goethe.de/en/kul/med/20676744.html (20.02.2021)
[106] "History of Television in Germany", https://www.wikiwand.com/en/History_of_television_in_Germany (20.02.2021)
[107] "History and TV in Germany", http://www.e-story.eu/observatory/europe-and-media/history-and-tv-in-germany/ (20.02.2021)

yayın yapmalarına izin verilmiştir.[108] 1963 yılında ikinci Alman televizyon ZDF kurulmuş ve faaliyete geçmiştir.[109] ARD ve ZDF adlı kamu televizyon kanallarında reklamların yayın süresi hafta içi günlük 20 dakika olarak belirlenmiş, hafta sonu ise reklam yayını yasaklanmıştır.[110] 1964 yılında Die Dritten adlı üçüncü televizyon kanalı yayınlara başlamıştır.[111] 1967 yılında Almanya'daki ilk renkli televizyon yayını yapılmıştır.[112]

1980'li yıllarda özel televizyon kanalları yayın yapmaya başlamıştır. Böylece, kanal sayısı artmış ve ilk müzik kanalları ortaya çıkmıştır.[113] 1990-2000'li yıllar arasında kablo ve uydu televizyonları faaliyete geçmiştir. Ayrıca, ilk defa özel televizyon kanalları izleyicilerin tercihleri arasında ilk sıralara yerleşmeye başlamıştır.[114] Günümüzde ise televizyon Almanya'da hala çok kullanılan medya türlerinden birisidir. 2019 yılında Alman nüfusun yaklaşık %70'i televizyon izlemiştir.[115] Günlük televizyon izleme süresi ise üç buçuk saate yakındır. 2020 yılı izleyici oranlarına göre en çok tercih edilen televizyon kanalı ZDF olmuştur.[116] Almanya'da faaliyette olan televizyon kanal sayısı 97'si ödemeli kanal olmak üzere toplamda 459'dan fazladır.[117]

[108] "80 years of Television in Germany", https://www.goethe.de/en/kul/med/20676744.html (20.02.2021)
[109] Tobias Ebbrechth, History, Public Memory and Media Event, Media History, Cilt:13, Sayı:2, 221-234, 2007, s. 224.
[110] "History and TV in Germany", http://www.e-story.eu/observatory/europe-and-media/history-and-tv-in-germany/ (20.02.2021)
[111] "History of Television in Germany", https://www.wikiwand.com/en/History_of_television_in_Germany (20.02.2021)
[112] "50 Years of Color TV in Germany", https://www.dw.com/en/50-years-of-color-tv-in-germany/a-40236717 (20.02.2021)
[113] "80 years of Television in Germany", https://www.goethe.de/en/kul/med/20676744.html (20.02.2021)
[114] "History of Television in Germany", https://www.wikiwand.com/en/History_of_television_in_Germany (20.02.2021)
[115] "Television in Germany – Statistics and Facts", https://www.statista.com/topics/5867/television-in-germany/ (20.02.2021)
[116] "Audience Market Share of Selected Television Stations in Germany in 2020", https://www.statista.com/statistics/385359/tv-stations-market-share-germany/ (20.02.2021)
[117] "Number of Television Channels in Germany from 2006 to 2019, by Segment", https://www.statista.com/statistics/388814/tv-number-of-channels-germany/ (20.02.2021)

2.5.3. Medya Yetkilileri (Die Medienanstalten)

Şekil 2.11 Medya Yetkilileri logosu[118]

Almanya'da 14 ayrı eyalet medya otoritesi yer almaktadır. Her kurul, eyaletin büyüklüğüne göre değişen üye sayısına sahiptir. Kurul üyeleri, halkı temsil edecek şekilde üniversiteler, sendikalar, dini topluluklar, çevre bilimciler, serbest meslek sahipleri, tüketiciler, ziraatçılar v.b. bir sosyal grubu temsil eden kişilerden oluşmaktadır. Kurul üyelerinin görev süresi 4 yıldır.[119]

Medya Yetkilileri, Almanya'da yer alan 14 medya otoritesini çatısı altında toplayan yetkilidir. Medya Yetkilileri'nin özel radyo ve televizyonların onay ve denetimi, kurallara uyum kontrolü, özel yayıncılık alanı ile çevrim içi yayıncılık alanında çeşitliliği sağlamak gibi görevleri bulunmaktadır. Medya Yetkilileri'nin yapısı ise şu şekildedir:[120]

- Onay ve Denetim Komisyonu (ZAK): Ülke çapında özel yayıncıların onayı ve kontrolü, çevrim içi medyayı denetleme, düzenleme ve dijital yayınları geliştirmekten sorumludur.
- Komite Başkanlığı Konferansı (GVK): Kablosuz iletim kapasitesi tahsis iş ve işlemlerini yürütmekten sorumludur.
- Medya Sektöründeki Yoğunlaşmayı Belirleme Komisyonu (KEK): Ülke genelinde özel televizyon yayıncılığında çok sesliliği sağlamaktan sorumludur.

[118] "DM Logosu", https://medientage.de/partner/die-medienanstalten/?lang=en (20.01.2021)
[119] Bozkurt Zakir Avşar ve Gürsel Öngören, *Radyo ve Televizyon Hukuku*, Piramit Yayıncılık, Ankara, 2003. s. 35.
[120] "About Die Medienanstalten", https://www.die-medienanstalten.de/ueber-uns (20.01.2021)

- Gençlik Medyasını Koruma Komisyonu (KJM): Özel televizyon ve radyo ile internette gençliğin korunmasından sorumludur.
- Devlet Medya Yetkilileri Konferansı (DLM): Hukuk, teknoloji ve medya okuryazarlığı gibi temel medya politikaları kararlarını hazırlamaktan sorumludur.

2.5.4. Çevrim İçi Yayıncılığa İlişkin Düzenlemeler

Çalışmanın bu başlığında sırasıyla Eyaletler Arası Medya Anlaşması (MStV) ve Gençliği Koruma Yasası çevrim içi yayıncılık bağlamında ele alınacaktır.

2.5.4.1. Eyaletler Arası Medya Anlaşması (MStV)

Medya mevzuatının modernizasyonu hakkındaki Eyalet Medya Anlaşması (MStV), Almanya'da, medya hukukundan sorumlu eyalet başkanlarının imzalamalarının ardından eyalet parlamentoları tarafından onaylanmasıyla yürürlüğe girecektir. MStV ile AVMS Direktifi 2.0 Almanya'da uygulamaya geçmiş olacaktır. MStV içerik olarak dijital medya için bir dizi temel yeni düzenleme içermekte olup, kapsam olarak ise geleneksel yayın medyası ile çevrim içi yayın medyasını içerisine almaktadır.[121]

Eyalet Medya Anlaşması, hizmet sağlayıcı merkezinin yerine bakılmaksızın Almanya'ya yönelik faaliyette bulunan tüm hizmet sağlayıcılar için geçerli olacaktır. Medya platformlarının MTsV düzenlemelerine tabi olması için aylık ortalama 20.000'den fazla kullanıcıya sahip olması gerekmektedir. Ayrıca, tüm hizmet sağlayıcıların Almanya'da veya herhangi bir Avrupa Birliği üyesi devletinde

[121] "Germany Likely to Adopt Unique Regulatory Regime for Intermediaries to Media Services", https://www.insidetechmedia.com/2020/02/13/germany-likely-to-adopt-unique-regulatory-regime-for-intermediaries-to-media-services/#page=1 (20.01.2021)

temsilcilik bulundurması, Almanya'daki kullanıcılara hizmet sunmaya başlamadan bir ay önce (MTsV yürürlüğe girdiğinde hâlihazırda faaliyet gösteriyor ise 6 ay içinde) yetkili Alman devlet medya otoritesini bilgilendirmesi gerekmektedir.[122]

2.5.4.2. Gençliği Koruma Yasası

Alman Gençliği Koruma Yasası'na göre, tüm çevrim içi hizmet sağlayıcıları küçüklerin kendi yaş grupları için zararlı kabul edilen içeriklere erişememesini sağlamalıdır. Çevrim içi hizmet sağlayıcılara bu yükümlülüğü yerine getirmek için üç olası yol seçeneği sunulmuştur. Sağlayıcılar aşağıda yer alan seçeneklerden en az birini uyguladığı sürece Alman Gençliği Koruma Yasası'na uymuş olacaktır. Seçenekler:[123]

- Zararlı içeriklerin reşit olmayanların genellikle çevrim içi olacağı gündüz saatlerinde bulunmaması için zaman kısıtlamaları yapmak,
- Hizmet sağlayıcıların, yetişkin içeriklere ilişkin yetişkinlere bir PIN kodu vermesi,
- İçeriklerin resmî olarak onaylanmış gençlik koruma yazılımı tarafından okunabileceği şekilde yaş etiketiyle etiketlenmesidir.

[122] "Germany Likely to Adopt Unique Regulatory Regime for Intermediaries to Media Services", https://www.insidetechmedia.com/2020/02/13/germany-likely-to-adopt-unique-regulatory-regime-for-intermediaries-to-media-services/#page=1 (20.01.2021)
[123] "Youth Protection in Germany: Online Age Checks and Daytime Blackouts Ahead?", https://www.mofo.com/resources/insights/190523-youth-protection-germany.html (20.01.2021)

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

DÜNYADAKİ DİĞER ÜLKELERE YÖNELİK İNCELEMELER

Çalışmamızın bu bölümünde, sırasıyla Rusya, Güney Afrika, Çin, Singapur ve Hindistan'ın internet yayıncılığı denetimi hususundaki mevcut durumları ve düzenlemeleri incelenecektir.

3.1. RUSYA

Bu başlık altında sırasıyla Rusya'nın radyo ve televizyon yayıncılığı tarihi ile söz konusu alandaki yetkili otoritelerine değinilecek ve sonrasında bu ülkedeki internet yayıncılığına ilişkin düzenlemeler incelenecektir.

3.1.1. Radyo Yayıncılığının Tarihsel Gelişimi

Rusya'da radyo yayıncılığı ilk olarak Sovyetler Birliği zamanında başlamıştır. 1917 yılında Sovyet devrimci mesajları radyo aracılığı ile yapılmış olup, ilgili mesajlar, propaganda tarihinde kaydedilen ilk kablosuz mesajlar olmuştur.[124]

1917 yılında sesli radyo henüz mevcut değildir, bu nedenle radyo yayınlarının halkla doğrudan teması olmamıştır. O zamanki iletişim şeması şu şekilde çalışmıştır:

[124] "Early stages of Soviet and American Radio Broadcasting", https://zeltser.com/early-stages-radio-broadcasting-history/ (21.12.2020)

1- Radyo istasyonları sinyalleri Mors Alfabesi ile yayınlamıştır.
2- Bir alıcı istasyon sinyali kabul etmiştir.
3- Son olarak, alıcı istasyon mesajı gazetelere dağıtarak insanların okuması için yaymıştır.[125]

1918 yılında radyo kaynakları üzerindeki kontrol, Posta ve Telgraf Halk Komiserliği'ne (PCPT) verilmiştir.[126]

1920 yılında Sovyet hükümeti radyo geliştirmeye büyük miktarlarda para harcamış olup, yayın ve alım tekniklerini geliştirmek için bir dizi laboratuvar kurmuştur. Aynı yıl içerisinde bir grup Sovyet bilim insanı, insan sesini radyo dalgaları yoluyla aktarmayı başarmıştır. 1921 yılında her gün birkaç saat yayın yapacak güçlü bir istasyon kurulmuştur. Bu istasyonda çoğunlukla haber ve propaganda malzemesi içeren "Rus Telgraf Ajansının Sözlü Gazetesi" adlı program yapılmıştır.[127] 1924 yılında Moskova'da Shukhov radyo kulesinden ilk düzenli radyo yayını yapılmıştır.[128]

Şekil 3.1 Shukhov Radio Tower. Moskova, Rusya[129]

[125] "Early stages of Soviet and American Radio Broadcasting", https://zeltser.com/early-stages-radio-broadcasting-history/ (21.12.2020)
[126] a.g.k. (21.12.2020)
[127] a.g.k. (21.12.2020)
[128] "Radio in the Soviet Union", https://en.wikipedia.org/wiki/Radio_in_the_Soviet_Union#History (21.12.2020)
[129] "Uvb-76 / Mdzhb", http://uvb-76.net/2014/04/help-saving-shukhov-radio-tower-in.html (21.12.2020)

1930 yılında Romence yayın yapan ve temel amacı propaganda olan radyo istasyonu kurulmuştur. 1948 yılından itibaren SSCB, vatandaşlarının Britanya Yayın Kurumu (BBC), Amerika'nın Sesi (VOA) ve diğer batılı radyo programlarının siyasi yayınlarını dinlemesini önlemek için radyo sinyalinden yararlanmıştır. Böylece, 1952 yılında radyo ağını toplam 200 istasyon ile 1700 vericiye genişletmiştir. 1950'lerin sonlarında Afrika'ya yönelik İngilizce ve Fransızca yayınlar yapılmıştır.[130]

1961 yılında Moskova Radyosu Amharca, Swahili ve Hausa dillerinde yayın yapmaya başlamıştır. 1980'li yıllarda Sovyetler Birliğinin dağılmasıyla ve özel radyo istasyonlarının ortaya çıkmasıyla SSCB'nin radyo organizasyonları kapanmaya başlamıştır.[131]

2000'li yıllarda Rusya'da 700'den fazla radyo istasyonu bulunmasına karşın[132], radyo kullanıcılarının %30'u çevrim içi radyo dinlemeyi tercih etmiştir.[133]

3.1.2. Televizyon Yayıncılığının Tarihsel Gelişimi

Rusya'da televizyon, 20. yüzyılın ilk yarısında doğmuştur. 1930'da Moskova'daki All-Union Elektroteknik Enstitüsü'nün televizyon laboratuvarı, radyo dalgaları üzerinden görüntü aktarımı için mekanik bir sistem geliştirmiştir. 29 Nisan ve 2 Mayıs 1931'de laboratuvar SSCB'de ilk deneysel aktarımı gerçekleştirmiştir. İlk görüntüler hareketsiz olup, bu görüntüler Rusya'nın ünlü oyuncularının ve işçilerinin fotoğraflarından oluşmuştur.[134]

---

[130] "Radio in the Soviet Union", https://en.wikipedia.org/wiki/Radio_in_the_Soviet_Union#History (21.12.2020)
[131] "Radio Moscow", https://en.wikipedia.org/wiki/Radio_Moscow (21.12.2020)
[132] "Number of Radio Stations in Selected Countries Worlwide in 2016", https://www.statista.com/statistics/793283/number-of-radio-stations-country/ (21.12.2020)
[133] "Share of Population with Access to the Radio in Russia from 2016 to 2019", https://www.statista.com/statistics/1089347/coverage-rate-of-radio-in-russia/ (21.12.2020)
[134] "History of Russian Television", http://russia-ic.com/culture_art/theatre/1538#.X-NoRtgzZPY (23.12.2020)

Rusya'da 1931 yılında 30 adet televizyon varken, bu sayı 1933 yılında yerli televizyon alıcılarının üretilmesiyle artmıştır.[135] 1934 yılında ise Rusya'nın ilk televizyonları üretilmiştir. 1935 yılında televizyonda ilk film yayını yapılmıştır.[136]

1930'ların sonlarında televizyon elektronik hale gelmiştir. İlk televizyon merkezi 1938 yılının Mart ayında Shabolovsky Radyo İstasyonu'nda inşa edilmiş ve 1939'da düzenli olarak yayına başlamıştır.[137]

Şekil 3.2 Shabolovsky Radyo İstasyonu[138]

1945 yılında İkinci Dünya Savaşı başlayınca televizyon yayınları kesintiye uğramıştır. 1948 yılında ise Moskova'da televizyon yayınları tekrar başlamıştır. 1949 yılında ilk kez bir futbol maçı stadyumdan canlı olarak yayınlanmıştır. 1950 tarihinde ise uzun menzilli yayınlar yapılmaya başlanmıştır.[139]

---

[135] "Rus Televizyonun Yaratılış ve Gelişiminin Tarihi", https://tur.mainstreetartisans.com/4145981-television-the-history-of-creation-and-development-the-history-of-television-in-russia (23.12.2020)

[136] "Television in the Sovies Union", https://en.wikipedia.org/wiki/Television_in_the_Soviet_Union#:~:text=On%201%20October%201934%2C%20Russia's%20first%20televisions%20were%20produced.&text=World%20War%20II%20disrupted%20regular,in%20a%20625%20line%20standard. (23.12.2020)

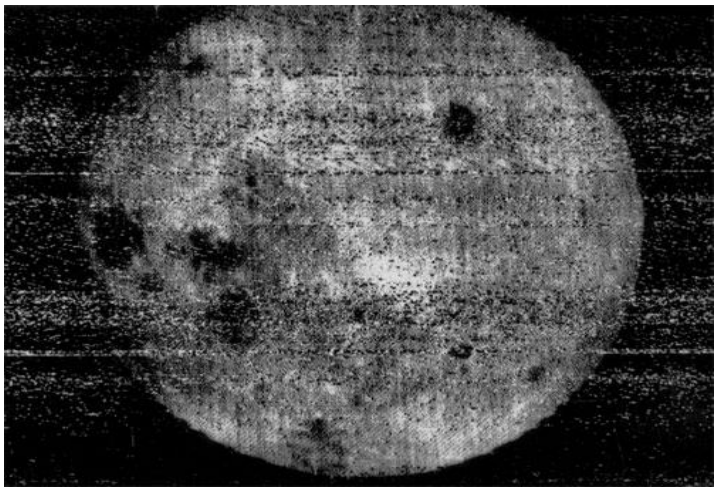
[137] "History of Russian Television", http://russia-ic.com/culture_art/theatre/1538#.X-NoRtgzZPY (23.12.2020)

[138] "Exterior View of The First House Commune and the Shabolovsky Broadcasting Station", https://www.cca.qc.ca/en/search/details/collection/object/361149 (23.12.2020)

[139] Television in the Sovies Union", https://en.wikipedia.org/wiki/Television_in_the_Soviet_Union#:~:text=On%201%20October%20193

1951'de Moskova Televizyon Merkezi'nde Merkez Televizyon Stüdyosu kurulmuştur. Edebi, drama, müzik, çocuk ve politik yayınlar gibi yayınlar başlamıştır.[140]

1959'dan itibaren uydu televizyonu SSCB'de çalışmaya başlamış olup, 7 Ekim'de Ay'ın ters tarafının görüntüsü ilk kez gezegenler arası istasyon "Luna-3" aracılığıyla Dünya'ya iletilmiştir. 1967'de düzenli renkli televizyonun yayını Moskova'da başlamıştır.[141]

Şekil 3.3 Luna-3 Uzay Aracı'ndan çekilen görüntü[142]

1973'e gelindiğinde, Sovyet televizyon hizmeti altı ulusal kanalın yanı sıra tüm cumhuriyetlere ve azınlık topluluklarına hizmet veren cumhuriyetçi ve bölgesel istasyonlara dönüşmüştür.[143]

4%2C%20Russia's%20first%20televisions%20were%20produced.&text=World%20War%20II%20disrupted%20regular,in%20a%20625%20line%20standard. (23.12.2020)

[140] "History of Russian Television", http://russia-ic.com/culture_art/theatre/1538#.X-NoRtgzZPY (23.12.2020)

[141] a.g.k (23.12.2020)

[142] "Oct.7, 1959: Luna 3's Images From the Dark Side", https://www.wired.com/2011/10/1007luna-3-photos-dark-side-moon/ (23.12.2020)

[143]Television in the Sovies Union", https://en.wikipedia.org/wiki/Television_in_the_Soviet_Union#:~:text=On%201%20October%201934%2C%20Russia's%20first%20televisions%20were%20produced.&text=World%20War%20II%20disrupted%20regular,in%20a%20625%20line%20standard. (23.12.2020)

1980 yılından sonra özel televizyon şirketleri örgütlenmeye başlamıştır. Böylece yayıncılıkta yeni bir biçim ortaya çıkmaya başlamıştır. 1989 yılında yeni televizyon stüdyoları kurulmaya başlanmış, yeni organizasyonlar ortaya çıkmıştır.[144] 1991 yılında ise Rusya'da ilk ticari televizyon kanalı olan TV6 kurulmuştur.[145]

2004 yılında ilk kez, bir televizyon sinyalini iletmek için fiber optik yöntemi denenmiş olup, internet aracılığıyla televizyon yayıncılığının dönemi başlamıştır.[146]

Günümüzde Rusya'da 3300'den fazla televizyon kanalı bulunmaktadır.[147] Rusya'da evlerin %97'sinde televizyon bulunmakta olup, günlük ortalama televizyon izlemeye harcanan süre 5 saat 33 dakikadır.[148]

3.1.3. Haberleşme, Bilgi Teknolojileri ve Kitle İletişim Alanında Federal Denetim Servisi (ROSKOMNADZOR)

Şekil 3.4 ROSKOMNADZOR logosu[149]

[144] "Rus Televizyonun Yaratılış ve Gelişiminin Tarihi", https://tur.mainstreetartisans.com/4145981-television-the-history-of-creation-and-development-the-history-of-television-in-russia (23.12.2020)
[145] Christine Elain Evans, *Between Truth and Time: A History of Soviet Central Television*, Yale University Press, 2016, Yale, s. 246.
[146] "Rus Televizyonun Yaratılış ve Gelişiminin Tarihi", https://tur.mainstreetartisans.com/4145981-television-the-history-of-creation-and-development-the-history-of-television-in-russia (23.12.2020)
[147] "Television in Russia", https://en.wikipedia.org/wiki/Television_in_Russia#:~:text=Television%20is%20the%20most%20popular,3300%20television%20channels%20in%2"0total. (23.12.2020)
[148] "Television in Russia-Statistics and Facts", https://www.statista.com/topics/6724/television-in-russia/#dossierSummary__chapter5 (23.12.2020)

Haberleşme, Bilgi Teknolojileri ve Kitle İletişimi Alanında Federal Denetim Servisi (ROSKOMNADZOR), 03 Aralık 2008 tarihli ve 1715 sayılı Rusya Devlet Başkanı Kararnamesi uyarınca kurulmuştur.[150] ROSKOMNADZOR, internet dâhil olmak üzere Rusya'da medya alanında düzenleme ve denetleme faaliyetlerinden sorumlu otoritedir. Rusya Federasyonu Telekom ve Kitle İletişim Bakanlığı'nın yetkisi altında, ROSKOMNADZOR'un faaliyetleri aşağıdaki hedeflere ulaşmayı amaçlamaktadır:[151]

- Bilgi ve iletişim teknolojilerinin yanı sıra yüksek kaliteli telekomünikasyon hizmetlerinde toplumun talebini sağlamak,
- Kitle iletişimini ve kitle iletişim özgürlüğünü teşvik etmek; ve
- Vatandaşların mahremiyet, kişisel ve aile gizliliği haklarının korunmasının sağlamaktır.

3.1.4. Çevrim İçi Yayıncılığa İlişkin Düzenlemeler

Rusya'da çevrim içi yayıncılığa ilişkin olarak 1 Temmuz 2017'de Görsel-İşitsel Hizmetler Yasası yürürlüğe girmiştir. Veri Koruma Yasası'na da atıf yapılan Görsel-İşitsel Hizmetler Yasası ile Rusya'da canlı ve isteğe bağlı video (VOD) hizmetlerinin çalışmasına ilişkin:[152]

- 'Görsel-işitsel hizmetler' tanımlanmıştır.
- Görsel-işitsel hizmet sahiplerine özel yükümlülükler getirilmiştir; ve
- Yasaya uyulmaması durumunda cezalar öngörülmüştür.

---

[149] "ROSKOMNADZOR Logosu", https://rsf.org/en/news/ferghana-news-agency-files-complaint-against-site-blocking-russia (23.12.2020)
[150] "Federal Service for Supervision in the sphere of Telecom, Information Technologies and Mass Communications", https://rkn.gov.ru/eng/ (23.12.2020)
[151] Nathalie Marechal, *Networked Authoritaianism and the Geopolitics of İnformation: Understanding Russian Internet Policy*, Media and Communication, Cilt:5, Sayı:1, s. 29-41, 2017, s.32.
[152] "Regulation of Audiovisual Services", https://www.gorodissky.com/publications/articles/regulation-of-audiovisual-services/ (24.12.2020)

Görsel İşitsel Hizmetler Yasası canlı videolar ve isteğe bağlı video hizmetleri arasında ayrıma gitmemiştir. Bu nedenle ilgili yasal hükümler Rusya'da faaliyet gösteren tüm çevrim içi yayınlara fiilen uygulanacaktır.[153]

Kavramlar ve Tanımlar:

Veri Koruma Yasası Madde 10.5'e (1)'de, herhangi bir bilişim teknolojisi sisteminin görsel-işitsel hizmet kapsamına girmesi için aşağıdaki özelliklere sahip olması gerektiği belirtilmiştir:[154]

1- Görsel-işitsel içerikler toplamak veya düzenlemek için kullanılmak,
2- Bir ücret karşılığında (yani abonelik temelli) veya belirli reklamları izleme karşılığında (yani reklam temelli) erişilmek,
3- Rusya'daki müşterileri hedefliyor olmak; ve
4- Rusya'da günlük 100.000'den fazla internet kullanıcısı tarafından erişiliyor olmak.

Veri Koruma Yasası Madde 10.5'e (16)'da arama motorları ve kullanıcı tarafından oluşturulan içerik modelleri düzenlemeden muaftır ve bu nedenle görsel-işitsel hizmetler olarak kabul edilmemektedir.[155]

Kayıt ve Silme:

Ulusal bilişim teknolojileri düzenleyicisi olan ROSKOMNADZOR, görsel-işitsel hizmetlerin kaydını tutar. Görsel İşitsel Hizmet Yasası ve Veri Koruma Yasasının 10.5 (2) Maddesi uyarınca, ROSKOMNADZOR şunları yapabilir:[156]

[153] "Regulation of Audiovisual Services", https://www.gorodissky.com/publications/articles/regulation-of-audiovisual-services/ (24.12.2020)
[154] a.g.k. (24.12.2020)
[155] a.g.k. (24.12.2020)

- Çevrim içi kaynakların izlenmesini düzenlemek,
- Çevrim içi kaynakların kullanıcı sayısını günlük olarak hesaplama yöntemlerini belirlemek,
- Kayıt için gerekli bilgileri görsel-işitsel hizmet sahiplerinden istemek. (Bu tür bilgiler, ilgili talebin alınmasından itibaren 10 gün içinde ROSKOMNADZOR'a sağlanmalıdır.)

ROSKOMNADZOR tarafından izleme süreci sırasında bulunan bir çevrim içi kaynak, görsel-işitsel hizmetler için yukarıda belirtilen kriterleri karşılıyorsa, ROSKOMNADZOR tarafından görsel-işitsel hizmet sahibine kimliğiyle ilgili gerekli bilgileri sağlamasını ve internet üzerinde görsel-işitsel hizmetin dağıtımına izin veren bir elektronik bildirim gönderilir. Söz konusu bildirim alındıktan üç iş günü içinde gerekli bilgiler ROSKOMNADZOR'a iletilmedir. Gerekli bilgilerin iletiminden sonra ROSKOMNADZOR, çevrim içi kaynağı sicile kayıt eder.[157]

Eğer bir görsel-işitsel hizmet sahibi üç ay boyunca günde 100.000'den daha az kullanıcı tarafından erişilmişse, görsel-işitsel hizmet sahibinin talebi üzerine kayıttan çıkarılabilir. Bir görsel-işitsel hizmet, altı ay boyunca günde 100.000'den az kullanıcı tarafından erişilmişse, sahibinin talebi olmaksızın da kaydı silinebilir.[158]

Ana Yükümlülükler, İçerik Filtreleme ve Sorumluluklar:

Görsel-İşitsel Hizmet Yasası ve Veri Koruma Yasasının 10.5 (1) Maddesi görsel-işitsel hizmetlere aşağıdaki sorumlulukları yüklemektedir:[159]

---

[156] "New Law Regulating Video On Demand Services", https://www.lexology.com/library/detail.aspx?g=70a51480-ba54-4c79-ab61-855b07662877 (24.12.2020)
[157] a.g.k. (24.12.2020)
[158] a.g.k. (24.12.2020)
[159] "Regulation of Audiovisual Services", https://www.lexology.com/library/detail.aspx?g=dfa4f715-65b2-4b77-9e0c-1708c06e00af (24.12.2020)

- Görsel-işitsel hizmetler, terörist veya aşırılık yanlısı tanıtım materyalleri, pornografi, şiddeti veya zulmü teşvik ve müstehcen materyaller gibi yasaklanmış içeriği yaymak için kullanılamaz. Bu yükümlülüğe uyulmaması, 1 milyon Rb'ye kadar idari para cezasına neden olabilir.
- Görsel-işitsel hizmet sağlayıcıları, video içeriği için özel yaş işareti gereksinimlerine uymalıdır (özellikle "+0", "+6", "+12", "+16", "+18" veya "küçükler için yasak" seçeneğini belirleyerek). Bu yükümlülüğe uyulmaması, 500.000 Rb'ye kadar idari para cezasına neden olabilir.
- Görsel-işitsel hizmet sağlayıcıları, ulusal referandum ve seçim mevzuatının getirdiği kısıtlamalara ve yasaklara uymalıdır.
- Görsel-işitsel hizmet sağlayıcıları, kitle iletişim araçlarının yayılmasına ve kayıtsız televizyon kanallarının veya programlarının yayılmasının önlenmesine ilişkin ulusal mevzuata uymalıdır. Bu yükümlülüğe uyulmaması 700.000 Rb'ye kadar idari para cezasına neden olabilir.
- Görsel-işitsel hizmet sağlayıcıları, uygun bir iletişim e-postası ve görsel-işitsel hizmet sahibinin tam adını sağlamalıdır.
- Görsel-işitsel hizmet sağlayıcıları, bir görsel-işitsel hizmete erişen kullanıcıların sayısını belirlemek için ROSKOMNADZOR tarafından sağlanan yazılımı yüklemelidir.

Yasaklanmış içeriğin yayıldığı tespit edildiğinde, ROSKOMNADZOR görsel-işitsel hizmet sahibine ihlalin derhal durdurulmasını emreden bir bildirimde bulunabilir. Böyle bir bildirime uyulmaması, 1 milyon Rb'ye kadar idari para cezasına neden olabilir. Tekrarlanan uyumsuzluk, idari para cezasının 3 milyon Rb'ye kadar çıkmasına neden olabilir. ROSKOMNADZOR, aşağıdaki durumda Rusya'da ihlal teşkil eden bir görsel-işitsel hizmete erişimin kısıtlanması için yetkili bir mahkemeye dava açabilir:[160]

[160] "Regulation of Audiovisual Services", https://www.lexology.com/library/detail.aspx?g=dfa4f715-65b2-4b77-9e0c-1708c06e00af (24.12.2020)

- ROSKOMNADZOR'un idari bir davanın kararında belirlenen bir ihlali durdurma emrine (bir yıl içinde) tekrarlanan uyumsuzluk durumu.

Bu yükümlülüklere ve geçerli yasal gerekliliklere uyulmaması, ihlal eden görsel-işitsel hizmetin engellenmesine neden olabilir. Özetle, herhangi bir ihlal durumunda idari, cezai ve diğer yükümlülükler doğacaktır.[161]

Ayrıca, Görsel-İşitsel Hizmet Yasası ile Rusya'da medya şirketlerinin yabancı mülkiyet sınırı %20 olarak belirlenmiş olup, yabancı mülkiyet kısıtlaması getirilmiştir.[162]

3.2. GÜNEY AFRİKA

Bu başlık altında sırasıyla Güney Afrika'nın radyo ve televizyon yayıncılığı tarihi ile söz konusu alandaki yetkili otoritelerine değinilecek ve sonrasında bu ülkedeki internet yayıncılığına ilişkin düzenlemeler incelenecektir.

3.2.1. Radyo Yayıncılığının Tarihsel Gelişimi

Güney Afrika'da ilk radyo istasyonu, 29 Aralık 1923'te Johannesburg'da Güney Afrika Demiryolları tarafından kurulmuştur.[163] 1924 yılında görevi Bilim ve Teknik Grubu devralmış ve aynı yıl radyolara mali destek için lisans ücretleri alınmaya başlanmıştır. 1 Nisan 1927'de hükümetin izniyle Afrika Yayıncılık Şirketi

[161] "Regulation of Audiovisual Services", https://www.lexology.com/library/detail.aspx?g=dfa4f715-65b2-4b77-9e0c-1708c06e00af (24.12.2020)
[162] "Netflix Continues Operating in Russia Despite Foreign Ownership Restrictions", https://www.hollywoodreporter.com/news/netflix-continues-operating-russia-foreign-ownership-restrictions-1015525 (24.12.2020)
[163] Tanja E. Bosch, "Radio as an Instrument of Protest: The History of Bush Radio", *Journal of Radio Studies*, Cilt:13, Sayı:2, s.249-265, 2010, s.251.

kurulmuştur. Ardından, 1936 tarihli ve 22 sayılı Kanun ile Güney Afrika Yayın Kurumu (SABC) kurulmuştur.[164]

Güney Afrika'da FM yayın hizmetinin başlangıcı, 1 Eylül 1961'de Brixton Tower'dan başladı. FM ağının tüm ülkeye yaygınlaşması 1960'lar ve 70'lerde olmuştur. FM stereo testleri 1985'te başlamıştır. FM stereo sistemine giden ilk istasyon, 1986'da Sentech Tower olmuştur. Five FM ise 1 Aralık 1988'de FM stereo sistemi olarak ülke çapında yayın yapan ilk istasyon olmuştur.[165]

Şekil 3.5 Brixton Tower[166]

Radyo yayıncılığı 1997 yılına kadar Güney Afrika Yayın Kurumu (SABC) tekelinde yer almış olup, 1997 yılında yapılan bir düzenleme ile özel sektörün önü açılmıştır.[167]

1990'ların sonlarında yayınların serbestleştirilmesiyle SABC kontrolü dışında faaliyet gösteren ticari radyo istasyonlarının sayısı çoğalmıştır. 1997 yılının

[164] "International Section of The Broadcast Archive", https://www.oldradio.com/archives/international/safrica.html (18.12.2020)
[165] "International Section of The Broadcast Archive", https://www.oldradio.com/archives/international/safrica.html (18.12.2020)
[166] a.g.k. (18.12.2020)
[167] "Symbol of Joburg - Hillbrow Tower", https://www.brandsouthafrica.com/tourism-south-africa/travel/cities/hillbrow-tower-symbol-of-joburg (19.12.2020)

başlarında, Güney Afrika'nın en büyük üç şehri olan Johannesburg, Cape Town ve Durban'da yayın yapmak için sekiz yeni ticari radyo lisansı verilmiştir.[168]

Güney Afrika'da 296'dan fazla radyo istasyonu ve 37,6 milyondan fazla dinleyici olduğu tahmin edilmektedir. 2016 yılı Mart ayından itibaren kamuya yayın yapan radyoların en az %60 Güney Afrika müziği çalmaları gerekmektedir.[169]

3.2.2. Televizyon Yayıncılığının Tarihsel Gelişimi

Güney Afrika, dünyanın TV'ye erişen son ülkelerinden birisidir. Bunun nedeni, dönemin Apartheid Hükûmetinin televizyonun halkın ahlakı üzerindeki etkisinden endişe etmesi ve devletin basın ve radyo üzerindeki kontrolünü zayıflatacağından korkmasıdır.[170]

Hükûmet tarafından 1971'de SABC'nin televizyon hizmeti sunmasına izin verilmesiyle Güney Afrika'nın ana şehirlerinde deneysel yayınlar 5 Mayıs 1975'te başlamış olup, ülke çapında televizyon yayınları 5 Ocak 1976'da hizmet vermeye başlamıştır.[171] Başlangıçta, TV hizmeti İngiltere'de olduğu gibi lisans ücretleri ile finanse edilmiş, reklamcılık 1978'de başlamıştır. 1981'de Zulu, Xhosa, Sotho ve Tswana gibi Afrika dillerinde yayın yapan ikinci bir kanal tanıtılmıştır.[172]

---

[168] "Radio in South Africa", https://www.brandsouthafrica.com/south-africa-fast-facts/media-facts/radio-in-south-africa#:~:text=There%20is%20one%20radio%20set,population%20of%20some%2048%20million. (18.12.2020)

[169] "10 Biggest Radio Station in SA", https://businesstech.co.za/news/media/123473/these-are-the-10-biggest-radio-stations-in-south africa/#:~:text=According%20to%20a%20recent%20article,296%20stations%20in%20the%20country. (18.12.2020)

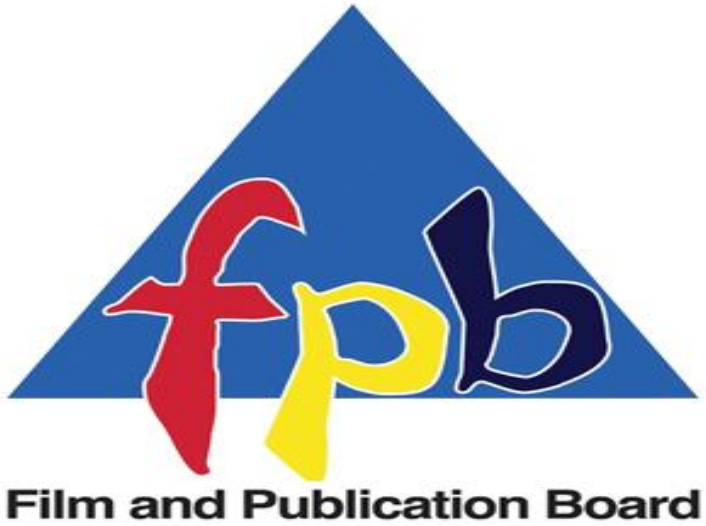
[170] "South African Media Facts - Television", https://www.brandsouthafrica.com/south-africa-fast-facts/media-facts/television (18.12.2020)

[171] Tanja E. Bosch, Radio, *Community And Identity In South Africa: A Rhizomatic Study of Bush Radio In Cape Town*, Ohio University, 2003, s. 72.

[172] "The History of Television in SA", https://lowvelder.co.za/239861/history-television-sa/#:~:text=In%201971%2C%20the%20SABC%20was,to%20introduce%20a%20television%20service.&text=Television%20in%20South%20Africa%20was%20introduced%20in%201976.,television%20broadcasting%20to%20its%20population (18.12.2020)

SABC'nin yayın tekeli, abonelik tabanlı MNet'in piyasaya sürülmesiyle 1986'da sona ermiştir. 1994'te ülkeye demokratik rejimin gelişinden bu yana, Güney Afrikalılar hem SABC hem de diğer özel operatörler tarafından sunulan bir dizi yeni televizyon kanalına sahip olmuştur.[173]

3.2.3. Film ve Yayın Kurulu (FPB)

Şekil 3.6 Film ve Yayınlar Kurulu logosu[174]

Film ve Yayın Kurulu (FBP), Güney Afrika Haberleşme Bakanlığına bağlı olan, içerik sınıflandırma ve düzenleme yetkisi bulunan bir otoritedir. 1996 yılında çıkarılan Filmler ve Yayınlar Yasası uyarınca Film ve Yayın Kurulu'nun görevi, bir filmi veya yayını farklı izleyiciler için uygunluğuna göre sınıflandırmak, buna ilişkin şikâyetleri veya değerlendirme başvurularını almaktır. FPB'nin görev alanına giren yayınlar filmleri, televizyon programlarını, bilgisayar oyunlarını ve müzikleri içermektedir.[175]

---

[173] "The History of Television in SA", https://lowvelder.co.za/239861/history-television-sa/#:~:text=In%201971%2C%20the%20SABC%20was,to%20introduce%20a%20television%20service.&text=Television%20in%20South%20Africa%20was%20introduced%20in%201976.,television%20broadcasting%20to%20its%20population (18.12.2020)

[174] "Broadcast Media South Africa", https://broadcastingandmedia.com/news/2582 (19.12.2020)

[175] Masa Popovac, Lezanne Leoschut, *Cyber Bullying in South Africa: Impoet and Responses*, Centre for Justice and Crime Prevention Press, Cleremont, 2012, s. 6.

3.2.4. Güney Afrika Bağımsız İletişim Otoritesi (ICASA)

Şekil 3.7 ICASA logosu[176]

Güney Afrika Bağımsız İletişim Otoritesi (ICASA), Güney Afrika iletişim, yayıncılık ve posta hizmetleri sektörlerinin resmi düzenleyicisidir. ICASA, Güney Afrika Telekomünikasyon Düzenleme Kurumu (SATRA) ve Bağımsız Yayın Otoritesi (IBA)'nın birleşmesiyle Temmuz 2000'de kurulmuştur. ICASA:[177]

- İlgili sektörler için düzenlemeler geliştirmektedir,
- Telekomünikasyon ve yayın hizmeti sağlayıcılarına lisans vermektedir,
- Lisans sahibinin kural ve düzenlemelere uyumunu izlemektedir,
- Radyo frekansı spektrumunu planlayıp ve yönetmektedir; ve
- Tüketicileri haksız ticari uygulamalara ve kalitesiz hizmetlere karşı korumaktadır.

ICASA'nın stratejik hedefleri şunlardır:[178]

- Rekabeti teşvik etmek,
- Dijitalleşmeyi teşvik etmek,
- İzleyici ve tüketicileri zararlı uygulamalardan korumak.

[176] "ICASA Logosu", https://www.icasa.org.za/ (19.12.2020)
[177] Edmund Amann, *Regulating Development: Evidence from Africa and Latin America*, Edward Elgar Publishing, Northampton, 2006, s. 190-191.
[178] "About ICASA", https://www.icasa.org.za/pages/about-us-1 (19.12.2020)

3.2.5. Çevrim İçi Yayıncılığa İlişkin Düzenlemeler

2020 yılında Film ve Yayın Yönetmeliğinde yapılan değişiklik taslağına göre, Güney Afrika'da yer alan çevrim içi içeriğin satışı, kiralanması ve yayınlanması gibi hizmetler veren dijital platformlar ilgili yönetmelik kapsamında sayılmıştır. Film ve Yayın Yasası (FPA) ile platformlara özgü düzenleme ve denetleme görevi Film ve Yayın Kurulu (FPB)'na verilmiştir. Tüm çevrim içi hizmet sağlayıcılar, sınıflandırma için Film ve Yayın Kurulu (FPB)'na kayıt olması ve tüm içeriklerini Film ve Yayın Kurulu'na göndermesi gerekmektedir. Alternatif olarak, çevrim içi hizmet sağlayıcıların uluslararası bir sınıflandırma kurumu tarafından verilen sınıflandırma derecelendirmelerini kullanabilmesi için FPB Konseyine başvurmaları gerekmektedir. Kayıt için öngörülen ücret henüz belli değildir.[179]

Güney Afrika Basın Konseyi üyesi olmayan veya Güney Afrika Reklam Standartları Kurumu'nun yetki alanına girmeyen herhangi bir kuruluş çevrim içi içerik hizmeti sunmak istemesi halinde içeriklerini sınıflandırılması için FBP'ye göndermelidir. FPB'nin sınıflandırma kararı çevrim içi ortamın açılış sayfasında logo olarak açıkça gösterilmelidir.[180]

İnternet servis sağlayıcılarının (FBP tanımına göre: internet tabanlı şirketler), içerik sınıflandırılması için uyulması gereken idari adımların uygulanabilmesi amacıyla FPB'ye kaydolmaları gerekmektedir. İnternet servis sağlayıcılarının, ilettiği veya sakladığı verileri izlemek veya yasadışı bir faaliyet gösteren içerikleri aktif olarak araştırma sorumluluğu yoktur.[181]

Yönetmelik'te geçen bazı tanımlar şu şekildedir:[182]

[179] "Limitation of Service Providers", https://www.internet.org.za/ect_act.html#LIMITATION_OF_LIABILITY_OF_SERVICE_PROVIDERS (19.12.2020)
[180] a.g.k. (19.12.2020)
[181] a.g.k. (19.12.2020)
[182] "FPB Legislation", https://www.fpb.org.za/about/legislation/ (19.12.2020)

- Yetişkinlere uygun içerik: 18 yaş ve üstü kişiler için uygun olarak sınıflandırılmış içerik.
- Sınıflandırıcı: Yayınlanan içeriği inceleyip sınıflandırmak için atanan kişi.
- Ticari çevrim içi dağıtıcı: İnterneti kullanarak, ticari amaçlarla filmleri, yayınları ve oyunları dağıtan ve/veya sergileyen.
- Ticari olmayan çevrim içi dağıtıcı: İnternet kullanarak kişisel veya özel amaçlarla içeriğin bir kullanıcı tarafından dağıtılmasına olanak sağlayan.
- Yayın: ... ix. İnternet kullanılarak sunulan film, oyun veya herhangi bir içerik.
- Derecelendirme: Bir oyun, film veya yayın için uygun bir yaş sınırının atanması.

Sınıflandırma kılavuzu:

Sınıflandırmanın amacı, bireylerin kendileri ve bakımları altındaki çocukları için zararlı içeriklere karşı bilgi sahibi olmalarıdır. Bir film, oyun, sinemalarda sergilenen filmler, internette yayınlananlar dahil talep üzerine videolar FPB'nin yetki alanına girerek sınıflandırmaya tabidir.[183]

Film ve Yayınlar Kurulu'nun sınıflandırma dereceleri şunlardır:[184]

Şekil 3.8 Her yaş grubu ve herkes için uygun olan içerik.

[183] "Classification Guidelines", https://www.fpb.org.za/wp-content/uploads/2019/04/Classification-Guidelines-2019.pdf (19.11.2020)
[184] "Film and Publication Board", https://en.wikipedia.org/wiki/Film_and_Publication_Board (19.12.2020)

Şekil 3.9 Her yaş grubu için uygun olan, ancak genç veya hassas izleyiciler için ebeveyn rehberliği önerilen içerik.

Şekil 3.10 7 yaşın altındaki çocuklar için uygun olmayan, ancak 7 ila 9 yaş arasındaki çocukların erişimine bakıcı veya ebeveyn tarafından karar verebilen içerik.

Şekil 3.11 10 yaşın altındaki çocuklar için uygun olmayan, ancak 10 ila 12 yaş arasındaki çocukların erişimine bakıcı veya ebeveyn tarafından karar verebilen içerik.

Şekil 3.12 13 yaşın altındaki çocuklar için uygun olmayan içerik.

Şekil 3.13 16 yaşın altındaki çocuklar için uygun olmayan içerik.

Şekil 3.14 18 yaşın altındaki çocuklar için uygun olmayan içerik

Şekil 3.15 X18 lisans sahibi tarafından yalnızca 18 yaşından büyüklere sunulabilen buna karşın televizyon ve radyo gibi kamuya açık medyada yayınlanamayan içerik.

Şekil 3.16 Hiçbir şekilde satılamayan, kiralanamayan ve sergilenemeyen içerik.

Film ve Yayın Kurulu ek olarak aşağıdaki içerik sınıflandırmalarını yapar:[185]

B : "Dine Küfür", içeriğin dini açıdan hassas olabileceği konusunda uyarır.

CT: "Ceza Teknikleri", içerikte hayati tehlike arz edebilecek kadar ayrıntılı olan yasa dışı ve tehlikeli eylemlerin eğitici ayrıntılarının yer almasıdır.

D : "İlaçlar", içerikte madde (uyuşturucu ve alkol) suiistimali sahneleri yer almaktadır.

H : "Korku", içerikte korku sahneleri yer almaktadır.

[185] "Film and Publicatiob Board", https://en.wikipedia.org/wiki/Film_and_Publication_Board (19.12.2020)

BENDE : " Taklit Eylemler veya Teknikler", içerikte özellikle çocuklar tarafından kopyalanabilecek veya taklit edilebilecek tehlikeli eylemler veya teknikler yer almaktadır.

L : "Dil", içerikte kötü dil kullanımı yer almaktadır.

N : "Çıplaklık", içerikte çıplaklık içeren sahneler yer almaktadır.

P : "Önyargı" içerikte ırk, etnik köken, cinsiyet, din, cinsel yönelim veya diğer tanımlanabilir grup özelliklerine göre önyargılı sahneler yer almaktadır.

S : "Seks", içerikte seks, cinsel davranış veya cinsellikle ilgili faaliyet içeren sahneler yer almaktadır.

SV: "Cinsel Şiddet", içerikte cinsel şiddet içeren sahneler yer almaktadır.

V: "Şiddet", içerikte fiziksel ve psikolojik şiddet sahneleri yer almaktadır.

Şikâyetleri Ele Alma Süreci:[186]

- Sınıflandırılmamış ve yasaklamış içerikler FPB'ye internet sitesinde yer alan form doldurularak başvuru yapılır.
- FBP yapacağı soruşturma ile, yasaklanmış içerik veya sınıflandırılmamış içerik tespit etmesi halinde, FBP ilgili internet servis sağlayıcısına kaldırma bildiriminde bulunur. Bu bildirimde, yasa dışı faaliyete konu olan materyal tanımlanır.
- İnternet servis saylayıcı bildirime konu verileri kaldırır veya devre dışı bırakır.
- FPB tarafından sonuç başvuru sahibine 30 gün içerisinde yazılı olarak bildirilir.

Güney Afrika'da Showmax, Google ve Apple gibi büyük hizmet sağlayıcılarının ardından 3 Mart 2020 tarihinde Netflix de Film ve Yayın Kurulu ile anlaşma imzalayarak içeriklerinin sınıflandırma kurallarına uyacağını kabul etmiştir.

[186] "SA: Draft FPB Amendment Regulations Far Reaching Implications for Online Distributors", https://insightplus.bakermckenzie.com/bm/technology-media-telecommunications_1/south-africa-draft-films-and-publications-amendment-regulations-far-reaching-implications-for-online-distributors (19.12.2020)

Netflix böylece, FPB ile sözleşme yapan dokuzuncu çevrim içi hizmet sağlayıcı olmuştur. FPB CEO vekili Abongile Mashele yaptığı açıklama ile "*Bu sözleşmenin imzalanması, vatandaşlarımız için güvenli içerik tüketiminin önceliklendirilmesine ilişkin bir dizi tartışmanın sonucudur; ülkede dağıtılan materyallere, tüketiciyi görüntülemek üzere oldukları içerik türüne hazırlayan derecelendirmeler eşlik eder. Bu, ebeveynlerin ve bakıcıların çocuklarının maruz kaldığı içerik konusunda bilinçli seçimler yapmasına olanak tanır*." demiştir.[187]

Netflix ve diğer çevrim içi dağıtımcılar, içerikleri için kendi kendini sınıflandırma sistemi kullanmaktadır. Sözleşmenin imzalanmasının ardından, FPB, derecelendirmeler uygulanmadan önce Netflix'i sınıflandırma yönergeleri ve kendi kendini sınıflandırma yöntemi hakkında yoğun eğitime dâhil edeceğini açıklamıştır.[188]

3.3. ÇİN

Bu başlık altında sırasıyla Çin'in radyo ve televizyon yayıncılığı tarihi ile söz konusu alandaki yetkili otoritelerine değinilecek ve sonrasında bu ülkedeki internet yayıncılığına ilişkin düzenlemeler incelenecektir.

3.3.1. Radyo Yayıncılığının Tarihsel Gelişimi

Çin'deki ilk radyo istasyonu 1922 yılında Amerikalı gazeteci EG Osborn tarafından Şangay'da yer alan Robert Dollar Binası'nın çatısına kurulmuştur. Aynı zamanda Osborn ve Çinli iş ortağı Çin Radyo Şirketi'ni kurmuşlardır. 23 Ocak 1923

[187] "Netflix Agress to Abide by FPB Rules in SA", https://techcentral.co.za/netflix-agrees-to-abide-by-fpb-rules-in-south-africa/96280/ (19.12.2020)
[188] a.g.k. (19.12.2020)

yılı yayına başlayan istasyon, Osborn Radyo İstasyonu olarak adlandırılmıştır. Bu, Çin tarihindeki ilk istasyon ve ilk radyo şirketidir. [189]

Şekil 3.17 Robert Dollar binası[190]

Ağustos 1924'te Çin Ulaştırma Bakanlığı, radyo yayınları için geçici hükümler açıklayarak halkın radyo alıcılarını kullanarak yayınlara erişmesine izin vermiştir.[191] 1927 yılında Sun Sun Co. Ltd. Çin'de radyo istasyonu kurmuş ve resmî olarak 18 Mart 1927'de yayına başlamıştır. Halk arasında Sun Sun Company Radyo olarak bilinen istasyon günde altı saatten fazla yayın süresiyle piyasa koşulları, güncel haberler ve geleneksel müzikler gibi yayınlar yapmıştır.[192]

Hükûmet tarafından işletilen ilk radyo istasyonu Şangay Yayın İstasyonu olmuştur. Ardından, Haberleşme Bakanlığı Uluslararası Telekomünikasyon Bürosu tarafından satın alınan ve 9 Mart 1935'te faaliyete geçen Millionton Radyo İstasyonu

[189] John Norman Alekna Jr., *Reunified Through Radio: Media, Technology, And Politics In Modern China 1923-1958*, Princenton University, Princeton, s. 34-37.
[190] "Robert Dollar Building on Canton Road", https://pastvu.com/p/776779 (24.12.2020)
[191] "Radio History of China", https://www.radiomuseum.org/forum/radio_history_of_shanghai_china.html (24.12.2020)
[192] "Shangai Broadcast", http://www.shme.com/old_shanghai/broadcast_2.htm (24.12.2020)

olmuştur.[193] 1936 yılında Çin Hükûmeti Moskova, Roma ve Cenevre gibi şehirlerile içeren 13 adet uluslararası radyo bağlantısı kurmuştur.[194]

1940 yılında Ya'nan'da "Yeni Çin Radyosu" adıyla kurulan Çin Ulusal Radyosu, 1949 yılında Ya'nan'dan ayrıldıktan sonra Shanbei Xinhua Yayın İstasyonu olarak yeniden adlandırılmıştır. İstasyon Çin'in çoğu bölgesine günlük 15,5 saatlik program yayını sunmuştur.[195]

1949 yılında ÇKP, hükûmetin gücünü yansıtma amacıyla parti merkezinden yürütülen bir radyo sistemi kurmayı hedeflemiş, bu doğrultuda halkın çoğunun yaşadığı kırsal kesimlerde radyo altyapısını geliştirmeye başlamıştır. 1949-1952 yılları arasında, radyo programcılığının çoğu, ÇKP'nin propagandasını yapmaya yönelik olmuştur. Bu amaçla 1950'li yılların başında kitlesel mitingler radyodan canlı yayınlanmıştır. Ayrıca, Asya'daki denizaşırı Çinlilere Mandarin ve diğer yerel dillerde radyo yayınlarına başlanmıştır. 1964 yılına gelindiğinde, yürütülen altyapı çalışmaları neticesinde hükümet binalarında, evlerde, halka açık mekânlarda ve köylerin %95'inde radyo yayınlarına ulaşım imkânı sağlanmıştır.[196]

Çin'de 1980'lerin sonlarında yayıncılık sektörünün özel yatırıma açılmasıyla bir reform dönemine girilmiştir. O zamandan beri yayıncılık sektörü büyümüştür.[197]

Günümüzde Çin'de 3000'den fazla radyo istasyonu bulunmaktadır.[198] Çin Ulusal Radyosu yaklaşık 993 milyon kez dinlenme sayısı ile Çin'deki en popüler

[193] "Shangai Broadcast", http://www.shme.com/old_shanghai/broadcast_2.htm (24.12.2020)
[194] Micheal Alexander Krysko, *China Turned Out: American Radio in East Asia 1919-1941*, State University of New York, New York, 2001, s.254.
[195] "China National Radio", https://en.wikipedia.org/wiki/China_National_Radio (24.12.2020)
[196] "The Mao Era in Objects - Radio", https://maoeraobjects.ac.uk/object-biographies/radio/ (24.12.2020)
[197] "Media Industry in China – Statistics and Facts", https://www.statista.com/topics/1679/media-in-china/ (24.12.2020)
[198] "Radio in China is Still Very Popular", https://www.radiodaysasia.com/news/radio-china-still-very-popular (24.12.2020)

radyo kanalı oluştur.[199] 2019 yılında Çin nüfusunun %99,13'ü radyoya erişebilmiştir.[200]

İnternetin yaygınlaşmasıyla birlikte radyonun internetten üzerinden dinlenmesi her geçen gün artmaktadır. Çin'de 2019 yılı itibariyle yaklaşık 750 milyon çevrim içi dinleyici bulunmakta olup, bu rakamın 2023 yılına kadar 50 milyon daha artacağı tahmin edilmiştir.[201]

3.3.2. Televizyon Yayıncılığının Tarihsel Gelişimi

Çin'de televizyon yayıncılığı 1 Mayıs 1958 yılında yayına başlayan Çin'in ilk televizyon kanalı olan Beijing Televizyon İstasyonu ile başlamıştır. Yaklaşık iki yıl sonra, Çin'in farklı şehirlerinde iki düzineden fazla istasyon kurulmuştur.[202]

İletişim sektöründeki büyüme ekonomik sorunlardan dolayı 1953-1960 yılları arasında durma noktasına gelmiştir, ancak 1960'lı yıllarda tekrar canlanmaya başlamıştır. Bu yıllarda büyük şehirlerde televizyon altyapısı kurulmuştur. 1965 yılında Çin anakarasında 1 ulusal ve 11 bölgesel olmak üzere 12 televizyon istasyonu kurulmuştur.[203]

[199] "Leadind Radio Channels in China in 2018, bu Number of Listening Times", https://www.statista.com/statistics/1128310/china-leading-radio-stations-and-channels-by-number-of-listening-times/ (24.12.2020)
[200] "Coverage Rate of Radio in China from 2009 to 2019", https://www.statista.com/statistics/279089/coverage-rate-of-radio-in-china/ (24.12.2020)
[201] "Digital Music Industry in China – Statistics ana Facts", https://www.statista.com/topics/4680/digital-music-industry-in-china/ (24.12.2020)
[202] Stephanie H. Donald, Yin Hong, Micheal Keane, *Media in China Consumption Content and Crisis*, Routledge, Londra, 2002, s. 19.
[203] "Television in China", https://en.wikipedia.org/wiki/Television_in_China#:~:text=Communications%20in%20China%20were%20established%20rapidly%20in%20the%20early%201950s.&text=On%20the%20mainland%2C%20the%20first,launched%20on%20September%202%2C%201958 (25.12.2020)

Ulusal çapta ilk renkli televizyon yayınları 1973 yılında başlamış, 4 yıl içerisinde televizyon içerikleri tamamen renkli hâle gelmiştir.[204]

1970 yılına gelindiğinde, televizyon yayınları haftada 3 veya 4 gün yapılmıştır. 1978 yılında Beijing Televizyon İstasyonu adını değiştirmiş, ülkenin en büyük ve tek ulusal ağı olan Çin Merkez Televizyon İstasyonu olmuştur.[205]

Şekil 3.18 Çin Merkez Televizyon İstasyonu[206]

1980 yılından sonra televizyon Çin geneline hızla yayılmaya başlamıştır. 1982 yılında televizyon Çin nüfusunun üçte biri tarafından, 1985 yılında ise nüfusun üçte ikisi tarafından izlenebilir hale gelmiştir. Bu yıllarda televizyon programlarının yarısından fazlasını eğlence programları, kalan kısmı ise eğitim ve haber programları oluşturmuştur. Çin'in ilk uydu televizyon yayını ise 1986 yılında başlamıştır.[207]

---

[204] James Lull, *China Turned On Television, Reform and Resistance*, Routledge, 2013, London. s. 22.
[205] "History of TV in China", http://arcadiachinatv.blogspot.com/2008/04/history-of-tv-in-china.html (25.12.2020)
[206] "Behind the News: Inside China Global Television Network", https://www.lowyinstitute.org/publications/behind-news-inside-china-global-television-network (25.12.2020)
[207] "Television in China", https://en.wikipedia.org/wiki/Television_in_China#:~:text=Communications%20in%20China%20were%20established%20rapidly%20in%20the%20early%201950s.&text=On%20the%20mainland%2C%20the%20first,launched%20on%20September%202%2C%201958 (25.12.2020)

1993 yılında bazı devlet daireleri dışında uydu televizyon yayını izlemek yasaklanmıştır. Ardından, yasadışı yollardan uydu yayınlarına erişimin artması sebebiyle, yayınların devlet kontrolündeki Sinosat adlı tek bir uydu üzerinden iletilmesini zorunlu kılmış, böylece uydu televizyon yayınları kontrol edilmeye çalışılmıştır.[208]

2006 yılında televizyon izleyici sayısı Çin nüfusunun %95'ini kapsamıştır.[209] Bu oran 2009 yılından 2019 yılına kadar %99,39'un üzerine çıkmıştır.[210] 2019 yılında Çin'de yaklaşık 206.61 milyon hane kablolu televizyon[211], 194,17 milyon hane dijital televizyona sahiptir.[212]

Çin televizyon yayıncılığıyla alakalı olarak, Çin genelinde 3000'den fazla televizyon istasyonu yayın yapmakta[213] ve 3600'den fazla televizyon programı yayınlanmaktadır.[214] Söz konusu televizyon kanalları arasında en popüler olanı Çin Devlet Televizyonu olurken, eyalet televizyon kanalı olan Hunan Televizyonu ikinci sırada yer almıştır.[215]

[208] "Chinese TV and Radio: Stations, Channels, Cable and Satellite TV", http://factsanddetails.com/china/cat7/sub43/item236.html (25.12.2020)
[209] "TV in China", https://m-f-consulting.com/pdf/TV%20in%20China.pdf (25.12.2020)
[210] "Coverage Rate of TV in China from 2009 to 2019", https://www.statista.com/statistics/279098/coverage-rate-of-television-in-china/ (25.12.2020)
[211] "Number of Households with Cable Connection in China from 2009 to 2019", https://www.statista.com/statistics/279099/number-of-households-with-cable-connection-in-china/ (25.12.2020)
[212] "Number of Digital TV Households in China from 2009 to 2019", https://www.statista.com/statistics/279101/number-of-digital-tv-households-in-china/ (25.12.2020)
[213] "Television in China", https://en.wikipedia.org/wiki/Television_in_China#:~:text=Altogether%20there%20are%203%2C000%20television,held%20on%20a%20regular%20basis. (26.12.2020)
[214] "Number of TV shows in China from 2009 to 2019",https://www.statista.com/statistics/279105/number-of-tv-shows-in-china/ (26.12.2020)
[215] "Leading Television Stations in China in 2019, Based on Media Power Score", https://www.statista.com/statistics/1128059/china-media-influence-index-of-leading-television-stations-and-channels/ (26.12.2020)

3.3.3. Ulusal Radyo ve Televizyon İdaresi (NRTA)

Şekil 3.19 NRTA logosu[216]

Ulusal Radyo ve Televizyon İdaresi (NRTA) 2018 yılında kurulmuş olup, Basın, Yayın, Radyo, Film ve Televizyon Devlet İdaresi'nin (GAPP) yerini almıştır. NRTA, Çin Halk Cumhuriyeti Devlet Konseyi'ne bağlı bakanlık düzeyinde bir yürütme ajansıdır.[217]

NRTA, hem geleneksel medyayı hem de dijital medyayı içeren işleri düzenleme konusunda geniş yetkiye sahiptir. Yetkilerinden bazıları şunlardır:[218]

- 1997 yılında yürürlüğe girip 2013 ve 2017 yıllarında değiştirilen Radyo ve Televizyonun İdari Yönetmeliği kapsamında televizyon ve radyo istasyonlarının kurulmasını onaylamak yanı sıra televizyon ve radyo yayın faaliyetlerini düzenlemek,
- 1990 yılında yürürlüğe giren ve en son 2018 yılında değiştirilen Kablolu Televizyon Yönetimine İlişkin Geçici Tedbirler kapsamında kablolu televizyon istasyonları, kablolu televizyon programları kurulmasını onaylamak ve kablolu televizyon yayın faaliyetlerini düzenlemek,
- 2002 yılında yürürlüğe girip 2011 ve 2016'da değiştirilen Ses ve Video Ürünleri İdari Yönetmeliği kapsamında ses ve video ürünlerinin yayınlanması, üretimi, ithalatı, toptan satışı, yeniden satışı ve kiralanması ile ilgili işleri düzenlemek,

[216] "National Radio and Television Administration", http://www.nrta.gov.cn/ (26.12.2020)
[217] "National Radio and Television Administration", https://en.wikipedia.org/wiki/National_Radio_and_Television_Administration (26.12.2020)
[218] "In Brief: Media Law and Regulation in China", https://www.lexology.com/library/detail.aspx?g=983332cc-0fa7-4630-b5a8-b4fd525eaae1 (26.12.2020)

- 2002 yılında yürürlüğe giren Filmlerin İdari Yönetmeliği uyarınca filmlerin üretimini, ithalatını ve halka teşhirini inceleyip onaylamak,
- 1990 yılında yürürlüğe giren ve en son 2018 yılında değiştirilen, Yabancı TV Programlarının Uydu Yer Alıcıları Tarafından Alınmasına İlişkin İdari Yönetmelik kapsamında yabancı uydu TV programlarının uydu bağlantısının indirilmesini onaylamak ve düzenlemek; ve
- İnternetteki bilişim hizmetlerini, 2000 yılında yürürlüğe giren ve 2011 yılında değiştirilen İnternet Bilgi Hizmetlerinin İdari Düzenlemesi kapsamında düzenleme yapmaktır.

3.2.4. Çevrim İçi Yayıncılığa İlişkin Düzenlemeler

Çevrim içi görsel – işitsel içerik düzenlemesi, Çin'de radyo ve televizyon programlarının ağ ve iletim kanalları üzerinden halka iletilmesi için geçerli olan düzenlemeleri içermektedir. Yayınların nihai alıcısı bir televizyon seti veya dizüstü bilgisayar da dâhil olmak üzere her türlü elektronik cihaz olabilir. İnternet, özel ağ kanalı kategorisine girerken, özel ağlar üzerinden iletimin konusu ise internet üzerinden görsel-işitsel içerik sağlama, görsel-işitsel içerik dağıtmaktır. İletim araçlarına örnek olarak, internet protokolü televizyonu (IPTV), internet mobil televizyonu (Mobil TV), internet televizyonu (İnternet TV) verilebilir. Çevrim içi görsel-işitsel yayın lisansı süresi 3 yıldır ve NRTA'dan alınır.[219]

Çin'de ister geleneksel radyo ve televizyon yayıncılığı ister internet üzerinden radyo ve televizyon yayıncılığı olsun, hiçbir yayın aşağıdakileri içermeyecektir:[220]

- Ülkenin birliğini, egemenliğini ve toprak bütünlüğünü tehlikeye atan içerikler,

[219] "Regulation of Internet Content Services in China", http://www.zhonglun.com/Content/2018/01-25/1135317692.html (26.12.2020)
[220] "China: Telecoms, Media and Internet Law and Regulations", https://iclg.com/practice-areas/telecoms-media-and-internet-laws-and-regulations/china (26.12.2020)

- Devlet güvenliğini, onurunu ve çıkarlarını tehlikeye atan içerikler,
- Devlet sırlarını ifşa eden içerikler,
- Başkalarına iftira ve hakaret eden içerikler,
- Müstehcenlik, hurafe propagandası yapan ve aşırı şiddet barındıran içerikler.

Çevrim içi radyo ve televizyon yayıncılığı alanında yapılan güncel düzenlemelerden birisi, 1 Ocak 2020 tarihinde yürürlüğe giren "Çevrim İçi Görsel-İşitsel Bilgi Hizmetlerine İlişkin İdari Hükümler" adlı düzenlemedir.

Bu düzenlemede bahsedilen hizmetler, internet siteleri ve uygulamaları gibi ağ platformları aracılığıyla halka ses ve video üretimi ile yayınlanması hizmetlerinin sağlanması anlamına gelmektedir. Ses ve video hizmet sağlayıcıları ise halka ses ve video hizmetleri sağlayan kuruluşlar veya bireylerdir. Düzenleme genel olarak aşağıdaki bilgileri içermektedir:[221]

- Madde 7'ye göre; çevrim içi sesli ve görüntülü hizmeti sağlayıcılar Anayasa, yasalar ve idari düzenlemelere uyacak, ulusal değere bağlı kalacak, sağlıklı ve pozitif bir çevrim içi kültürün oluşumunu teşvik edeceklerdir.
- Madde 8'e göre; hiçbir kuruluş veya birey, ulusal güvenliği tehlikeye atmak, sosyal istikrarı bozmak veya başkalarının yasal haklarını ve çıkarlarını ihlal etmek gibi yasa ve yönetmeliklerle yasaklanmış faaliyetlerde bulunmak için çevrim içi ses ve video hizmetlerini ve ilgili bilgi teknolojisini kullanamaz.
- Madde 12'ye göre; herkes, Kanun ve yönetmeliklere aykırı içeriklerin ortadan kaldırılması için ilgili birimlere başvurabilir.
- Madde 15'e göre; çevrim içi sesli ve görüntülü hizmet sağlayıcıları, bilinçli olarak sosyal denetimi kabul edecek, uygun şikâyet ve rapor

[221] "Ağ Ses ve Görüntü Bilgi Hizmetlerinin İdaresine İlişkin Yönetmelik Düzenleme Bildirisi", http://www.cac.gov.cn/2019-11/29/c_1576561820967678.htm (27.12.2020)

mekanizmaları oluşturacak, şikâyetler ve raporlama yöntemleri gibi bilgileri yayınlayacak ve şikâyetleri ve raporları derhal işleme koyacaktır.

- Madde 18'e göre; kural ihlalleri, ilgili yasa ve yönetmelikler kapsamında değerlendirilip, cezai sorumluluklar söz konusu olacaktır.

Çevrim içi radyo ve televizyon yayıncılığı alanında yapılan güncel düzenlemelerden diğeri de, 3 Mart 2020 tarihinde yürürlüğe giren "Ağ Bilgi İçeriğinin Ekolojik Yönetimine İlişkin Düzenlemeler" adlı düzenlemedir. Bu düzenlemede, "çevrim içi içerik" kavramı üç gruba ayrılmıştır. Bunlar:[222]

- Teşvik edilmiş içerik,
- Olumsuz içerik; ve
- Yasadışı içeriktir.

Düzenlemenin 5. Maddesinde yer alan teşvik edici içerikler şunlardır:[223]

- Parti doktrinini yaymak ve açıklamak,
- Ekonomik ve sosyal başarıyı yaymak,
- Temel sosyalist değerleri yaymak,
- Toplumsal kaygılar konusunda halka rehberlik etmek; ve
- Diğer olumlu ve sağlıklı içeriklerdir.

Düzenlemenin 6. Maddesinde yer alan yasadışı içerikler şunlardır:[224]

- Anayasada belirtilen temel ilkelere aykırı içerikler,
- Ulusal güvenliği tehlikeye atan, devlet sırlarını ifşa eden, ulusal rejimi

[222] "Ağ Bilgi İçeriğinin Ekolojik Yönetişimine İlişkin Yönetmelik", http://www.cac.gov.cn/2019-12/20/c_1578375159509309.htm (27.12.2020)
[223] a.g.k. (27.12.2020)
[224] a.g.k. (27.12.2020)

yıkan ve ulusal birliği bozan içerikler,

- Ulusun şeref ve çıkarlarına zarar veren içerikler,
- Ulusal kahramanları aşağılayan veya ulusal kahramanlıkları inkâr eden içerikler,
- Terörizmi veya aşırılığı teşvik eden içerikler,
- Etnik nefreti teşvik eden içerikler,
- Ulusun dinler konusundaki politikasını baltalayan, kültleri ve batıl inançları destekleyen içerikler,
- Söylentilerin yayılması, ekonomik veya sosyal düzeni bozmaya yönelik içerikler,
- Müstehcenlik, erotik, kumar, şiddet, cinayet, terör veya suçları kışkırtmaya yönelik içerikler,
- Başkalarını aşağılayan veya karalayan, diğer kişilerin onurunu, mahremiyetini veya diğer yasal hak ve menfaatlerini ihlal eden içerikler; ve
- Kanunlar veya idari düzenlemeler tarafından yasaklanan diğer içeriklerdir.

Düzenlemenin 7. Maddesinde yer alan olumsuz içerikler şunlardır:[225]

- Sansasyonel manşetler,
- Trajediler hakkında yapılan asılsız yorumlar,
- Cinsel imalar, öneri veya baştan çıkarma,
- Korku,
- Ayrımcılığa teşvik,
- Kaba dil ve davranış,
- Küçükler tarafından taklit edilebilecek kötü alışkanlıklar veya tehlikeli faaliyetler; ve

[225] "Ağ Bilgi İçeriğinin Ekolojik Yönetişimine İlişkin Yönetmelik", http://www.cac.gov.cn/2019-12/20/c_1578375159509309.htm (27.12.2020)

- Çevrim içi bilgi ekosistemine olumsuz etkisi olan diğer içeriklerdir.

Düzenlemenin yukarıda sayılan olumsuz ve yasadışı içerik kurallarına aykırılık durumunda yaptırımları ise şunlardır:[226]

- Yasadışı içeriğin ortadan kaldırılmasını istemek,
- Gerekli düzeltmelerin yapılması için süre tanımak,
- İşbirliği reddi durumunda ise ihlalin ağırlığına göre 10,000 ile 500.000 Yuan arasında para cezası vermek ve/veya erişimi engellemek ve/veya lisansı iptal etmektir.

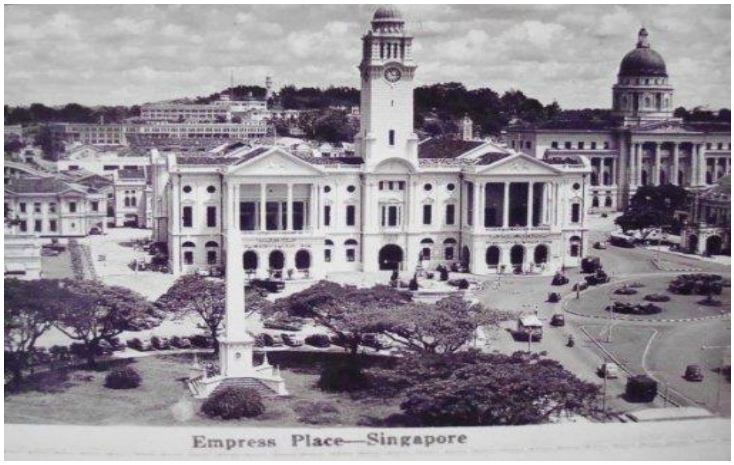
3.4. SİNGAPUR

Bu başlık altında sırasıyla Singapur'un radyo ve televizyon yayıncılığı tarihi ile söz konusu alandaki yetkili otoritelerine değinilecek ve sonrasında bu ülkedeki internet yayıncılığına ilişkin düzenlemeler incelenecektir.

3.4.1. Radyo Yayıncılığının Tarihsel Gelişimi

Singapur'daki ilk radyo hizmeti 1 Haziran 1936 yılında Radyo Singapur ile başlamıştır.[227] 2. Dünya Savaşı nedeniyle kapanan radyo hizmeti, savaştan sonra radyo yayıncılığına devam etmiştir.[228]

[226] "China Law Translate", https://www.chinalawtranslate.com/en/governing-the-e-cosystem-2/&usg=ALkJrhiySGSPpAdXJm3FKuep4SVSBwEn_A (27.12.2020)
[227] Bradley C. Freeman, Yokanathan Ramakrishnan, *Singapore Radio: Then and Now*, Scholars Publishing, Newcastle,, 2016, s. 1936.
[228] "A Brief Look at 75 Years of Radio", http://sw-radio.blogspot.com/2011/07/brief-look-at-75-years-of-radio-history.html (25.01.2021)

Şekil 3.20 Singapur'un ilk şehir stüdyosunun kurulduğu Empress Binası[229]

1946 yılında İngilizlerin önderliğinde Radio Malaya Singapore ve Malaya Federasyonu (RMSFOM) kurulmuştur. 1949 yılında ise Rediffusion adında kablolu radyo yayın hizmeti başlamıştır. 1957 yılında RMSFOM'un bağımsız bir şubesi olan Radio Singapore kurulmuştur. Radio Singapore tarafından İngilizce, Malayca, Tamil ve yedi Çin lehçesinde radyo programları sunulmuştur.[230]

1965 yılında Radio Singapore, Radya Televizyon Singapore (RTS) olarak yeniden adlandırılmıştır. 1967 yılında 90.5, 94.2, 95.8 ve 96.8 frekanslarından FM radyo yayınları başlamıştır. 1980 yılında RTS, Singapore Broadcasting Corporation (SBC) olarak yeniden adlandırılmıştır. Ayrıca, günlük sekiz saat olan radyo yayınları süresi günlük on sekiz saate çıkarılmış ve 5. FM radyo istasyonu 92.4 devreye girmiştir. 1989 yılında ise Singapur'un ilk 24 saatlik müzik kanalı Perfect 10 açılmıştır. 1990'lı yıllarda yeni radyo istasyonları kurulmaya devam etmiş, 1999 yılında ise Asya kıtasındaki ilk ticari Dijital Ses Yayını (DAB) hizmeti olan SmartRadio hizmeti sunulmaya başlamıştır.[231]

[229] "The Long and Winding Road", https://thelongnwindingroad.wordpress.com/2009/11/23/windows-into-the-past/ (25.01.2021)
[230] a.g.k. (25.02.2021)
[231] a.g.k. (25.02.2021)

Günümüzde Singapur'da BBC, Mediacorp ve SPH radyo olarak üç radyo yayıncısı ve 19 radyo istasyonu bulunmaktadır. Bunların dışında 6 tane de sadece çevrim içi yayın yapan internet radyo yayıncısı bulunmaktadır.[232]

3.4.2. Televizyon Yayıncılığının Tarihsel Gelişimi

Singapur'da ilk televizyon yayını, 1952 yılı Ağustos ayında İngiliz Radyo ve Aksesuar Üreticileri Birliği tarafından düzenlenen İngiliz Radyo Sergisi sırasında yapılmıştır. Yapılan bu televizyon gösterisi Singapurluların televizyona olan merakını artırmış, aynı yılın Eylül ayında hükümet tarafından televizyon yayını için gerekli altyapının kurulması için çalışmalara başlanmıştır. Ancak, maliyetler nedeniyle 1963 yılına kadar televizyon yayını yapılamamıştır. İlk televizyon kanalı olan Kanal 5 ise, 15 Şubat 1963 yılında açılmıştır.[233] 1963 yılının Kasım ayında ikinci bir kanal olan Kanal 8 yayın hayatına başlamıştır. 1965 yılında ise Kanal 5'te reklam yayınları yapılmaya başlanmıştır. 1965 yılında Singapur'un Malezya'dan ayrılarak bağımsızlığını kazanmasının ardından Singapur radyosu ve televizyonu tek çatı altında toplanmış, Radyo ve Televizyon Singapur (RTS) kurulmuştur. Ardından 1971 yılında uydu televizyon istasyonları kurularak uluslararası yayınlara başlanılmıştır. 1974 yılına gelindiğinde renkli televizyon yayınlarına başlanarak, Singapur bu tekniğe geçen ilk Güneydoğu Asya ülkesi olmuştur.[234]

Singapur Yayıncılık Yasası'nın çıkması ile 1979 yılında televizyon yayıncılığının özelleştirilmesinin önü açılmıştır. 1980 yılında Radyo ve Televizyon Singapur (RTS) Singapur Yayın Şirketi (SBC) olarak yeniden adlandırılmış ve

[232] "Radio Stations in Singapore", https://www.asiawaves.net/singapore-radio.htm (25.01.2021)
[233] Aaron Rao, "Television In Singapore: A Brief Introduction To Its Television Industry", *Journal of Arts, Science, Commerce*, Cilt: 5, Sayı: 3, s. 56-61, 2014, s.57.
[234] "Singapore's First Television Station", https://eresources.nlb.gov.sg/infopedia/articles/SIP_1064_2006-04-03.html (25.01.2021)

kendisine daha fazla özerklik tanınmıştır.[235] 1984 yılında kültürel ve eğitim programlarına odaklanan üçüncü kanal olan Kanal 12 tanıtılmıştır.[236]

1994 yılında Singapur Yayın Şirketi (SBC), Singapur Televizyon Şirketi (TCS) olarak özelleştirilmiştir. 1992 yılında Singapur'un ilk paralı TV hizmeti başlamış, kablo TV ağının ülke genelinde tamamlanması ise 1999 yılını bulmuştur.[237]

Singapur Televizyon Şirketi (TCS) 2001 yılında MediaCorp TV olarak yeniden yapılandırılmış, aynı yıl iki adet ücretsiz kanal daha yayın hayatına başlamıştır.[238] 2006 yılında izleyicilere akış veya internet yoluyla indirme imkânı sağlayan ilk abonelik tabanlı isteğe bağlı yayın hizmetleri piyasaya sürülmüştür.[239] 2007 yılında geniş bant ağı üzerinden dijital TV hizmeti başlamıştır.[240] 2019 yılı itibariyle Singapur'da 23 adet televizyon kanalı bulunmaktadır.[241]

Singapur'da 2019 yılında yapılan bir ankete göre Singapurluların yaklaşık %58'i televizyon hizmetleri için bir kablo veya uydu sağlayıcısına abone, %41'i çevrim içi isteğe bağlı hizmetlerine abone olmuştur.[242] 2020 yılına ait bir istatistiğe

---

[235] "Singapore's First Television Station", https://eresources.nlb.gov.sg/infopedia/articles/SIP_1064_2006-04-03.html (25.01.2021)
[236] "From Black and White to Colour…", https://remembersingapore.org/2011/08/13/from-black-white-to-colour/ (25.01.2021)
[237] "StarHub and SCV in Discussion on Possibility of Merger", https://www.starhub.com/about-us/newsroom/2001/april/30042001_starhubandscvindiscussiononpossibilityofmerger.html (25.01.2021)
[238] "From Black and White to Colour…", https://remembersingapore.org/2011/08/13/from-black-white-to-colour/ (25.01.2021)
[239] "Singtel to Revolutionise Home Entertainment with the Launch of Mio TV", https://www.singtel.com/about-us/news-releases/singtel-revolutionise-home-entertainment-launch-mio-tv (25.01.2021)
[240] "Television in Singapore", https://en.wikipedia.org/wiki/Television_in_Singapore#:~:text=Television%20in%20Singapore%20began%20on,of%20satellite%20dishes%20is%20banned. (25.01.2021)
[241] "Singapore TV Channels", https://www.ranker.com/list/tv-channels-of-singapore/tv-channels (25.01.2021)
[242] "Share of Respndents in Singapore Who Subscribed to Cable or Satallite TV as od August 2019", https://www.statista.com/statistics/1065083/singapore-share-of-cable-or-satellite-tv-subscribers/ (25.01.2021)

göre ise Singapurlular haftada ortalama 5,7 saat televizyon yayını izlediği saptanmıştır.[243]

3.4.3. Bilgi İletişim Medya Geliştirme Otoritesi (IMDA)

Şekil 3.21 IMDA logosu[244]

Bilgi İletişim Medya Geliştirme Otoritesi (IMDA), 16 Ağustos 2016 tarihli yasa tasarısının Singapur Meclisi'nde kabul edilmesinin ardından 1 Ekim 2016 yılında faaliyete başlamıştır.[245] Singapur'da yasal bir kurul olarak IMDA bilgi, iletişim ve medya sektörlerini geliştirmekte ve düzenlemektedir. Vizyonu "*Olağanüstü bir bilgi komitesi ve medya ekosistemi tarafından harekete geçirilen dinamik dijital ekonomi ve uyumlu dijital toplum*" olan IMDA'nın, misyonu ise "*Singapur'un dijital dönüşümünü medya ile desteklemek*"tir. "*Cesaret, Dürüstlük, İşbirliği, Yenilik, Özen ve Saygı*" IMDA'nın değerleri arasındadır. IMDA'nın hedeflerinden bazıları şunlardır:[246]

- Teknoloji ile yeniliği teşvik ederken, sektördeki yerel ve çokuluslu şirketler arasındaki işbirliğini teşvik etmek,
- Rekabetçi ve sürdürülebilir bir bilgi-iletişim medya endüstrisi oluşturmak,

[243] "Weekly Hours of Video Content Consumers Watch on Broadcast, Cable or Satellite TV in Singapore as of August 2020", https://www.statista.com/statistics/1064996/singapore-weekly-hours-watching-broadcast-cable-satellite-tv/ (25.01.2021)
[244] "Singapore IDA Changed to IMDA", https://www.nts.com/ntsblog/singapore-ida-changed-to-imda/ (23.01.2021)
[245] "Infocomm Media Development Authority", https://en.wikipedia.org/wiki/Infocomm_Media_Development_Authority (23.01.2021)
[246] "About IMDA", https://www.imda.gov.sg/Who-We-Are/about-imda (23.01.2021)

- Singapur'da kaliteli içerik geliştirilmesi, dijital medyadaki fırsatlardan yararlanılması ve değer zincirinin yukarı çekilmesi için ortam oluşturmak,
- Singapur'u yayıncılık alanında dünya çapında tanınır hale getirmek,
- Medya alanında, yeni yeteneklere ve girişimlere kendi fikri mülkiyetlerini yaratmalarına ve gelecek için yeteneklerini geliştirmelerine yardımcı olmak; ve
- Halkı birbirine bağlayan, bilgilendiren ve eğlendiren kamu yayıncılığı hizmeti yapmaktır.

3.4.4. Çevrim İçi Yayıncılığa İlişkin Düzenlemeler

Çalışmanın bu başlığında sırasıyla çevrim içi radyo yayınları ve OTT TV ile VOD TV yayın hizmetlerine yönelik düzenlemeler incelenecektir.

3.4.4.1. Çevrim İçi Radyo Yayınlarına İlişkin Düzenleme

Singapur'da ve/veya Singapur'dan internet üzerinden radyo yayını yapan hizmet sağlayıcılar Yayın Yasası (Sınıf Lisansı) Bildirimi Bölüm 28 uyarınca ücretsiz olarak lisanslanmıştır. Lisans için tescil başvurusu gerekmemektedir. İnternet radyosu lisansı sahipleri, Yayın Yasası Bölüm 28'de yer alan kurallara uymak zorundadır.[247] Söz konusu kurallara göre lisans sahipleri:[248]

- Yayınlarına ilişkin her türlü bilgi, belge ve yayın kayıtlarını saklayacak ve talep haline ilgili otoriteye verecektir.
- İlgili otoritenin zaman zaman çıkarabileceği kurallara uyacaktır.

[247] "Internet Radio", https://www.imda.gov.sg/regulations-and-licensing-listing/Internet-Radio (17.01.2021)
[248] "Broadcasting (Class Licence) Notification", https://sso.agc.gov.sg/SL/BA1994-N1?DocDate=20161227&ValidDate=20161228 (17.01.2021)

- Kamu yararına, kamu düzenine ve ahlaka aykırı programlar yapmayacaktır.
- Yayınlarında falcılık üzerine reklamlara yer vermeyecektir.
- Yayınlarında at yarışı ipuçları ve analizi gibi programlardan kaçınacaktır.
- Yayın hizmetini fuhuş ve herhangi bir ahlaksız faaliyet için kullanmayacaktır; ve
- Lisans sahibi, otorite tarafından kaldırılması talep edilen içerikleri yayından kaldıracaktır.

İnternet Uygulama Kodu'na göre çevrim içi içeriklere ilişkin belirlenen yasaklanmış içerikler şunlardır:[249]

- Kamu yararı, genel ahlak, kamu düzeni ve kamu güvenliğine aykırı içerikler,
- Açıkça tasvir edilen cinsel faaliyet barındıran içerikler,
- Eşcinsellik, lezbiyenlik, ensest, pedofili ve hayvanlarla cinsel ilişki barındıran içerikler,
- Şiddeti aşırı ayrıntılı şekilde gösteren içerikler; ve
- Etnik, ırksal, dinsel nefret ve hoşgörüsüzlük barındıran içeriklerdir.

3.4.4.2. Set Üstü (OTT) TV ve Talep Üzerine Video (VOD) TV Düzenlemesi

Set üstü televizyon (OTT) ve talep üzerine video (VOD) hizmet sağlayıcılarının IMDA'ya başvurup lisans alması gerekmektedir. Lisans için ücret

[249] "Internet Code of Practice", https://www.imda.gov.sg/-/media/Imda/Files/Regulations-and-Licensing/Regulations/Codes-of-Practice/Codes-of-Practice-Media/PoliciesandContentGuidelinesInternetInterneCodeOfPractice.pdf (17.01.2021)

ödenmesi gerekmemektedir. Lisans süresi ise 5 yıldır. Sunulan hizmetlerin içeriği aşağıdaki kılavuzda yer alan kurallara uygun olmak zorundadır.[250]

Kılavuz:[251]

1. Kural belirleme yetkisi Singapur Bilgi İletişim Medya Geliştirme Otoritesine (IMDA) aittir.
2. IMDA, hizmet sağlayıcılardan, kurallara uymayan programların geri çekilmesini isteyebilir.
3. Kurallar genel ilkeleri ele alır, ortaya çıkabilecek her olası durum veya senaryoyu ele almayı amaçlamaz.

Bölüm 1: Sınıflandırma[252]

Tüm içerik Film Sınıflandırma Yönergelerine göre derecelendirilmedir. Derecelendirmeler aşağıdaki gibidir:

Şekil 3.22 Her yaş için uygun içerik.

[250] "Over The Top (OTT) TV (Niche) Licence", https://www.imda.gov.sg/regulations-and-licensing-listing/Over-the-top-TV-Niche-Licence (22.01.2021)
[251] "Content Code for Over-The-Top, Video-On-Demand and Niche Services", https://www.imda.gov.sg/-/media/Imda/Files/Regulations-and-Licensing/Regulations/Codes-of-Practice/Codes-of-Practice-Media/OTT-VOD-Niche-Services-Content-Code-updated-29-April-2019.pdf?la=en (23.01.2021)
[252] a.g.k. (23.01.2021)

Şekil 3.23 Her yaş için uygun fakat gençlerin aileleri gözetiminde izlemesi tavsiye edilen içerik.

Şekil 3.24 13 yaş altı çocukların aile kontrolünde izleyebileceği, 13 yaş ve üstü kişiler için ise uygun içerik.

Şekil 3.25 16 yaş ve üstü kişiler için uygun içerik.

Şekil 3.26 18 yaş ve üstü kişiler için uygun içerik.

Şekil 3.27 21 yaş ve üstü kişiler için uygun içerik.

Ayrıca, çocukları hedefleyen içerikler haricinde, NC16 ve üzeri derecelendirilmiş içerikler ebeveyn kilitleri yapılarak kullanılabilir. R21 olarak derecelendirilmiş içerik hizmetleri ücretsiz olarak sunulamaz.

Bölüm 2: Sınıflandırma Derecelerinin Görüntülenmesi[253]

Sınıflandırmaya ilişkin derecelendirme görselleri tüketicinin farkına varabileceği şekilde belirgin olarak sunulmalıdır.

Bölüm 3: Genel İlkeler[254]

Yayınlar:

- Singapur yasalarına, ulusal çıkarlara, ulusal güvenliğe, kamu yararına ve kamu düzenine uygun olmalıdır.
- Singapur'un diğer ülkelerle ilişkilerine zarar verici olmamalıdır.
- Şiddeti teşvik edici, aşırılık yanlısı ve anarşik mesajlar içermemelidir.
- Singapur kamu politikasına karşı tarafsız olmalıdır.
- Farklı etnik gruplar ve dini inançları kötüleyici olmamalıdır.

Bölüm 4: Ek Hususlar[255]

- Yayınlarda herhangi bir bilinçaltı mesaj kullanımına izin verilmez.
- Epilepsi hastaları ve ışığa duyarlı kişiler için meydana gelebilecek riskleri en aza indirecek şekilde yayınlar düzenlenmelidir.
- Hipnoz oluşturma riski en aza indirecek şekilde yayınlar düzenlenmelidir.

IMDA tarafından içerik değerlendirmesi aşağıdaki yedi unsur dikkate alınarak yapılır:[256]

[253] "Content Code for Over-The-Top, Video-On-Demand and Niche Services", https://www.imda.gov.sg/-/media/Imda/Files/Regulations-and-Licensing/Regulations/Codes-of-Practice/Codes-of-Practice-Media/OTT-VOD-Niche-Services-Content-Code-updated-29-April-2019.pdf?la=en (23.01.2021)
[254] a.g.k. (23.01.2021)
[255] a.g.k. (23.01.2021)

a. Tema ve Mesaj: İçerik değerlendirilirken içeriğin teması ve verdiği mesaj dikkate alınır. Yetişkinlere yönelik temalar mevcutsa NC16, M18 veya R21 olarak sınıflandırılır. Çarpıtılmış veya yanlış beyanlar içeren içerikler reddedilebilir.
b. Şiddet: Şiddetin derecesi ve doğası, sınıflandırma derecelendirmesini etkileyecektir. Çocuklar için sınıflandırılan içeriklerde sadece hafif şiddet tasvirlerine izin verilir. Suç ve cinayet yöntemlerine ilişkin ayrıntılı talimatlar içeren veya aşırı veya istismarcı cinayet yöntemlerine ilişkin ayrıntılı talimatlar içeren içerikler reddedilir.
c. Çıplaklık: G derecelendirmesinde çıplaklık olmamalıdır. PG veya PG13 derecelendirmelerinde, cinsel olmayan bağlamda çıplaklık sunulabilir. PG13 derecelendirmesinde kadın üst vücut çıplaklığına izin verilir. NC16 derecelendirmesinde cinsel olmayan bağlamda ön çıplaklığa izin verilebilir. Tam tasvirler M18 veya R21'de gösterilebilir. Çıplaklığın istismarcı tasvirleri reddedilir.
d. Seks: G ve PG derecelendirmelerinde cinsel aktivite olmamalıdır. Eşcinsellik gibi alternatif cinsellik aktiviteleri R21 derecesinde yer alabilir. Sapkın cinsel aktivitelerin açık tasvirlerini içeren içerikler (ör: Pedofili) reddedilir.
e. Dil: Kaba dil kullanımı, hakaretler ve cinsel çağrışımlar içeren sözler G derecelendirmesinde yer alamaz. PG13 derecelendirmesinde küfür kullanımı olabilir.
f. Uyuşturucu ve Madde Bağımlılığı: G olarak derecelendirilen içeriklerde uyuşturucu ve maddeye ilişkin referanslar veya tasvirler olmamalıdır. PG ve PG13 dereceli içeriklerde yalnızca seyrek veya göze çarpmayan derecede olabilir. Uyuşturucu ve madde bağımlılığı tasvirleri seviyesine bağlı olarak NC16, M18 veya R21'de öne çıkabilir. Uyuşturucu ve madde kullanımını teşvik edici içerikler reddedilir.

[256] "Content Code for Over-The-Top, Video-On-Demand and Niche Services", https://www.imda.gov.sg/-/media/Imda/Files/Regulations-and-Licensing/Regulations/Codes-of-Practice/Codes-of-Practice-Media/Film-Classification-Guidelines-29_Apr_2019.pdf?la=en (23.01.2021)

Fragmanlar:[257]

Film fragmanları, filmlerle aynı şekilde değerlendirilir ve sınıflandırılır. Fragmanlar ancak benzer veya daha yüksek dereceli filmlerden önce gösterilebilir. Örneğin, PG dereceli bir fragman, G dereceli bir filmden önce gösterilemez.

3.5. HİNDİSTAN

Bu başlık altında sırasıyla Hindistan'ın radyo ve televizyon yayıncılığı tarihi ile söz konusu alandaki yetkili otoritelerine değinilecek ve sonrasında bu ülkedeki internet yayıncılığına ilişkin düzenlemeler incelenecektir.

3.5.1. Radyo Yayıncılığının Tarihçesi

Hindistan'da radyo yayıncılığı, İngiliz Hükûmeti tarafından, 1923 yılında Bombay (Mumbai) ve Kalküta'da (Kolkata) yapılan radyo programları ile başlamıştır.[258] 1927 yılında özel bir şirket olan Indian Broadcast Company (IBC) tarafından Bombay radyo istasyonu kurulmuştur.[259] 1930 yılında IBC tasfiye edilmiştir. Aynı yıl Endüstriler ve Çalışma Bakanlığı'na bağlı Hindistan Eyalet Yayın Servisi deneysel yayınlara başlamıştır. 1935 yılında BBC geçmişi olan Lionel Fielden ilk yayın denetçisi olarak atanmıştır. 1936 yılında Hindistan Eyalet Yayın Servisi isim değiştirerek Tüm Hindistan Radyosu (AIR) adını almıştır.[260]

---

[257] "Content Code for Over-The-Top, Video-On-Demand and Niche Services", https://www.imda.gov.sg/-/media/Imda/Files/Regulations-and-Licensing/Regulations/Codes-of-Practice/Codes-of-Practice-Media/OTT-VOD-Niche-Services-Content-Code-updated-29-April-2019.pdf?la=en (23.01.2021)

[258] "80 Years of AIR: Remembering the Golden Days of All India Radio", https://www.indiatoday.in/fyi/story/80-years-of-air-remembering-the-golden-days-of-all-india-radio-12987-2016-06-08 (06.01.2021)

[259] Kanchan Kumar, "Mixed Signals: Radio Broadcasting Policy in India", *Economic and Political Weekly*, Cilt: 38, No:22, s. 2173-2182, 2003, s.2173.

[260] "About AIR", http://prasarbharati.gov.in/AIR/aboutair.php (06.01.2021)

1940'lı yıllarda Tüm Hindistan Radyosu (AIR) Hindistan'da 6 radyo istasyonu üzerinden faaliyette bulunmuştur. Hindistan 1947 yılında bağımsızlığına kavuştuktan sonra Tüm Hindistan Radyosu (AIR), Bilgi ve Yayıncılık Bakanlığı altında bir bölüm haline getirilmiştir.[261]

1952 yılında Tüm Hindistan Radyosu (AIR) tarafından ilk ulusal müzik programı yayınlanmıştır. 1950'li yıllarda Hindistan'da toplam radyo istasyonu sayısı 25'i bulmuştur. 1960'lı yıllarda radyolarda ticari reklamlar yayınlanmaya başlamıştır. 1970'li yıllarda radyolarda siyasi parti tanıtım yayınları yapılmaya başlanmış[262], 1977 yılında ilk FM radyo servisi faaliyete geçmiştir.[263] 1980'li yıllarda ilk yerel radyo istasyonları faaliyete geçmiştir. 1985 yılında AIR istasyonlarına uydu alıcıları yerleştirilmiştir. 1990'lı yıllarda radyo istasyonu sayısı artışa geçmiştir. Öyle ki, 1993 yılında 150. AIR istasyonu açılmıştır. Aynı yıl FM radyo istasyonlarının zaman aralıkları özel şirketlere satılmaya başlanmıştır. 1996 yılında Delhi'de yeni Yayın Evi'nin temelleri atılmıştır. 1997 yılında AIR haber servisi internetten de sunulmaya başlanmıştır .[264]

2000'li yılların başında özel sektörün katılımıyla Hindistan'da radyo lisansları açık artırmalar yoluyla satılmıştır. 108 lisans verilmiş olup, sadece 22'si 12 şehirde faaliyete geçmiştir. Temmuz 2001'de başlayan Radio City Bangalore, Hindistan'ın ilk özel FM radyo istasyonudur. 2005 yılında 338 FM istasyonu açık artırmayla satılmıştır.[265]

[261] "Essay on Growth of Radio in India", https://www.yourarticlelibrary.com/essay/essay-on-growth-of-radio-in-india-345-words/24416 (06.01.2021)
[262] "About AIR", http://prasarbharati.gov.in/AIR/aboutair.php (06.01.2021)
[263] Maya Ranganathan, Usha M. Rodrigues, *Indian Media in a Globalised World*, Sage Publications, California, 2010, s. 69.
[264] "About AIR", http://prasarbharati.gov.in/AIR/aboutair.php (06.01.2021)
[265] "Radio in India", https://en.wikipedia.org/wiki/Radio_in_India (06.01.2021)

Günümüzde Hindistan'da yaklaşık 381'dan fazla aktif özel radyo (FM) istasyonu bulunmaktadır.[266] 2020 yılını kapsayan veriye göre Hindistan genelinde günlük radyo dinleme süresi ortalama 16 dakikayı bulmuştur.[267]

3.5.2. Televizyon Yayıncılığının Tarihçesi

Hindistan'da ilk televizyon yayınları 1959 yılında bir eğitim projesi olarak deneme yayınlarıyla başlamıştır.[268] Başlangıçta yayın yapma yetkisi Tüm Hindistan Radyosu (AIR) üzerinde olmuştur. Söz konusu ilk yayınların içeriği genellikle okul çocukları ve çiftçiler için eğitici programlardan oluşmuştur.[269] İlk aşamada bir eğlence amacından ziyade eğitici bir araç olarak gözüken televizyon, Hindistan Hükümeti tarafından desteklenmiştir. 1961 yılında öğretmenler için programlar sunan bir televizyon hizmeti başlatılmıştır. 1965 yılında ise günlük bir saat olmak üzere düzenli televizyon yayın hizmeti sunulmuştur.[270]

Başlangıçta Delhi çevresiyle sınırlı olan televizyon yayınları 1972 yılından itibaren ülke genelinde genişlemeye başlamıştır. 1976 yılında uydu televizyon teknolojisi ile Hindistan genelinde geri kalmış bölgelerdeki 2400 köye her gün 4 saatlik eğitici yayınlar yapılmaya başlanmıştır. 1976 yılında ise televizyon Doordarshan adlı bağımsız bir organizasyon haline getirilmiştir.[271]

---

[266] "List of 381 Operational Private FM Radio Stations", https://www.mib.gov.in/broadcasting/list-381-operational-private-fm-radio-stations-18062019 (06.01.2021)
[267] "Average Daily Radio Consumption Across India from 2018 to 2020, with Estimates Until 2022", https://www.statista.com/statistics/1153986/daily-radio-consumption-india/ (06.01.2021)
[268] Rommani Sen Shitak, Television and Development Communicationin India: A Critical Appraisal, Global Media Journal, Cilt: 2, No: 2, 2011, s. 27.
[269] "Television in India", https://www.flexiprep.com/NIOS-Notes/Senior-Secondary/Mass-Communication/NIOS-Class-12-Mass-Communication-Ch-13-Television-in-India.html (09.01.2021)
[270] "History of Television in India", https://www.boddunan.com/articles/entertainment/8-tv-a-radio/22235-brief-history-of-television-in-india.html (09.01.2021)
[271] Nalin Mehta, *Television in India: Satellites, Politics and Culturel Change*, Routledge, New York, 2008, s. 257.

1980'li yıllardan itibaren daha fazla insan televizyon sahibi olmaya başlamıştır. İlk ulusal televizyon yayını 1982 yılında tanıtılmıştır. Aynı yıl renkli televizyon yayınları Hindistan'da hizmete girmiştir..[272]

1991 yılında özel ve yabancı sektörlere televizyon yayıncılığı izni verilmiştir. 1995 yılında günde 19 saat uydu üzerinden yayın yapan Hindistan'ın ilk uluslararası televizyon kanalı kurulmuştur. 1997 yılında Doordarshan ve AIR'in birleşerek Prasar Bharati Coporation altında özerk bir organ kurulmuştur. Prasar Bharati Coporation, Doordarshan ve AIR aracılığıyla kamu hizmeti yayıncılığı vermeye başlamıştır. 1990'lı yılların sonlarına doğru Hindistan'da 100'den fazla kanal aracılığıyla 400 milyondan fazla bir izleyici nüfus var olmuştur.[273]

Günümüzde Hindistan, 900'den fazla uydu televizyon kanalıyla dünyanın önde gelen televizyon yayıncısı barındıran ülkelerinden biri haline gelmiştir. Kablolu televizyon yayıncılığının da katkısıyla müzik, spor, eğlence ve haber gibi neredeyse tüm programlama türlerinde televizyon yayını yapılmakta olup, 2019 yılında yaklaşık 48,4 trilyon dakika televizyon içeriği izlenmiştir.[274]

2020 yılında günlük televizyon izleme süresi ortalama üç saatin biraz üzerinde olan Hindistan'da dijital medyanın hızla büyümesi ile 2022 yılında ortalama 3,5 saate çıkacağı tahmin edilmektedir.[275] Hindistan'da çevrim içi video platformları arasında 2019 yılı istatistiklerine göre aylık ortalama 15 milyondan fazla ziyaret edilen Netflix ilk sırada yer almaktadır.[276]

---

[272]Shan Kumar, "An Indian Personality for Television", *Jump Cut: A Review of Contemporary Media*, Sayı: 43, s. 92-101, 2000, s. 94-95

[273] "Television in India", https://en.wikipedia.org/wiki/Television_in_India#:~:text=Terrestrial%20television%20in%20India%20started,Bombay%20and%20Amritsar%20in%201972. (09.01.2021)

[274] "Television Market in India – Statistics and Facts", https://www.statista.com/topics/4852/television-market-in-india/ (09.01.2021)

[275] "Average Daily Television Consumption Across India from 2018 to 2020, with Estimates Until 2022", https://www.statista.com/statistics/1153974/daily-television-consumption-india/ (09.01.2021)

[276] "Number of Unique Visitors on Netflix in India from April 2017 to March 2019", https://www.statista.com/statistics/1027443/india-netflix-unique-visitors-number/ (09.01.2021)

3.5.3. Bilgi ve Yayıncılık Bakanlığı (MIB)

Şekil 3.28 MIB logosu[277]

Bilgi ve Yayıncılık Bakanlığı (MIB), Hindistan'ın bağımsızlığından sonra kurulan ilk bakanlıklarından birisidir. Bakanlığa bağlı Bilgi Birimi, Yayıncı Birimi ve Filmler Birimi olmak üzere üç alt birim bulunmaktadır. Söz konusu birimlere, faaliyetlerini yürütmede, 11 alt ofis, 5 özerk kuruluş, 2 kanuni organ ve 2 kamu sektörü yardım ve destek sağlamaktadır. Bilgi ve Yayıncılık Bakanlığı'nın görevleri şu şekilde sıralanmıştır:[278]

- Radyo, televizyon, basın, sosyal medya, kitaplar gibi çeşitli iletişim araçlarıyla hükümet politikalarını, planlarını ve programlarını halka tanıtmak,
- Kamu ve özel sektör yayıncılık hizmetlerinin yönetimi ile ilgili politikalar üretmek,
- Radyo ve televizyon yayıncılığının geliştirilmesi, radyo istasyonlarının kurulması ve bakımı ile ilgili konuları düzenlemek,
- Genç yeteneklerin yazılı basın, elektronik medya ve film alanlarında potansiyellerini geliştirmesi için fırsatlar yaratmasına imkân sağlamak,
- Hindistan'da yayın endüstrisini teşvik etmek, kolaylaştırmak ve geliştirmek,
- Yayıncılık Sektörü için 'Derecelendirme' sistemleri geliştirmek,
- Her yaştan insanın sağlıklı eğlenmesi için sinemayı teşvik etmek,

[277] "Year End Review- MIB", https://www.edristi.in/year-end-review-ministry-ministry-information-broadcasting/ (03.01.2021)
[278] "About MIB", https://mib.gov.in/about-us/about-the-ministry (03.01.2021)

geliştirmek ve bunu başarmak için bir politikalar üretmek ve

- Hindistan'ı animasyon ve oyun sektörünün merkezi haline getirmektir.

3.5.4. Çevrim İçi Yayıncılığa İlişkin Düzenlemeler

Hindistan'da başlangıçta, çevrim içi içerikler belirli bir yasa ile değil farklı zamanlarda çıkarılan yasa toplulukları ile düzenlenmiştir. Bunlardan bazıları şunlardır: [279]

- Hindistan Anayasası'nın 19. Madde 'sinde yer alan konuşma özgürlüğü kısmı bulunmaktadır. İlgili Yasa'da konuşma özgürlüğünün halkın iyiliğine aykırı olması durumunda içeriğe makul kısıtlamalar getirilebileceği yer almaktadır.
- Hint Ceza Kanunu'nda müstehcen içeriği satan veya dağıtanlar ve kasıtlı şekilde dini duyguları aşağılayanlar cezalandırılacağı yer almaktadır.
- 1986 tarihli Kadının Ahlaksız Temsilini Önleme Yasası ile kadınların müstehcen şekilde reklamlarda, kitaplarda, filmlerde ve resimlerde temsil edilmesi yasaklanmıştır.
- Çocukların Cinsel Suçlardan Korunması Yasası ile çocuk pornografisi satmak ve dağıtmak yasaklanmıştır.
- 2000 yılı Bilgi Teknolojileri Yasası uyarınca her türlü müstehcen içeriği ileten veya yayınlayanlara çeşitli cezalar öngörülmüştür. Merkezi hükümete Yasa ile bu konularda direktifler çıkarma yetkisi verilmiştir.

OTT TV platformları için belirli bir düzenleyici yasa çıkmadan önce Hindistan İnternet ve Mobil Birliği (IAMAI) tarafından 2019 yılı Ocak ayı ve 2020 Şubat ayında olmak üzere iki aşamalı olarak yayınlanan "Çevrim içi İçerik Sağlayıcıları için Öz Düzenleme (Uygulama Kodları)" adlı bir özdenetim anlaşması

[279] "OTT Platforms and Their Regulation", https://blog.ipleaders.in/ott-platforms-regulation/ (03.01.2021)

sunulmuştur. Bu özdenetim anlaşması ile aşağıdaki maddeler platformlar için rehber ilkeler olarak belirlenmiştir. Buna göre platformlar aşağıdaki içerikleri barındırmayacaklardır:[280]

- Ulusal amblem veya ulusal bayrağa kasten ve kötü niyetle saygısızlık eden içerikler,
- Çocuk pornografisini teşvik eden herhangi bir görsel veya hikâyeler,
- Dini duyguları kasten öfkelendirmeyi amaçlayan içerikler,
- Terörü teşvik eden içerikler; ve
- Yasa veya mahkeme tarafından sergilenmesi veya dağıtılması yasaklanmış içerikler.

Ayrıca platformlar:[281]

- İzleyicilere içeriğin doğası hakkında bilgi mesajları verilmesini sağlayacaktır.
- Dijital İçerik Şikâyet Konseyi (DCCC) olarak bilinen yeni bir şikâyet giderme mekanizması oluşturacaklardır.

Ancak, Hindistan Hükümeti "Çevrim içi İçerik Sağlayıcıları için Öz Düzenleme" anlaşmasını bağımsız üçüncü taraf denetiminden yoksun olduğu gerekçesi ile onaylamamış, bu anlaşmanın iyi tanımlanmış bir etik kurallara sahip olmadığına ve yasaklanmış içeriği açıkça ifade etmediğine karar vermiştir.[282]

[280] "Regulation of Contentn OTT Platforms", https://www.legaleraonline.com/articles/regulation-of-content-on-ott-platforms-a-work-in-progress (04.01.2021)
[281] a.g.k. (04.01.2021)
[282] "Regulation on OTT and Digital Content"https://www.drishtiias.com/daily-updates/daily-news-analysis/regulations-on-ott-and-digital-content (04.01.2021)

OTT TV platformlarının çevrim içi içerik düzenlenmesi konusu Hindistan'da çevrim içi içeriğin zararlarının engellenmesi konusunda Padmanabh Shankar adlı bir dava ile gündeme gelmiştir. Söz konusu davacı mahkemeye başvurarak:[283]

- OTT TV platformlarının düzenlenmesi için uygun bir düzenleyici otorite kurulması; ve
- Böyle bir yetkili otorite kuruluna kadar OTT TV platformlarının geleneksel televizyon ve radyo yayınlarının düzenlendiği Sinematograf Yasası kapsamına alınmasını talep etmiştir.

Dava sonucunda Hindistan Mahkemesi, OTT TV platformlarının Sinematograf Yasası kapsamına girmediği için denetlenemeyeceğini bildirmiştir. Mahkeme ayrıca, dilekçe sahibinin ifade ettiği üzere çevrim içi içeriğin denetime tabii olmayışının ciddi bir endişe olduğunu belirtmiş olup, hükûmetin gerekli tedbirleri alması gerektiğini bildirmiştir.[284] Bunun üzerine, Hindistan Hükûmeti tarafından 9 Kasım 2020 tarihinde Hindistan Resmî Gazetesinde bir bildirim yayınlanmıştır. Bildirime göre, Hindistan Hükümeti (İş Tahsisi) Kurallarında yapılan değişiklik ile çevrim içi içerik sağlayıcıları tarafından kullanıma sunulan filmler ve görsel-işitsel programlar ile çevrim içi platformlardaki haberler ve güncel olayların düzenlenmesi Bilgi ve Yayıncılık Bakanlığı (MIB) yetkisine verilmiştir.[285]

Son olarak, 9 Kasım 2020 tarihinde yayınlanan bildirim ile OTT TV platformlarının Bilgi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından düzenleneceği belirtilmiştir. Ancak, söz konusu düzenlemenin nasıl olacağı konusunda henüz bir bilgi yoktur.

[283] "Regulation of Contentn OTT Platforms", https://www.legaleraonline.com/articles/regulation-of-content-on-ott-platforms-a-work-in-progress (04.01.2021)
[284] a.g.k. (04.01.2021)
[285] "India:Government Issues Regulations for OTT Platforms and Online Content", https://www.mondaq.com/india/broadcasting-film-tv-radio/1007904/government-issues-regulations-for-ott-platforms-and-online-content (04.01.2021)

Düzenleme konusunda yapılan tahminler ise ilgili düzenlemenin mevcut kanunlarla yapılacağı yönündedir.[286]

Düzenleyici otoritenin, çevrim içi içeriğe içeriğe ilişkin lisanslama, yönergeler veya sınırlamalar getirmeyi planlayıp planlamadığı konusu ile çevrim içi içerik yükünü ve ilgili şikâyetleri nasıl izlemeyi planladığı gibi başlıklara açıklık getirmesi beklenmektedir:[287]

[286] "India:Government Issues Regulations for OTT Platforms and Online Content", https://www.mondaq.com/india/broadcasting-film-tv-radio/1007904/government-issues-regulations-for-ott-platforms-and-online-content (04.01.2021)
[287] a.g.k. (04.01.2021)

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

TÜRKİYE

Bu başlık altında sırasıyla Türkiye'nin radyo ve televizyon yayıncılığı tarihi ile söz konusu alandaki yetkili otoritelerine değinilecek ve sonrasında bu ülkedeki internet yayıncılığına ilişkin düzenlemeler incelenecektir.

4.1. RADYO YAYINCILIĞININ TARİHÇESİ

Türkiye'de ilk düzenli radyo yayını 1927 yılında İstanbul'da TTAŞ (Telsiz Telefon Türk Anonim Şirketi) tarafından yapılmıştır. 1928 yılında ise Ankara Radyosu ilk yayınını yapmıştır.[288] TTAŞ tarafından yapılan radyo yayıncılığı 1936 yılında itibaren PTT'ye devredilmiştir. PTT yönetiminde yeni vericilerle desteklenen yayınlar teknik açıdan oldukça güçlenmiş olup, 1936'da 10.000 olan alıcı sayısı 1946'da 180.000'e ulaşmış, 1960 yılında da 1 milyonu geçmiştir.[289]

31 Mayıs 1940'da çıkarılan bir yasa ile PTT'nin denetimi altındaki radyo yayınları Başbakanlığa bağlı Matbuat Umum Müdürlüğünün denetimine girmiştir. 1943 yılında Matbuat Umum Müdürlüğü, Basın Yayın Turizm Müdürlüğü adı altında yeniden örgütlenmiştir. 1943 yılında Genel Müdürlük içinde oluşturulan ve radyo yayınlarının programlarını ve teknik yapısını yönetmeye başlayan Radyolar Dairesi

[288] "Türkiye'nin 93 Yıllık Radyo Yayıncılığı Serüveni", https://www.trthaber.com/haber/turkiye/turkiyenin-93-yillik-radyo-yayinciligi-seruveni-482022.html (01.03.2021)
[289] Prof. Dr. Ş. Tekinalp, *Camera Obscura'dan Synopticon'a Karşılaştırmalı Radyo ve Televizyon,* Beta Yayınları, İstanbul, 2011, s. 95.

ve Radyo Fen Heyeti, radyo yayınlarında gerek program gerekse teknik açıdan büyük bir gelişme sağlamıştır. 1950 yılında Radyo yayınlarının %70'i müzik, %28'i söz yayınlarından oluşmuştur.[290]

1964 yılında çıkarılan TRT kanunu ile radyo yayınları Türk Radyo ve Televizyon Kurumuna devredilmiştir. Türkiye'de radyo yayıncılığı 1975 yılına kadar tek radyo ile sürdürülmüştür. 1975 yılında yayına başlayan TRT 2 ile beraber eğitim ve kültür içerikli yayınlar alternatif bir kanalla dinleyicilere ulaştırılmıştır.[291]

Türkiye'de özel radyolar korsan olarak faaliyete başlamış olup, 1994 yılında Radyo ve Televizyon Üst Kurulunun kurulması ile resmiyet kazanmışlardır. Böylece, Türkiye'de radyolar için yeni bir çağ başlamış, ülke genelinde radyo sayısı artmıştır.[292]

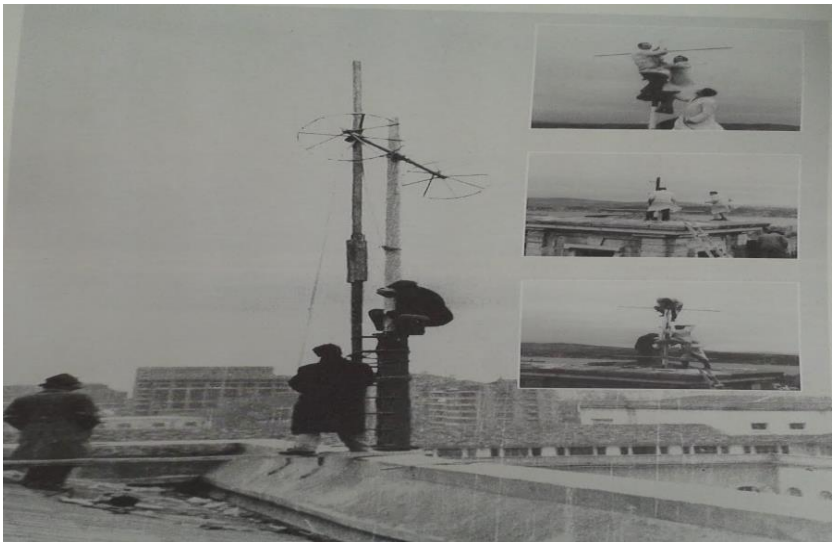
Özel yayıncılık alanında günümüzde Türkiye'de 36 ulusal, 80 bölgesel ve 789 yerel ölçekte yayın yapan karasal radyo ile 101 uydu radyo bulunmaktadır. Bu radyolardan çoğunluğu müzik sunmakta, bir kısmı ise spor, haber, kültür, din vb. konularda tematik yayıncılık yapmaktadır.[293] Ayrıca, 636 adet internet ortamından radyo yayın izni[294] ile 7 adet internet ortamından radyo lisansı alan kuruluş bulunmaktadır.[295]

[290] Prof. Dr. Ş. Tekinalp, 2011, s. 97.
[291] "Türkiye'de Radyo Yayıncılığının Yeni Kurumsal Kuram Bağlamında Değerlendirilmesi", https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/997401 (01.03.2021)
[292] Kaptan, Ali, "*1927'den Günümüze Anılarla Radyo-Televizyon*" İstanbul, 2002, s. 9.
[293] "RTÜK Medya Hizmet Sağlayıcılar" https://www.rtuk.gov.tr/medya-hizmet-saglayicilar (02.03.2021)
[294] "İnternet Ortamından Yayın İzni Olan Kuruluşlar", https://www.rtuk.gov.tr/medya-hizmet-saglayicilar/3747/7046/internet-yayin-lisansi-veya-yayin-izni-olan-kuruluslar-listesi.html (02.03.2021)
[295] "İnternet Yayın Lisansı Olan Kuruluşlar", https://www.rtuk.gov.tr/medya-hizmet-saglayicilar/3747/8182/internet-yayin-lisansi-olan-kuruluslar-listesi-rd-ve-tv-olarak.html (02.03.2021)

Radyo dinleme eğilimlerine yönelik yapılan araştırmaya göre 2019 yılında günlük ortalama 1 saat 32 dakika radyo dinlenmiştir.[296] 2021 yılı Ocak ayı istatistiklerine göre ise Türkiye'nin yaklaşık 84 milyon olan nüfusunun 65 milyonu internete erişebilmiştir. İnternete erişebilen kişilerin %79,9'u çevrim içi platformlardan müzik dinlerken, %40'ı ise çevrim içi radyo dinlemiştir.[297]

4.2. TELEVİZYON YAYINCILIĞININ TARİHÇESİ

Türkiye'de ilk televizyon yayını İstanbul Teknik Üniversitesinde İTÜ TV olarak 1952 yılında yapılmıştır.[298] Televizyon yayınları için ilk anten direği İTÜ Taşkışla binasının çatısına takılmıştır.[299]

Şekil 4.1 Taşkışla İTÜ binasının çatısına ilk televizyon anteninin dikilmesi[300]

1964 yılında çıkan TRT Kanunu ile Türkiye'de televizyon yayıncılığı yapma hakkı TRT'ye verilmiştir. TRT'nin ilk yayını ise 1968 yılında Ankara'da

[296] "Türkiye Radyo Dinleme Tercihleri", https://www.aa.com.tr/tr/kultur-sanat/radyoyu-kadinlar-cep-telefonundan-erkekler-arac-radyosundan-dinlemeyi-tercih-ediyor-/1735585 (02.03.2021)
[297] "Digital 2021: Turkey", https://datareportal.com/reports/digital-2021-turkey (01.03.2021)
[298] "Türk TV Tarihinin İlkleri", https://karmaturkiye.com/2020/04/13/turk-televizyon-tarihinin-ilkleri/ (04.03.2021)
[299] Mehmet Özçağlayan, "Türkiye'de Televizyon Yayıncılığı Gelişimi", *Selçuk İletişim Dergisi*, Cilt: 1, Sayı: 2, s. 41-52, 2000, s.42.
[300] "İTÜ TV", http://kafadergi.blogspot.com/2016/04/itu-tvyi-duymus-muydunuz.html (04.03.2021)

başlamıştır.[301] 1974 yılında günlük düzenli televizyon yayınları başlamıştır. 1975 yılında renkli televizyon yayınlarına geçme çalışmaları başlamıştır.[302] Bu çalışmalar kapsamında 1984 yılından itibaren TRT bünyesinde tamamen renkli yayınlara geçilmiştir.[303]

1990'lı yıllardan sonra Türkiye'de özel televizyon yayıncılığı yayın hayatına başlamıştır. Bu bağlamda, 1992 yılında Show TV ve HBB, 1993 yılında TGRT, Cine 5 ve Kanal D, 1994 yılında Kral TV ve ATV yayın hayatına başlayan özel televizyonlardır.[304] 1994 yılında çıkarılan Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayınları Hakkında Kanun ile özel yayıncılık konusunda yasal bir çerçeve oluşturulmuştur. Aynı yıl kurulan Radyo ve Televizyon Üst Kurulu ile Türkiye'de radyo ve televizyon yayınları denetlenmeye başlamıştır.[305]

1990'lı yıllardan itibaren başlayan özel yayıncılık ile televizyon yayıncılığı sektörü hızla gelişmiştir. Özel yayıncılık alanında günümüzde karasal ortamdan 16 ulusal televizyon, 8 bölgesel televizyon, 150 yerel televizyon olmak üzere toplam 174, uydudan 339 televizyon, kablolu ortamda ise 170 yayın yapan televizyon kanalı bulunmaktadır.[306] Ayrıca, Türkiye'de 1 Ağustos 2019 tarihinde çıkan Radyo, Televizyon ve İsteğe Bağlı Yayınların İnternet Ortamından Sunumu Hakkında Yönetmelik[307] kapsamında 12 tane internet televizyon yayın lisansı bulunan

[301] "Türk TV Tarihinin İlkleri", https://karmaturkiye.com/2020/04/13/turk-televizyon-tarihinin-ilkleri/ (04.03.2021)
[302] Ünal Uyguç, *Radyo-Televizyon Haberciliği*, İstanbul Üniversitesi, (1987), s. 32.
[303] Kayıhan İçel, *Kitle İletişim Hukuku*, Beta Yayınları, İstanbul, (2013), s. 325.
[304] "Türkiye'de Televizyon", https://tr.wikipedia.org/wiki/T%C3%BCrkiye%27de_televizyon#:~:text=gibi%20%C3%A7e%C5%9Fitli%20TRT%20kanallar%C4%B1%20olu%C5%9Fturuldu,ilk%20%C3%B6zel%20televizyon%20kanal%C4%B1%20oldu. (04.03.2021)
[305] "Türkiye'de Özel Televizyon Yayıncılığının Sosyo Kültürel Yapıya Etkileri", https://sobider.com/DergiTamDetay.aspx?ID=4960 (04.03.2021)
[306] "Karasal Ortamdan Lisans Başvurusu Olan Kuruluşlar Listesi (RD/TV)" https://www.rtuk.gov.tr/medya-hizmet-saglayicilar/3747/1996/karasal-ortamdan-lisans-basvurusu-olan-kuruluslar-listesi-rd-ve-tv-olarak.html (04.03.2021)
[307] "Radyo, Televizyon ve İsteğe Bağlı Yayınların İnternet Ortamından Sunumu Hakkında Yönetmelik", https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2019/08/20190801-5.htm (04.03.2021)

kuruluş[308], 268 tane internet televizyon yayın izni ile[309] 32 tane internet ortamından isteğe bağlı yayın hizmeti lisansı olan kuruluş bulunmaktadır.[310]

4.3.RADYO VE TELEVİZYON ÜST KURULU (RTÜK)

Şekil 4.2 RTÜK logosu[311]

Radyo ve Televizyon Üst Kurulu (RTÜK), özel radyo ve televizyon yayınlarını düzenleyen mülga 3984 Sayılı Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayınları Hakkında Kanunun 1994 yılında yürürlüğe girmesiyle kurulmuştur. 3984 Sayılı Kanun, 2007 yılı AB Görsel-İşitsel Medya Hizmetleri Yönergesi hükümleri esas alınarak yeniden düzenlenmiş ve Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayın Hizmetleri Hakkında Kanun 3 Mart 2011 tarihli ve 27863 Sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.[312]

Radyo ve Televizyon Üst Kurulu, radyo ve televizyon faaliyetlerini düzenlemek ve denetlemekle görevli, Anayasanın 133. maddesi kapsamında üyeleri TBMM Genel Kurulunca seçilen, özerk ve tarafsız bir kamu tüzel kişiliğidir. Üst

---

[308] "İnternet Yayın Lisansı Olan Kuruluşlar Listesi", https://www.rtuk.gov.tr/medya-hizmet-saglayicilar/3747/8182/internet-yayin-lisansi-olan-kuruluslar-listesi-rd-ve-tv-olarak.html (04.03.2021)

[309] "İnternet Ortamından Yayın İzni Olan Kuruluşlar", https://www.rtuk.gov.tr/medya-hizmet-saglayicilar/3747/7046/internet-yayin-lisansi-veya-yayin-izni-olan-kuruluslar-listesi.html (04.03.2021)

[310] "İnternet Ortamından İsteğe Bağlı Yayın Hizmeti Lisansı Olan Kuruluşlar " https://www.rtuk.gov.tr/medya-hizmet-saglayicilar/3747/8182/internet-yayin-lisansi-olan-kuruluslar-listesi-rd-ve-tv-olarak.html (04.03.2021)

[311] "RTÜK Logosu", https://www.rtuk.gov.tr/ (04.03.2021)

[312] "RTÜK Hakkında", https://www.rtuk.gov.tr/hakkimizda/3803/878/hakkimizda.html (04.03.2021)

Kurul, Türkiye Büyük Millet Meclisince seçilen dokuz üyeden oluşur. Üst Kurul üyelerinin görev süresi altı yıldır. Üyelerin üçte biri iki yılda bir yenilenir. Üst Kurul üyeleri, kendi aralarından bir başkan ve bir başkan vekili seçer. Başkanlık süresi iki yıldır. Türkiye'de karasal, sayısal, uydu, kablo, IPTV ve internet ortamından yayın yapacak kuruluşlara yayın lisansı ve yayın izni Radyo ve Televizyon Üst Kurulu tarafından verilmektedir.[313]

Radyo ve Televizyon Üst Kurulu, "*Görsel-işitsel medya hizmetleri alanında ifade ve haber alma özgürlüğü temelinde paydaşların hak, menfaat ve değerlerini gözeterek politika geliştirmek, düzenleme ve denetleme yapmak*." misyonu ve "*Görsel-işitsel medya hizmetleri alanında sektöre yön veren, uluslararası düzeyde söz sahibi bir otorite olmak*." vizyonu ile faaliyetlerine devam etmektedir.[314]

Radyo ve Televizyon Üst Kurulunun başlıca görevleri şunlardır:[315]

- Yayın hizmetleri alanında ifade ve haber alma özgürlüğünün, düşünce çeşitliliğinin, Rekabet Kurumunun görev ve yetkileri saklı kalmak kaydıyla rekabet ortamının ve çoğulculuğun güvence altına alınması, yoğunlaşmanın önlenmesi ve kamu menfaatinin korunması amacıyla gerekli tedbirleri almak.
- Medya hizmet sağlayıcı kuruluşların yayın lisansı talebinde bulunabilmeleri için gerekli idarî, malî ve teknik şartları belirlemek ve bu kuruluşlardan şartları sağlayanlara yayın lisansı vermek, denetlemek ve gerektiğinde iptal etmek.
- Radyo, televizyon ve isteğe bağlı yayın hizmeti sağlayıcı kuruluşlardan alınacak yayın lisans ücretleri, karasal ortamdan sunulacak yayın hizmetleri için yıllık televizyon kanal, multipleks kapasitesi ve radyo

[313] "RTÜK Hakkında", https://www.rtuk.gov.tr/hakkimizda/3803/878/hakkimizda.html (04.03.2021)
[314] "Misyon, Vizyon ve Kalite Politikası", https://www.rtuk.gov.tr/misyon-vizyon-ve-kalite-politikasi/3692/3916/misyon-vizyon-ve-kalite-politikasi.html (04.03.2021)
[315] "RTÜK Teşkilatı ile Hizmet Birimlerinin Görev, Yetki ve Sorumluluklarına Dair Yönetmelik", https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2011/09/20110921-5.htm (04.03.2021)

frekansı kullanım ücretleri ile platform, multipleks, altyapı işletmecileri ve verici tesis ve işletim şirketinden alınacak yayın iletim yetkilendirme ücretini belirlemek.

- Yayın hizmetlerinin izlenmesi ve denetlenmesi için gerekli izleme ve kayıt sistemlerini, gerekli hâllerde yayıncı kuruluş stüdyolarına da cihaz yerleştirerek kurmak.
- Medya hizmet sağlayıcılarının yayın hizmetlerinde yer verecekleri koruyucu sembol sistemi ile ilgili usul ve esasları belirlemek.
- Görev alanına giren konularla ilgili ikincil düzenlemeleri yapmaktır.

4.4. BİLGİ TEKNOLOJİLERİ VE İLETİŞİM KURUMU (BTK)

Şekil 4.3 BTK logosu[316]

Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu, telekomünikasyon sektörünü düzenleme ve denetleme fonksiyonunun bağımsız bir idari otorite tarafından yürütülmesi amacıyla 2813 sayılı Telsiz Kanununda değişiklik yapan 27.1.2000 tarihli ve 4502 sayılı Kanunla Telekomünikasyon Kurumu adıyla kurulmuş olup, 10.11.2008 tarihli ve 5809 sayılı Elektronik Haberleşme Kanunu ile yeni bir düzenlemeye tabi olmuş ve adı Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu olarak değiştirilmiştir. 2813 sayılı Telsiz Kanunu yeni bir düzenleme ile Kanunun adı Bilgi

[316] "BTK Logosu", https://www.btk.gov.tr/ (04.03.2021)

Teknolojileri ve İletişim Kurumunun Kuruluşuna İlişkin Kanun olarak değiştirilmiştir.[317]

Kanunlarla verilen görevleri yerine getirmek ve yetkileri kullanmak üzere kamu tüzel kişiliğini haiz, idarî ve mali özerkliğe sahip özel bütçeli Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu, Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurulu ile Başkanlık teşkilatından oluşur. Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurulu, başkan ve ikinci başkan dâhil olmak üzere toplam 7 üyeden oluşmaktadır.[318]

Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu, 5809 sayılı Elektronik Haberleşme Kanunu ve 5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu başta olmak üzere elektronik haberleşme ve iletişim sektöründeki denetleme, düzenleme, uzlaştırma ve yetkilendirme faaliyetlerinden mesuldür. Hizmet birimleri; hukuk müşavirliği, daire başkanlıkları, müdürlükler şeklinde yapılanan ana hizmet, danışma, yardımcı hizmet birimlerine ait bölge müdürlükleri şeklinde yapılanan taşra teşkilatı birimlerinden oluşmaktadır.[319]

Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu, Türkiye Cumhuriyeti Devleti sınırları dâhilindeki telefon, televizyon, telgraf, radyo, bilgisayar ve internet gibi tüm medya ya da iletişim araçlarını içeren bir grubu denetleyerek kullanıcıların yararına olacak nitelikli ve güvenli çalışmalar yürütmektedir.[320] Ayrıca, 1 Ağustos 2019 tarihinde çıkan Radyo, Televizyon ve İsteğe Bağlı Yayınların İnternet Ortamından Sunumu Hakkında Yönetmelik kapsamında BTK, söz konusu Yönetmelik'in 19 uncu maddesinin dördüncü fıkrasını yerine getirir ve aynı Yönetmelik'in 22 nci maddesi hükmünü ise müştereken Radyo ve Televizyon Üst Kurulu ile yürütmekle görevlidir.[321]

[317] "Kuruluş", https://www.btk.gov.tr/kurulus (04.03.2021)
[318] "Kuruluş", https://www.btk.gov.tr/kurulus (04.03.2021)
[319] "BTK Nedir? Ne İş Yapar?", https://www.vargonen.com/blog/btk-nedir-ne-is-yapar/ (04.03.2021)
[320] a.g.k. (04.03.2021)
[321] "Radyo, Televizyon ve İsteğe Bağlı Yayınların İnternet Ortamından Sunumu Hakkında Yönetmelik", https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2019/08/20190801-5.htm (04.03.2021)

4.5. ÇEVRİM İÇİ YAYINCILIĞA İLİŞKİN DÜZENLEMELER

Radyo ve Televizyon Üst Kurulu (RTÜK) ile Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu (BTK) tarafından müştereken hazırlanan "Radyo, Televizyon ve İsteğe Bağlı Yayınların İnternet Ortamından Sunumu Hakkında Yönetmelik", 1 Ağustos 2019 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Yönetmelik ile yayın hizmetleri alanında ifade ve haber alma özgürlüğünün, düşünce çeşitliliğinin, rekabet ortamının ve çoğulculuğun güvence altına alınması, yoğunlaşmanın önlenmesi, kamu menfaatinin korunması amaçlanmıştır.[322]

Radyo ve Televizyon Üst Kurulu tarafından, söz konusu yönetmelikte belirtilen şartları sağlayıp internet ortamından yayın hizmeti sunmak isteyen medya hizmet sağlayıcı kuruluşlardan radyo yayını sunmak için talepte bulunanlara İNTERNET-RD yayın lisansı, televizyon yayını sunmak için talepte bulunanlara İNTERNET-TV yayın lisansı, isteğe bağlı yayın hizmeti sunmak için talepte bulunanlara İNTERNET-İBYH yayın lisansı, internet ortamından yayın iletim hizmeti sunmak isteyen platform işletmecisi kuruluşlara ise "İNTERNET ORTAMINDAN YAYIN İLETİM YETKİSİ" verilmesi öngörülmüştür.[323]

Kuruluşlara on yıl süreyle verilecek olan internet ortamından yayın lisanslarının ücretleri 2021 yılı için; İNTERNET-RD yayın lisansı için 13.375,00 Türk Lirası; İNTERNET-TV yayın lisansı ücreti 133.750,00 Türk Lirası; İNTERNET-İBYH yayın lisansı ücreti 133.750,00 Türk Lirası şeklinde belirlenmiştir. İnternet ortamından tele alışveriş konulu tematik yayın lisans ücretleri ise bu tutarların beş katı olarak hesaplanmıştır. İnternet ortamından yayın iletim yetkilendirme ücreti ise yıllık 133.750,00 Türk lirası olarak belirlenmiştir. Yayın hizmetlerini abone ve/veya kullanıcılara ücret karşılığında ve koşullu erişim yoluyla

[322] "Radyo, Televizyon ve İsteğe Bağlı Yayınların İnternet Ortamından Sunumu Hakkında Yönetmelik'in Yürürlüğe Girmesi Duyurusu", https://www.rtuk.gov.tr/duyurular/3788/7030/radyo-televizyon-ve-istege-bagli-yayinlarin-internet-ortamindan-sunumu-hakkinda-yonetmelik-yururluge-girdi.html (04.03.2021)
[323] a.g.k. (04.03.2021)

sunan medya hizmet sağlayıcı kuruluşlar ile internet yayın platform işletmecileri (koşullu erişim sağlanıyorsa) yıllık net satışlarının binde beşini izleyen yılın Nisan ayı sonuna kadar Üst Kurula ödeyeceklerdir.[324] Yayın lisansı yenilemek için lisans süresi bitimine en az iki ay kala, Üst Kurula başvuruda bulunulması gerekmektedir.[325]

İnternet ortamından yayın lisansı münhasıran radyo, televizyon ve isteğe bağlı yayın hizmeti sunmak amacıyla Türk Ticaret Kanunu hükümlerine göre kurulan anonim şirketlere verilir. İnternet ortamından yayın lisans başvuruları, yayın lisans başvurusuna ilişkin istenilen bilgi ve belgelerle RTÜK'e yapılır.[326]

Yönetmeliğin 10 uncu maddesi uyarınca, İnternet ortamından yayın lisansı bulunmayan yayın hizmetlerinin sunulduğunun tespiti halinde, bu durum Üst Kurulun internet sitesinde duyurulur. Bu duyuruda söz konusu yayın hizmetlerini sunan gerçek veya tüzel kişiye;[327]

- Yönetmelik uyarınca internet ortamından yayın lisansı başvurusunda bulunabileceği, başvuru talebini içeren dilekçesi ve eki taahhütname ile birlikte üç aya tekabül eden yayın lisans ücretini peşin olarak ödemesi halinde üç ay süresince yayınlarına devam edebileceği,
- Belirtilen süre içerisinde internet ortamından yayın lisansı verilmesi işlemlerinin tamamlanmaması ve bu süre için de hesaplanacak yayın lisansı ücretini peşin olarak ödemesi halinde ilave üç ay daha yayın hizmetlerini sunabileceği,

[324] "Yayın Lisans ve Yayın Yetkilendirme Ücretleri", https://www.rtuk.gov.tr/duyurular/3788/8461/2021-yili-uydu-kablolu-ve-internet-yayin-lisans-ucretleri-ile-yayin-iletim-yetkilendirme-ve-verici-tesis-ve-isletim-sirketi-yayin-iletim-yetkilendirme-ucreti-belirlendi.html (04.03.2021)
[325] "Radyo, Televizyon ve İsteğe Bağlı Yayınların İnternet Ortamından Sunumu Hakkında Yönetmelik", https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2019/08/20190801-5.htm (04.03.2021)
[326] "Türkiye, Radyo, Televizon ve İsteğe Bağlı Yayınların İnternet Ortamından Sunumu Hakkında Yönetmelik", https://www.mondaq.com/turkey/broadcasting-film-tv-radio/850336/radyo-televizyon-ve-304ste287e-ba287li-yayinlarin-304nternet-ortamindan-sunumu-hakkinda-ynetmelik (04.03.2021)
[327] "Radyo, Televizyon ve İsteğe Bağlı Yayınların İnternet Ortamından Sunumu Hakkında Yönetmelik", https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2019/08/20190801-5.htm (04.03.2021)

- Başvuru talebini içeren dilekçesiyle birlikte taahhütnameyi sunmaz ve üç aya tekabül eden yayın lisans ücretini peşin olarak ödemez veya yayın hizmetlerine bu duyuruyu müteakiben yetmiş iki saat içerisinde son vermez ise Üst Kurul tarafından 6112 sayılı Kanunun 29/A maddesinin ikinci fıkrası uyarınca sulh ceza hâkiminden söz konusu yayınla ilgili olarak içeriğin çıkarılması ve/veya erişimin engellenmesi talebinde bulunulacağı ve ayrıca aynı Kanunun 33 üncü maddesinin birinci fıkrası uyarınca ilgililer hakkında suç duyurusunda bulunulacağı ihtar edilir.

Söz konusu ihtar Üst Kurulun internet sitesinde yayımlanır. İhtar üzerine, yayın lisans başvurusunda bulunanlar yayın lisansı verilmesi işlemleri tamamlanıncaya kadar bu maddede belirtilen süre ve koşullarla yayın hizmetlerini sunmaya devam edebilirler. Yayın lisansı başvurusunda bulunulmaması halinde, Üst Kurul tarafından;[328]

- Sulh ceza hâkiminden içeriğin yayından çıkarılması ve/veya erişimin engellenmesi talep edilir.
- Yayın yapan gerçek kişiler ile tüzel kişilerin yönetim kurulu üyeleri ve genel müdürü hakkında suç duyurusunda bulunulur.

Yayın içeriğine ilişkin hükümler 6112 sayılı Kanun'da belirtilmiştir. Bu bağlamda, medya hizmet sağlayıcı, içeriğe ilişkin belirlenen ilkelere uymak zorundadır. Yayın hizmetleri:[329]

- Türkiye Cumhuriyeti Devletinin varlık ve bağımsızlığına, Devletin ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğüne, Atatürk ilke ve inkılâplarına aykırı

[328] "Radyo, Televizyon ve İsteğe Bağlı Yayınların İnternet Ortamından Sunumu Hakkında Yönetmelik", https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2019/08/20190801-5.htm (04.03.2021)
[329] "Radyo, Televizyon ve İsteğe Bağlı Yayınların İnternet Ortamından Sunumu Hakkında Yönetmelik", http://www.admdlaw.com/radyo-televizyon-ve-istege-bagli-yayinlarin-internet-ortamindan-sunumu-hakkinda-yonetmelik/#.YEdolZ0zaUk (04.03.2021)

olamaz.

- Irk, dil, din, cinsiyet, sınıf, bölge ve mezhep farkı gözeterek toplumu kin ve düşmanlığa tahrik edemez veya toplumda nefret duyguları oluşturamaz.
- Hukukun üstünlüğü, adalet ve tarafsızlık esasına aykırı olamaz.
- İnsan onuruna ve özel hayatın gizliliğine saygılı olma ilkesine aykırı olamaz, kişi ya da kuruluşları eleştiri sınırları ötesinde küçük düşürücü, aşağılayıcı veya iftira niteliğinde ifadeler içeremez.
- Terörü övemez ve teşvik edemez, terör örgütlerini güçlü veya haklı gösteremez, terör örgütlerinin korkutucu ve yıldırıcı özelliklerini yansıtıcı nitelikte olamaz.
- Toplumun millî ve manevî değerlerine, genel ahlaka ve ailenin korunması ilkesine aykırı olamaz.
- Çocuklara, güçsüzlere ve engellilere karşı istismar içeremez ve şiddeti teşvik edemez.
- Alkol, tütün ürünleri ve uyuşturucu gibi bağımlılık yapıcı madde kullanımı ile kumar oynamayı özendirici nitelikte olamaz.
- Suçlu olduğu yargı kararı ile kesinleşmedikçe hiç kimse suçlu ilân edilemez veya suçluymuş gibi gösterilemez; yargıya intikal eden konularda yargılama süresince, haber niteliği dışında yargılama sürecini ve tarafsızlığını etkiler nitelikte olamaz.
- Haksız çıkarlara hizmet eden ve haksız rekabete yol açan unsurlar içeremez.
- Türkçenin, özellikleri ve kuralları bozulmadan doğru, güzel ve anlaşılır şekilde kullanılmasını sağlamak zorundadır; dilin düzeysiz, kaba ve argo kullanımına yer verilemez.
- Müstehcen olamaz.
- Toplumsal cinsiyet eşitliğine ters düşen, kadınlara yönelik baskıları teşvik eden ve kadını istismar eden programlar içeremez.
- Şiddeti özendirici veya kanıksatıcı olamaz.
- İsteğe bağlı yayın hizmeti sağlayıcıları, çocuk ve gençlerin fiziksel, zihinsel veya ahlakî gelişimini olumsuz etkileyebilecek nitelikteki yayın

hizmetlerinin, bunların bu tür hizmetleri normal şartlar altında duymayacakları ve görmeyecekleri şekilde sunulmasını sağlamakla yükümlüdür.

Yönetmeliğin 21. Maddesinde çocukların korunması özel olarak düzenlenmiştir. Buna göre, internet ortamından yayın lisansı verilen medya hizmet sağlayıcı kuruluşlar ile yayın iletim yetkisi verilen internet yayın platform işletmecileri, çocukların fiziksel, zihinsel veya ahlaki gelişimine zarar verebilecek türde yayınlara ebeveyn kontrolünü sağlayıcı tedbirleri almakla yükümlüdür.[330]

Yönetmelikte yer alan internet ortamından yayın lisans iptali yaptırımına ilişkin hükümler şunlardır:[331]

- İnternet ortamından yayın lisansı verilmesi için aranan şartlardan birinin kaybedilmesi ve 6112 sayılı Kanunun 6 ncı maddesinin beşinci fıkrasında düzenlenen yükümlülüğün yerine getirilmemesi halinde, medya hizmet sağlayıcı kuruluşa gerekli şartları yerine getirmesi için otuz günlük süre verilir. Verilen süreye rağmen söz konusu şartı yerine getirmeyen kuruluşun yayınları üç ay süreyle durdurulur. Bu süre zarfında şartın yerine getirilmemesi halinde ise ilgili kuruluşun internet ortamından yayın lisansı iptal edilir.
- İnternet ortamından yayın lisansının verilmesi için gerekli şartlara uygunluğunu hile ile elde ettiği tespit edilen kuruluşun internet ortamından yayın lisansı iptal edilir.
- Mücbir sebep veya Üst Kurulca kabul edilecek diğer sebeplerle internet ortamından yayın hizmetini yerine getiremeyen medya hizmet sağlayıcı kuruluşun talebi halinde internet ortamından yayın lisansı sonlandırılabilir.

[330] "Radyo, Televizyon ve İsteğe Bağlı Yayınların İnternet Ortamından Sunumu Hakkında Yönetmelik", https://kms.kaysis.gov.tr/Home/Goster/154117 (04.03.2021)
[331] a.g.k. (04.03.2021)

Ayrıca, geçici yayın hakkı ve/veya lisansı Üst Kurul tarafından iptal edilmesine rağmen, yayın hizmetlerinin internet ortamından iletildiği Üst Kurulca tespit edilen gerçek ve tüzel kişilerin yayınları hakkında 10 uncu madde hükümleri uygulanmaksızın 6112 sayılı Kanunun 29/A maddesinin ikinci fıkrası uyarınca, söz konusu yayınla ilgili olarak sulh ceza hâkiminden içeriğin çıkarılması ve/veya erişimin engellenmesi talep edilir ve ayrıca 6112 sayılı Kanunun 33 üncü maddesi uyarınca, yayın yapan gerçek kişiler ile tüzel kişilerin yönetim kurulu üyeleri ve genel müdürü hakkında suç duyurusunda bulunulur. Sulh ceza hâkimi tarafından erişimin engellenmesi kararları, ihlalin gerçekleştiği yayın, kısım, bölüm ile ilgili olarak (URL ve benzeri şeklinde) içeriğin yayından çıkarılması ve/veya erişimin engellenmesi yöntemiyle verilir. Ancak, teknik olarak ihlale ilişkin içeriğe erişimin engellenmesi yapılamadığı veya ilgili içeriğe erişimin engellenmesi yoluyla ihlalin önlenemediği durumlarda, internet sitesinin tümüne yönelik olarak erişimin engellenmesi kararı verilebilir. Sulh ceza hâkimi, kararı gereği yapılmak üzere Kuruma gönderir. Bu karar Kurum (BTK) Başkanı tarafından erişim sağlayıcılara ve ilgili içerik ve yer sağlayıcılara bildirilir. İçeriğin yayından çıkarılması ve/veya erişimin engellenmesi kararının gereğini yerine getirmeyen erişim sağlayıcılar ile ilgili içerik ve yer sağlayıcılara Kurum Başkanı tarafından 5651 sayılı Kanunun 8/A maddesinin beşinci fıkrasında öngörülen idari para cezası uygulanır.[332]

[332] "Radyo, Televizyon ve İsteğe Bağlı Yayınların İnternet Ortamından Sunumu Hakkında Yönetmelik", https://kms.kaysis.gov.tr/Home/Goster/154117 (04.03.2021)

SONUÇ VE ÖNERİLER

Çalışmanın bu bölümünde öncelikle tez çalışması neticesinde ulaşılan sonuçlara değinilecek olup akabinde bahse konu sonuçlara ilişkin olarak RTÜK'e dair önerilere yer verilecektir.

Sonuç

İletişim kavramı, bir kaynak ve alıcı arasındaki bilgi alışverişinin bir kanal yoluyla gerçekleştirilerek iletiye anlam kazandırma sürecidir. Geçmişten günümüze insanlar birden fazla farklı iletişim araçları ile iletilerine anlam kazandırmışlardır. İlk kitlesel iletişim aracı olan gazeteden günümüzdeki radyo ve televizyon ile iletişim, gelişerek devam eden bir olgu hâline gelmiştir. Öyle ki, internet kavramının ortaya çıkması ile iletişim yeni bir çağa kapılarını açmıştır. İnternet teknolojilerinin oluşturduğu etkiler iletişim araçlarından olan görsel-işitsel yayıncılık sektörünü de haylice etkilemiş, bu alanda yayıncılığın önünü açmıştır.

İnternet ortamından yapılan yayınların geleneksel medyanın aksine herhangi bir düzenleme olmaksızın giderek artması "kamu yararı, yeniden iletim, kültürün korunması, küçüklerin ve gençliğin korunması" gibi konularda düzenleme ve denetlemelerin yapılması gerekliliğini ortaya çıkarmıştır.

Bu çalışmada, çevrim içi ortamdan yapılan yayınların düzenlenmeleri ve denetlenmelerine ilişkin dünya genelindeki uygulama örnekleri yer almıştır. Bu bağlamda, Avrupa Birliği genel durumu, İngiltere, İrlanda, Fransa, Almanya, Rusya, Güney Afrika, Çin, Singapur ve Hindistan incelenmiş, son olarak da Türkiye'deki mevcut düzenlemeye yer verilmiştir.

Çevrim içi ortamdan yapılan yayınların düzenlenmesi ve denetlenmesine ilişkin en kapsamlı düzenlemelerden birisi Çin'de yapılan uygulamalardır. Çin'de düzenleme ve denetlemeye ilişkin yetkili otorite Ulusal Radyo ve Televizyon İdaresi

(NRTA)'dır. NRTA, hem geleneksel medya hem de dijital medyayı düzenleme yetkisine sahiptir. Çin'de çevrim içi içerikler üç gruba ayrılmıştır. Birinci grup çevrim içi içerik türü teşvik edilmiş içeriklerdir. Bu tarz içeriğe örnek olarak toplumsal kaygılar konusunda halka rehberlik edici içerikler ile temel sosyalist değerleri yaymak yer almaktadır. İkinci grup çevrim içi içerik türü olumsuz kabul edilen içeriklerdir. Bu tarz içeriğe örnek olarak korku, ayrımcılığı teşvik, kaba dil, küçükler tarafından taklit edilebilecek kötü alışkanlıkların yer aldığı içerikler sayılmıştır. Üçüncü grup çevrim içi içerik türü yasadışı kabul edilen içeriklerdir. Anayasada belirtilen temel ilkelere aykırı içerikler, ulusal güvenliği tehlikeye atan, devlet sırlarını ifşa eden ve ulusal birliği bozmaya yönelik içerikler, terörizmi veya aşırılığı teşvik eden içerikler vb. içerikler yasadışı kabul edilen içerik grubuna dâhil edilmiştir. Çin'de herkes, kanun ve yönetmeliklere aykırı içeriklerin ortadan kaldırılması için ilgili birimlere başvurabilmektedir. Ayrıca, çevrim içi yayıncılık hizmeti sağlayanlar uygun şikâyet ve rapor mekanizmalarını oluşturmakla yükümlü tutulmuştur. Olası kural ihlali durumlarında, ilgili yasa ve yönetmelikler kapsamında değerlendirmeler yapılarak cezai yaptırımlar uygulanabilmektedir. Söz konusu yaptırımlar ise yasadışı içeriğin ortadan kaldırılmasını istemek, gerekli düzeltmelerin yapılması için süre tanımak ve iş birliği reddi durumunda ise ihlalin ağırlığına göre 10,000 ile 500.000 Yuan arasında para cezası vermek ve/veya erişimi engellemek ve/veya lisansı iptal etmektir.

Singapur'da çevrim içi yayıncılık alanındaki düzenlemeler internet ortamından radyo, OTT TV ve VOD TV yayıncılığı üzerine odaklanmıştır. Singapur'da düzenleme ve denetlemeye ilişkin yetkili otorite Bilgi İletişim Medya Geliştirme Otoritesi (IMDA)'dir. Singapur'da ve/veya Singapur'dan internet üzerinden radyo yayını yapan hizmet sağlayıcılar lisanslarını tescil ettirip ücretsiz olarak lisansa sahip olmaktadırlar. Set üstü televizyon (OTT) ve talep üzerine video (VOD) hizmet sağlayıcıları ise IMDA'ya başvurup lisans ücreti olmaksızın 5 yıl süreli lisans alması gerekmektedir. Çevrim içi yayıncılık lisansı sahiplerinin "kamu yararı, genel ahlak, kamu düzeni, eşcinsellik, pedofili, falcılık, at yarışı analizi, aşırı şiddet, etnik ve ırksal nefret" gibi içerikleri yayınlarında barındırmaları yasaklanmıştır. Ayrıca, lisans sahipleri yayınlarına ilişkin her türlü bilgi, belge ve

yayın kayıtlarını saklayacak ve talep hâlinde ilgili otoriteye vermek ve otorite tarafından kaldırılması talep edilen içerikleri yayından kaldırmakla yükümlüdür. Singapur'da, 5 yıllığına lisans sahibi olan set üstü televizyon (OTT) ve talep üzerine video (VOD) hizmet sağlayıcılarının uymaları gereken kuralların yer aldığı bir kılavuz yayınlanmıştır. Bu kılavuza göre tüm içerikler belirli sınıflandırma yönergelerine göre IMDA tarafından derecelendirilir. IMDA tarafından içerik değerlendirmesi yedi unsur dikkate alınarak yapılır. Bunlar: tema ve mesaj, şiddet derecesi, çıplaklık derecesi, seks, dil, uyuşturucu ve madde bağımlılığı unsurlarıdır. Sınıflandırma için içeriğin her yaş için uygunluğunu belirtir. G derece göstergesi ile ücretsiz olarak sunulması yasak olan ve yalnızca 21 yaş üstü kişiler için uygun içeriklerin barındırıldığını gösterir. R21 derece göstergesi dâhil olmak üzere 6 ayrı derece bulunmaktadır. Sınıflandırma derecelerinin tüketicinin farkına varabileceği şekilde belirgin olarak sunulması gerekmektedir. Ayrıca, film fragmanları da filmlerle aynı şekilde değerlendirilir ve sınıflandırılır.

Geleneksel yayıncılık alanında köklü bir geçmişe sahip olan Rusya, çevrim içi yayıncılık alanında da önemli uygulamalara sahiptir. Rusya'da düzenleme ve denetlemeye ilişkin yetkili otorite Haberleşme, Bilgi Teknolojileri ve Kitle İletişimi Alanında Federal Denetim Servisi (ROSKOMNADZOR)'dır. Rusya'da çevrim içi canlı ve talep üzerine video (VOD) hizmetlerine ilişkin düzenlemelerin bulunduğu Görsel İşitsel Hizmetler Yasası, 1 Temmuz 2017 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Yasa ile canlı videolar ile görsel işitsel hizmetler arasındaki ayrım belirtilmiş, görsel işitsel hizmetlerin tanımı yapılmış, görsel işitsel hizmet sağlayıcılarına özel yükümlülükler getirilmiş ve yükümlülüklere uyulmaması durumunda cezalar öngörülmüştür. Bu kapsamda, çevrim içi ortamdan Rusya'ya yönelik bir ücret karşılığında (abonelik temelli) veya reklam izleme karşılığında faaliyette bulunan ve günlük 100.000'den fazla internet kullanıcısı tarafından erişilen hizmet sağlayıcılar görsel işitsel hizmet sağlayıcısı olarak kabul edilmiştir. Görsel işitsel hizmet sağlayıcılar ilgili kıstasları sağladığı takdirde ROSKOMNADZOR'a gerekli bilgi ve belgelerin gönderilmesiyle sicile kayıt edilir. Yasa gereği, görsel-işitsel hizmet sağlayıcılar, video içeriği için özel yaş işareti ("+0", "+6", "+12", "+16", "+18" gibi) gereksinimlerine uymalı, bir görsel-işitsel hizmete erişen kullanıcıların sayısını belirlemek için

ROSKOMNADZOR tarafından sağlanan yazılımı yüklemeli, terörist veya aşırılık yanlısı tanıtım materyalleri, pornografi, şiddeti veya zulmü teşvik eden materyalleri veya müstehcen materyaller gibi yasaklanmış içerikleri yayınlarında barındırmamalı ve kayıtsız televizyon kanallarının veya programlarının yayılmasının önlenmesine ilişkin ulusal mevzuata uymalıdır. Kural ihlali tespitlerinde, ihlalin türüne göre 500.000 Rb'den 3.000.000 Rb'ye kadar idari para cezası veya hizmetin engellenmesine karar verilebilir. Ayrıca, Yasa ile Rusya'da medya şirketlerinin yabancı mülkiyet sınırı %20 olarak belirlenmiş olup, yabancı mülkiyet kısıtlaması getirilmiştir.

Çevrim içi yayıncılık alanında düzenleme faaliyetlerine yakın zamanda başlanan İngiltere'de, bu alanda yetkili kılınan otorite İletişim Ofisi (OFCOM)'dur. Ayrıca PRS for Music adlı müzik telif hakkı koruma topluluğu da müzik alanında lisanslamalar yapmaktadır. İngiltere'de çevrim içi radyo yayınları, telif hakları kapsamında, Ticari Radyo Lisansı ve Çevrim içi Müzik Lisansı olarak iki tipte lisanslanmaktadır. Çevrim içi Müzik Lisansı, kendi içerisinde *Sınırlı Çevrim içi Müzik Lisansı (SÇML*) ve *Sınırlı Çevrim içi Müzik Lisansı + (SÇML +)* olarak iki bölüme ayrılmıştır. Söz konusu bölümlerin ayrımında yıllık brüt gelir temel alınmıştır. Ticari radyo lisansı, AM, FM, DAB, kablo ve uydu üzerinden yapılan ve bu yayınların eşzamanlı olarak çevrim içi ortamdan sunulması durumunda alınır. Lisans yılı, 1 Ekim'den başlayan 12 aylık dönemdir. İngiltere'de yer alan bir kitleye müzik alanında isteğe bağlı akış hizmeti, kalıcı indirme hizmeti ile web yayın hizmeti sunan yıllık brüt geliri 12.500 £'dan az olan hizmet sağlayıcılar Sınırlı Çevrim içi Müzik Lisansı (SÇML), yıllık brüt geliri 12.500 £ ile 200.000 £ arasında olan hizmet sağlayıcılar ise Sınırlı Çevrim içi Müzik Lisansı + (SÇML +) almaktadır. Çevrim içi içerik alanında bir başka düzenleme ise Çevrim içi Zararlar Beyaz Kitabı'nın yayınlanmasıdır. 2019 yılının Nisan ayında İngiltere Hükümeti tarafından "*ulusal güvenliği zayıflatan, bireysel kullanıcılara, özellikle de çocuklara zarar veren ya da Birleşik Krallık'taki yaşam tarzını tehdit eden çevrim içi içerik veya faaliyet*" olarak tanımlanan "çevrim içi zararları" engellemek için Çevrim içi Zararlar Beyaz Kitabı yayınlanmıştır. Medya ve iletişim düzenleyicisi OFCOM, kuralların uygulanmasından sorumlu olacak ve bir şirketin yıllık cirosunun % 10'una kadar

veya 18 milyon £ (hangisi daha yüksekse) para cezası uygulama yetkisine sahip olacaktır. Düzenleyici ayrıca, rahatsız edici hizmetlere Birleşik Krallık'ta erişilmesini engelleyebilecektir. İngiltere'de ayrıca video paylaşım platformları (VSP) için de düzenleme mevcuttur. VSP düzenlemesi ile platformlar 19 Eylül 2020 tarihinden itibaren yeni bildirim ve içerik yükümlülüklerine tabi olmuştur. VSP düzenlemesi platformlara, küçükler için yaş doğrulama sistemlerine sahip olmak, ebeveyn kontrol sistemleri sağlamak, şeffaf ve kullanıcı dostu içerik raporlama süreci sağlamak, kullanıcı şikâyetlerinin ele alınması ve çözülmesi için çalışmak ve kullanıcıların sayılan önlemlere ilişkin farkındalığını artırmak için etkili medya okuryazarlığı önlemlerine ve araçlarına sahip olmak gibi sorumluluklar getirmiştir. Kurallara aykırılık durumunda OFCOM'un uygulayabileceği yaptırımlar, gerekli iyileştirici adımları belirleme, gelirin % 5'ine kadar mali cezalar uygulama ve yetkiyi askıya alma veya kısıtlama talimatını içermektedir.

Film ve Yayınlar Kurulu (FPB) ile Güney Afrika Bağımsız İletişim Otoritesi (ICASA), Güney Afrika'da yayıncılık alanında düzenleme ve denetlemeye yetkili otoritelerdir. Güney Afrika'da çevrim içi yayıncılık alanında ki düzenlemeye ilişkin olarak 2020 yılında Film ve Yayın Yönetmeliği çıkarılmıştır. Yönetmelikte "yayın" ifadesi, "*internet kullanılarak sunulan film, oyun veya herhangi bir içerik*." olarak tanımlanarak, çevrim içi yayıncılığın kapsamı geniş tutulmuştur. Ayrıca, Güney Afrika'da yer alan çevrim içi içeriğin satışı, kiralanması ve yayınlanması gibi hizmetler veren dijital platformlar da ilgili yönetmelik kapsamında sayılmıştır. Güney Afrika'da tüm çevrim içi hizmet sağlayıcıların, sınıflandırma için Film ve Yayın Kurulu (FPB)'na kayıt olması ve tüm içeriklerini Film ve Yayın Kurulu'na göndermesi gerekmektedir. Alternatif olarak çevrim içi hizmet sağlayıcıların, uluslararası bir sınıflandırma kurumu tarafından verilen sınıflandırma derecelendirmelerini kullanabilmek için FPB Konseyine başvurmaları gerekmektedir. Bunun yanında internet servis sağlayıcılarının da içerik sınıflandırılması için uyulması gereken idari adımların uygulanabilmesi için FPB'ye kaydolmaları gerekmektedir. Fakat İnternet servis sağlayıcılarının ilettiği veya sakladığı verileri izlemek veya yasadışı bir faaliyet gösteren içerikleri aktif olarak araştırma sorumluluğu bulunmamaktadır. Güney Afrika Film ve Yayınlar Kurulu

bireylerin kendileri ve bakımları altındaki çocukları için zararlı içeriklere karşı bilgi sahibi olmaları amacıyla sınıflandırma kılavuzu yayınlamıştır. Sınıflandırma kılavuzunda yayın içerikleri 9 ayrı kategori ile derecelendirilmiştir. Şikâyet üzerine veya FPB'nin yapacağı araştırma kapsamında yasaklanmış ve/veya sınıflandırılmamış içerik tespiti halinde, FPB ilgili internet servis sağlayıcısına kaldırma bildiriminde bulunmaktadır. Bu bildirimde, yasa dışı faaliyete konu olan materyal tanımlanmıştır. İnternet servis saylayıcı ise bildirime konu verileri kaldırır veya devre dışı bırakır. Eğer tespit şikâyet üzerine olmuş ise FPB tarafından sonuç, başvuru sahibine 30 gün içerisinde yazılı olarak bildirilmektedir.

Hindistan'da çevrim içi yayıncılık alanındaki faaliyetler başlangıçta belirli bir yasa ile değil, farklı zamanlarda çıkarılan yasa toplulukları ile düzenlenmiştir. Söz konusu yasa topluluğunu Hindistan Anayasası, Hint Ceza Kanunu, Kadının Ahlaksız Temsilini Önleme Yasası, Çocukların Cinsel Suçlardan Korunması Yasası ve Bilgi Teknolojileri Yasası oluşturmuştur. Yine, çevrim içi yayıncılık alanındaki belirli bir düzenleme olmadığı zamanlarda OTT TV platformları için Hindistan İnternet ve Mobil Birliği (IAMAI) tarafından 2019 yılı Ocak ayı ve 2020 Şubat ayında olmak üzere iki aşamalı olarak "Çevrim içi İçerik Sağlayıcıları için Öz Düzenleme (Uygulama Kodları)" adlı bir özdenetim anlaşması yayınlanmıştır. Özdenetim anlaşmasına göre platformlar belirli kurallara uyacaklarını belirtmişlerdir. Ancak, Hindistan Hükümeti "Çevrim içi İçerik Sağlayıcıları için Öz Düzenleme" anlaşmasını bağımsız üçüncü taraf denetiminden yoksun olduğu gerekçesi ile onaylamamıştır. Daha sonra, çevrim içi içerik düzenlenmesi konusu Hindistan'da çevrim içi içeriğin zararlarının engellenmesi konusunda Padmanabh Shankar adlı bir dava ile gündeme gelmiştir. Söz konusu davada, davacı mahkemeye başvurarak OTT TV platformlarının düzenlenmesi için uygun bir düzenleyici otorite kurulması, yetkili otorite kuruluna kadar OTT TV platformlarının geleneksel televizyon ve radyo yayınlarının düzenlendiği şekilde düzenlemeye tabi olmasını talep etmiştir. Bu durum üzerine 09 Kasım 2020 tarihli resmi gazetede yayınlanan bildirim ile çevrim içi içerik sağlayıcıları tarafından kullanıma sunulan filmler ve görsel-işitsel programlar ile çevrim içi platformlardaki haberler ve güncel olayların düzenlenmesi Bilgi ve Yayıncılık Bakanlığı (MIB) yetkisine verilmiştir. Söz konusu düzenlemenin

nasıl olacağı konusunda henüz bir bilgi yoktur. Ancak düzenleme konusunda yapılan tahminler, ilgili düzenlemenin mevcut kanunlarla yapılacağı yönündedir.

Avrupa Birliği'nde görsel-işitsel hizmetler (yayıncılık ve isteğe bağlı hizmetler dâhil) geniş ölçüde Görsel-İşitsel Medya Hizmetleri Direktifi (AVMS) kapsamında düzenlenmektedir. AVMS Direktifinde görsel-işitsel medya hizmeti, *"bir medya hizmet sağlayıcısının editoryal sorumluluğu altında olan ve temel amacı, programları sağlamak, elektronik iletişim ağı aracılığıyla kamuoyunu bilgilendirmek, eğlendirmek veya eğitmek*" olan bir hizmet olarak tanımlanmıştır. AVMS Direktifi'nde 6 Kasım 2018 tarihinde yeniliğe gidilmiş ve AVMS Direktifi 2.0 kabul edilmiştir. AVMS Direktifi 2.0 ile karasal, kablo ve uydunun yanı sıra internet üzerinden gerçekleştirilen (platformlar dâhil) yayınlar da direktif kapsamına dâhil edilmiştir. AVMS Direktifi ve AVMS Direktifi 2.0 ile AB üyesi devletlerinin başka bir AB üyesi devletinden uygun olmayan yayın içeriğinin yeniden iletimini kısıtlama hakkı dâhil olmak üzere televizyon yayınlarını düzenlemesi, bağımsız yapımcılar tarafından yapılan Avrupa yapımı içerikler ve içerik kotaları dâhil olmak üzere AB içinde televizyon programlarının tanıtımı, üretimi ve dağıtımı, küçüklerin uygunsuz içerikten korunması ve AVMS Direktifinin uygulanabilirlik kapsamına video paylaşım platformlarının eklenmesi gibi konularda AB üyesi devletlerin kurallarının birbirleriyle uyumlaştırılması amaçlanmıştır. Bunun yanında, AVMS Direktifleri ile görsel-işitsel hizmet sektörüne ilişkin üye ülkelerde uygulanacak ortak minimum gereksinimler ve standartlar belirlenmiştir. Bunlar; ırk, din veya milliyete dayalı ayrımcılık yasağı, görme veya işitme engelli kullanıcılar için erişilebilirlik, gizli veya bilinçaltı ticari iletişimin yasaklanması, alkollü içecekler için ticari iletişim kuralları, sinematografik eserlerin korunması, küçüklerin korunması, eşit muamele ilkelerine tabi kategorilerden birine (ör. ırk, din veya milliyet) bağlılık nedeniyle herhangi bir gruba veya bu grupların üyelerine yönelik şiddete veya nefrete tahrik yasağı ve bir terör suçu işlemek için aleni tahrik yasağıdır. Ayrıca, AVMS Direktifi 2.0 ile AB üyesi devletlerde çevrim içi ortamdan isteğe bağlı yayın hizmeti sağlayanların kataloglarında Avrupa eserlerinin oranı en az yüzde 30 olması şartı getirilmiştir. AB üyesi devletler AVMS Direktifleri ile belirtilen kurallara dair yayıncılara daha az katı kurallar uygulama hakkına sahip değildir, ancak temel

hakları ihlal etmemesi koşuluyla, kendi yetki alanlarındaki görsel-işitsel medya hizmet sağlayıcılarına daha katı kurallar koyabilirler

Fransa'da görsel işitsel yayıncılık sektörünün düzenlenmesi ve denetlenmesinden sorumlu otorite olarak Görsel-İşitsel Yüksek Konseyi (CSA) yetkili kılınmıştır. Fransa'da çevrim içi yayıncılık alanındaki düzenlemelerden birisi 30 Eylül 1986 tarihli Haberleşme Özgürlüğü Yasasının 33-1. Maddesi gereğince CSA'nın atadığı frekanslar dışındaki ağlar tarafından yayınlanan veya dağıtılan eş zamanlı hizmetlerden yıllık bütçesi 150.000 € 'dan fazla olan televizyon hizmetleri ile yıllık bütçesi 75.000 € 'dan fazla olan radyo hizmet sağlayıcılarından sağlanacak hizmetin tanımı, türü, reklam ve sponsorluk bilgileri gibi genel bilgiler, hizmet sağlayıcının tüzel kişiliğinin kimliği hakkındaki bilgiler, yayınlanacak programların zaman çizelgeleri ve bütçeleri hakkındaki bilgiler ile hizmet sağlayıcının abone sayıları, yayın ve dağıtım maliyetleri ile diğer genel gider gibi finansal bilgiler CSA tarafından talep edilmektedir. Fransa'da çevrim içi yayıncılık alanındaki diğer bir düzenleme ise 13 Mayıs 2020 tarihli Çevrim içi Nefret Söylemi ile Mücadele Yasası'dır. Bu yasa ile anlık yayından kaldırma şartları oluşturularak ve bu şartlara ilişkin yaptırımlar artırılarak çevrim içi ortamda nefret söylemine ve ilgili içeriğin yayılmasına karşı mücadele amaçlanmıştır. Yasa ile her türlü ayrımcılık suçları, cezai suçların yüceltilmesi, insanlığa karşı suç, soykırım veya köleleştirme suçlarının önemsizleştirilmesi, çocuk pornografisi ve cinsel taciz suçları barındıran içeriklerin kaldırılması zorunlu tutulmuştur. Ayrıca, tüm çevrim içi platformlara, kolay erişilebilir bir bildirim sistemi kurma, alınan bildirimleri gecikmeksizin teyit etme, bildirimde bulunana talebinin sonucunu 24 saat içinde gerekçeleri ile bildirme, bildirilen sonuca ilişkin itiraz mekanizması kurma, kamu otoritelerini başvuru yapılan nefret içerikleri hakkında bilgilendirme ve ilgili adli makamlar ve CSA ile irtibat için sorumlu bir irtibat kişisi belirleme sorumlulukları getirilmiştir. Yasa ile bildirim ve kaldırma kurallarına uyulmaması durumunda uygulanacak para cezası gerçek kişiler için 250.000 €, şirketler için ise 1.250.000 €'ya kadar olabileceği, ayrıca ihlalde bulunanın dünya çapındaki yıllık cirosunun %4'üne veya 20 milyon €'ya kadar ceza uygulanabileceği belirtilmiştir.

İrlanda'da çevrim içi ortamdaki zararlı içeriği düzenleme ve özellikle çocuklar için daha güvenli bir çevrim içi ortam oluşturmayı amaçlayan Çevrim içi Güvenlik ve Medya Yönetmeliği taslağı 2020 yılı Ocak ayında yayınlanmıştır. AVMS Direktifi 2.0'ı da kapsayan yönetmelik ile Medya Komisyonu Kurumu kurulması planlanmıştır. Medya Komisyonu Kurumu bünyesinde çevrim içi yayıncılık alanını düzenleme konusunda özel sorumluluğa sahip bir Çevrim içi Güvenlik Komiseri yer alacaktır. Yönetmelikte üç ana kaygı ele alınmıştır. Bunlar: siber zorbalık, kendine zarar vermeyi veya intihara teşvik edici içerikler ile sağlık açısında risk oluşturabilecek içeriklerdir. Yönetmelik ile söz konusu endişelerin üstesinden gelebilmek için internet servis sağlayıcılarına çeşitli yükümlülükler öngörmüştür. Şikâyette bulunma ve çevrim içi içeriğin kaldırılmasını talep etme gibi konularda netlik sağlamak için bir Çevrim içi Güvenlik Kodu uygulaması söz konusu yükümlülüklerdendir. Yönetmelik ile ayrıca, kurulacak olan Çevrim içi Güvenlik Komiseri'ne de görevler verilmiştir. Görsel-işitsel medya hizmet sağlayıcıları tarafından uyulacak kod ve kuralları hazırlamak, idari ve mali yaptırımlar uygulama yetkisi de dâhil olmak üzere yasa ihlallerini soruşturmak ve uygulamak, devlet eliyle kurulan çevrim içi hizmet sağlayıcıları dışında, çevrim içi hizmet sağlayıcılar ile Medya Komisyonu tarafından yayınlanan kurallara uyulacağının kabul edildiği gönüllü anlaşmalar yapmak ve yeterli kaynağa sahip olmasını sağlamak için düzenlenmiş medya hizmetlerine ve çevrim içi hizmetlere vergi uygulamak Çevrim içi Güvenlik Komiseri'nin görevleri arasındadır. Yönetmelik ile son olarak, isteğe bağlı video hizmetlerine kataloglarında en az %30 oranında Avrupa eserlerine yer verme zorunluluğu getirilmiş, ihlal durumunda uygulanacak idari ve mali yaptırımlar ise 20 milyon Euro veya cironun yüzde 10'u olarak belirlenmiştir.

Almanya'da 14 ayrı eyalet medya otoritesi yer almaktadır. Medya Yekilileri (Die Medienanstalten) ise Almanya'da yer alan 14 medya otoritesini çatısı altında toplayan yetkili otoritedir. Almanya'da çevrim içi yayıncılık alanındaki düzenleme konusunda, AVMS Direktifi 2.0'ı da kapsayacak şekilde, Eyalet Medya Anlaşması (MStV) hazırlanmıştır. Söz konusu anlaşma eyalet başkanlarının imzalaması ve eyalet parlamentoları tarafından onaylanması sonrası yürürlüğe girecektir. MStV içerik olarak dijital medya için bir dizi temel yeni düzenleme içermekte olup, kapsam

olarak ise geleneksel yayın medyası ile çevrim içi yayın medyasını içerisine almaktadır. Eyalet Medya Anlaşması, hizmet sağlayıcı merkezinin yerine bakılmaksızın, Almanya'ya yönelik faaliyette bulunan tüm hizmet sağlayıcılar için geçerli olacaktır. Medya platformlarının MStV düzenlemelerine tabi olması için aylık ortalama 20.000'den fazla kullanıcıya sahip olması gerekmektedir. Ayrıca, hizmet sağlayıcılar Almanya'da veya Avrupa Birliği üyesi devletlerin herhangi birisinde temsilcilik bulundurmalı ve hizmet sunmaya başlamadan bir ay önce (hâlihazırda hizmette ise MStV yürürlüğe girdikten sonra 6 ay içerisinde) yetkili otoriteyi bilgilendirmesi gerekmektedir. Eyalet Medya Anlaşması dışında Almanya'da çevrim içi yayıncılık alanında yapılan diğer bir düzenleme Alman Gençliği Koruma Yasası'dır. Yasaya göre hizmet sağlayıcılar, küçüklerin kendi yaş grupları için zararlı kabul edilen içeriklere erişememesini sağlamalıdır. Bu kapsamda, reşit olmayanlar için zararlı içeriklerin onların çevrim içi ortamda daha az aktif oldukları zamanlarda sağlanması, sağlayıcıların yetişkin içeriklere ilişkin yetişkinlere bir PIN kodu vermesi ve içeriklerin resmi olarak onaylanmış gençlik koruma yazılımı tarafından okunabileceği şekilde yaş etiketleriyle etiketlenmesi gerekmektedir.

Türkiye'de yayıncılık alanındaki düzenleme ve denetlemeye yetkili otorite Radyo ve Televizyon Üst Kurulu (RTÜK)'dur. Bunun yanında çevrim içi ortamdan yapılan yayınlara ilişkin RTÜK'e ek olarak Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu (BTK)'da yetkili kılınmıştır. Türkiye'de çevrim içi yayıncılık alanındaki düzenleme 1 Ağustos 2019 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Radyo, Televizyon ve İsteğe Bağlı Yayınların İnternet Ortamından Sunumu Hakkında Yönetmelik ile başlamıştır. Söz konusu yönetmelikte çevrim içi yayıncılığa ilişkin yayın lisans türleri belirtilmiş, belirtilen yayın lisanslarına sahip olmak için gerekli koşullar ile sahip olunan yayın lisansının gerektirdiği yükümlülükler açıklanmıştır. Bu kapsamda, çevrim içi ortamından yayın lisansı münhasıran radyo, televizyon ve isteğe bağlı yayın hizmeti sunmak amacıyla Türk Ticaret Kanunu hükümlerine göre kurulan anonim şirketlere verilmektedir. Yayın içeriğine ilişkin hükümler ise 6112 sayılı Kanun'da belirtilmiştir. Toplumu kin ve nefret düşmanlığına tahrik edici içerikler, devletin bölünmez bütünlüğüne aykırı içerikler, hukukun üstünlüğü, adalet

ve tarafsızlık esasına aykırı içerikler, terörü öven ve teşvik eden içerikler, çocuklara, güçsüzlere ve engellilere karşı istismar barındıran içerikler ve alkol, tütün ürünleri ile uyuşturucu gibi bağımlılık yapıcı madde kullanımı ile kumar oynamayı özendirici nitelikteki içerikler 6112 sayılı Kanun'da belirtilen yasak içeriklere örnektir. Bunların dışında, Yönetmeliğin 21. Maddesinde çocukların korunması özel olarak düzenlenmiştir. Buna göre, internet ortamından yayın lisansı verilen medya hizmet sağlayıcı kuruluşlar ile yayın iletim yetkisi verilen internet yayın platform işletmecileri, çocukların fiziksel, zihinsel veya ahlaki gelişimine zarar verebilecek türde yayınlara ebeveyn kontrolünü sağlayıcı tedbirleri almakla yükümlüdür. Kural ihlali durumlarında, ihlalin türüne ve ağırlığına göre idari para cezaları verilebilir ayrıca, kısmi veya tam erişim engelleme ile hizmet sağlayıcı gerçek veya tüzel kişilerin yönetim kurulu üyeleri ve genel müdürü hakkında suç duyurusunda bulunulur.

Yukarıda bahse konu olan ülkelerde çevrim içi ortamdan yapılan yayınlara ilişkin düzenleme ve denetleme faaliyetlerine ait bilgiler aşağıda yer alan tabloda kısaca özetlenmiştir.

Tablo 2.6 Çevrim İçi Ortamdan Yapılan Yayıncılığa İlişkin Düzenlemelere Ait Karşılaştırma Tablosu

Ülkeler	Çevrim İçi Ortamdan Yapılan Yayıncılığa İlişkin Düzenlemeler		
	İçeriğe İlişkin Düzenlemeler	Lisanslamaya İlişkin Düzenlemeler	Düzenleyici Otorite
AB Çerçeve Düzenlemesi	**1- AVMS Direktifleri:** Irk, din veya milliyete dayalı ayrımcılık yasağı, görme veya işitme engelli kullanıcılar için erişilebilirlik, gizli veya bilinçaltı ticari iletişimin yasaklanması, alkollü içecekler için ticari iletişim kuralları ve küçüklerin korunması gibi uyulması gereken minimum içerik kuralları getirilmiştir. Ayrıca, AB üyesi devletlerde çevrim içi ortamdan isteğe bağlı yayın hizmeti sağlayanların kataloglarında Avrupa eserlerinin oranı en az yüzde 30 olması şartı getirilmiştir.	–	
İngiltere	**1- Çevrim İçi Zararlar Beyaz Kitabı**: Yürürlüğe girmesi ile ulusal güvenlik, küçüklere zarar verici ve genel ahlaka aykırı v.b. çevrim içi içeriklerin engellenmesi amaçlanmaktadır. **2- Video Paylaşım Siteleri Düzenlemesi**: Düzenleme ile çevrim içi video paylaşım platformları için yaş doğrulama sistemi, ebeveyn kontrol sistemi, içerik derecelendirme sistemi bulundurmak ile kullanıcı şikâyetlerinin ele alınması ve çözülmesi için çalışmak gibi zorunluluklar getirilmiştir.	**1- Ticari radyo lisansı:** AM, FM, DAB, kablo ve uydu üzerinden yapılan ve bu yayınların eşzamanlı olarak çevrim içi ortamdan sunulması durumunda alınır. **2- Sınırlı Çevrim İçi Müzik Lisansı (SÇML):** İngiltere'de yer alan bir kitleye yıllık brüt geliri 12.500 £'dan az olmak kaydıyla isteğe bağlı akış hizmeti, kalıcı indirme hizmeti ve web yayını hizmeti sunanlar bu lisansı almalıdır. **3- Sınırlı Çevrim İçi Müzik Lisansı + (SÇML+):** İngiltere'de yer alan bir kitleye yıllık brüt geliri 12.500 £ ile 200.000 £ arasında olmak kaydıyla isteğe bağlı akış hizmeti, kalıcı indirme hizmeti ve web yayını hizmeti sunanlar bu lisansı almalıdır.	İletişim Ofisi (OFCOM), PRS for Music

İrlanda	1- Çevrim İçi Güvenlik ve Medya Yönetmeliği: Yönetmeliğin yürürlüğe girmesiyle siber zorbalık, kendine zarar vermeyi veya intihara teşvik edici içerikler ile sağlık açısında risk oluşturabilecek içeriklerin üstesinden gelebilmek için internet servis sağlayıcılarına çeşitli yükümlülükler getirilecektir. Ayrıca, ilgili yönetmeliğe göre isteğe bağlı video hizmetleri sağlayanlar (Ör. Apple TV, Disney Plus) kataloglarında en az %30 oranında Avrupa eserlerine yer vermekle yükümlü olacaktır.	Yönetmelik taslak aşamasında olduğu için lisanslamaya yönelik düzenlemeler henüz mevcut değildir.	İrlanda Yayın Otoritesi (BAI)
Fransa	1- Çevrim İçi Nefret Söylemi ile Mücadele Yasası: Yürürlüğe girdiğinde her türlü çevrim içi platformlara ve arama motorlarına uygulanacaktır. Yasa ile köken, ırk, din, cinsiyet veya cinsel kimlik, cinsel yönelim veya engellilik nedeniyle bir bireye veya bir gruba karşı ayrımcılık, nefret veya şiddet için iftira veya kışkırtma ve çocuk pornografisi gibi kaldırılması zorunlu içerikler belirlenmiştir.	1- İnternet TV ve İnternet RD düzenlemesi: CSA'nın atadığı frekanslar dışındaki ağlar tarafından yayınlanan veya dağıtılan eş zamanlı hizmetler, internet üzerinden yayınlanan televizyon hizmeti kapsamına girmektedir. Yıllık bütçesi 150.000 € 'dan fazla olan televizyon hizmetleri ile yıllık bütçesi 75.000 € 'dan fazla olan radyo hizmet sağlayıcıları idari, mali ve yayın içeriği v.b. bilgi ve belgeleri CSA'ya bildirmekle yükümlüdür.	Görsel İşitsel Yüksek Konseyi (CSA)

Almanya	1- Alman Gençliği Koruma Yasası: Yasaya göre tüm çevrim içi hizmet sağlayıcıları küçüklerin kendi yaş grupları için zararlı kabul edilen içeriklere erişememesini sağlamalıdır. Bunun için üç seçenek sunulmuştur. Bunlar: zararlı içeriklerin reşit olmayanların genellikle çevrim içi olacağı gündüz saatlerinde bulunmaması için zaman kısıtlamaları yapmak, hizmet sağlayıcıların, yetişkin içeriklere ilişkin yetişkinlere bir PIN kodu vermesi ve içeriklerin resmî olarak onaylanmış gençlik koruma yazılımı tarafından okunabileceği şekilde yaş etiketiyle etiketlenmesidir.	1- Eyaletler Arası Medya Anlaşması (MStV): Anlaşma ile hizmet sağlayıcı merkezinin yerine bakılmaksızın Almanya'ya yönelik faaliyette bulunan ve aylık ortalama 20.000'den fazla kullanıcıya sahip olan tüm hizmet sağlayıcıları Almanya'da veya herhangi bir Avrupa Birliği üyesi devletinde temsilcilik bulundurması, Almanya'daki kullanıcılara hizmet sunmaya başlamadan bir ay önce yetkili Alman devlet medya otoritesini bilgilendirmesi yükümlülüğü getirilmiştir.	Media Yetkilileri (Die Medienanstalten)
Rusya	1- Görsel İşitsel Hizmetler Yasası: Yasa gereği, görsel-işitsel hizmet sağlayıcılar, video içeriği için özel yaş işareti ("+0", "+6", "+12", "+16", "+18" gibi) gereksinimlerine uymalı, bir görsel-işitsel hizmete erişen kullanıcıların sayısını belirlemek için ROSKOMNADZOR tarafından sağlanan yazılımı yüklemeli, terörist veya aşırılık yanlısı tanıtım materyalleri, pornografi, şiddeti veya zulmü teşvik eden materyalleri veya müstehcen materyaller gibi yasaklanmış içerikleri yayınlarında barındırmamalı ve kayıtsız televizyon kanallarının veya programlarının yayılmasının önlenmesine ilişkin ulusal mevzuata uymalıdır.	1- Görsel İşitsel Hizmetler Yasası: Yasaya ile çevrim içi ortamdan Rusya'ya yönelik bir ücret karşılığında (abonelik temelli) veya reklam izleme karşılığında faaliyette bulunan ve günlük 100.000'den fazla internet kullanıcısı tarafından erişilen hizmet sağlayıcılar görsel işitsel hizmet sağlayıcısı olarak kabul edilmiş olup, söz konusu hizmet sağlayıcıların ROSKOMNADZOR'a kayıt olması yükümlülüğü getirilmiştir.	Haberleşme, Bilgi Teknolojileri ve Kitle İletişim Alanında Federal Denetim Servisi (ROSKOMNADZOR)

Güney Afrika	**1- Film ve Yayın Yönetmeliği:** Yönetmelik kapsamında yayın içeriklerine ilişkin düzenlemelerin yer aldığı bir kılavuz yayınlanmıştır. İlgili kılavuzda yayın içerikleri 9 ayrı kategori (PG, 7-9 PG, 10-12 PG, 13, 16, 18, X18, XX) ile derecelendirilmiş olup, söz konusu içeriklerin sınıflandırılması bu kategorilere göre yapılmaktadır.	**1- Film ve Yayın Yönetmeliği:** Güney Afrika'da yer alan çevrim içi içeriğin satışı, kiralanması ve yayınlanması gibi hizmetler veren dijital platformlar da ilgili yönetmelik kapsamında sınıflandırma için Film ve Yayın Kurulu (FPB)'na kayıt olması ve tüm içeriklerini Film ve Yayın Kurulu'na göndermesi gerekmektedir. Bunun yanında internet servis sağlayıcılarının da içerik sınıflandırılması için uyulması gereken idari adımların uygulanabilmesi için FPB'ye kaydolmaları gerekmektedir.	Film ve Yayınlar Kurulu (FPB), Güney Afrika Bağımsız İletişim Otoritesi (ICASA)
Çin	**1- Çevrim İçi Görsel-İşitsel Bilgi Hizmetlerine İlişkin İdari Hükümler:** Söz konusu hükümler ile Çin'de çevrim içi yayınlar dahil hiçbir yayında yer almaması gereken ilkeler (ülkenin birliğini, egemenliğini ve toprak bütünlüğünü tehlikeye atan ve devlet sırlarını ifşa eden içerikler v.b.) belirtilmiştir. Ayrıca, Çin'de çevrim içi içerikler üç gruba ayrılmıştır. Birinci grup çevrim içi içerik türü teşvik edilmiş (toplumsal kaygılar konusunda halka rehberlik edici içerikler v.b.) içeriklerdir. İkinci grup çevrim içi içerik türü olumsuz (korku, ayrımcılığı teşvik, kaba dil, içerikler v.b.) kabul edilen içeriklerdir. Üçüncü grup çevrim içi içerik türü yasadışı (Anayasaya aykırı, ulusal güvenliği tehlikeye atan, terörizmi teşvik eden içerikler vb.) kabul edilen içeriklerdir.	**1- Çevrim İçi Görsel-İşitsel Bilgi Hizmetlerine İlişkin İdari Hükümler:** Çevrim içi görsel-işitsel yayın lisansı süresi 3 yıldır ve NRTA'dan alınır.	Ulusal Radyo ve Televizyon İdaresi (NRTA)

Singapur	Çevrim içi yayıncılık lisansı sahiplerinin "kamu yararı, genel ahlak, kamu düzeni, eşcinsellik, pedofili, falcılık, at yarışı analizi, aşırı şiddet, etnik ve ırksal nefret" gibi içerikleri yayınlarında barındırmaları yasaklanmıştır. Ayrıca, lisans sahipleri yayınlarına ilişkin her türlü bilgi, belge ve yayın kayıtlarını saklayacak ve talep hâlinde ilgili otoriteye vermek ve otorite tarafından kaldırılması talep edilen içerikleri yayından kaldırmakla yükümlüdür. OTT TV ve VOD TV içerikleri ise yedi unsur dikkate alınarak derecelendirilir. Bunlar: tema ve mesaj, şiddet derecesi, çıplaklık derecesi, seks, dil, uyuşturucu ve madde bağımlılığı unsurlarıdır.	1- Çevrim İçi Radyo Yayınlarına İlişkin Düzenleme: Singapur'da ve/veya Singapur'dan internet üzerinden radyo yayını yapan hizmet sağlayıcılar lisanslarını tescil ettirip ücretsiz olarak lisansa sahip olmaktadırlar. 2- Set üstü televizyon (OTT) ve talep üzerine video (VOD) hizmet sağlayıcıları ise IMDA'ya başvurup lisans ücreti olmaksızın 5 yıl süreli lisans alması gerekmektedir.	Bilgi İletişim Medya Geliştirme Otoritesi (IMDA)
Hindistan	**1- Çevrim içi İçerik Sağlayıcıları için Öz Düzenleme (Uygulama Kodları):** Hindistan'da OTT TV platformları için belirli bir düzenleyici yasa çıkarılmadan önce çıkarılan özdenetim anlaşmasıdır. Bu anlaşma ile platformlara belli içerikleri barındırmamaları ve şikayet giderme mekanizmaları kurmaları sorumluluğu getirilmiştir.	Yönetmelik taslak aşamasında olduğu için lisanslamaya yönelik düzenlemeler henüz mevcut değildir.	Bilgi ve Yayıncılık Bakanlığı (MIB)

Türkiye	**1- Radyo, Televizyon ve İsteğe Bağlı Yayınların İnternet Ortamından Sunumu Hakkında Yönetmelik**: Yönetmelikte yayın içeriğine ilişkin hükümler için 6112 sayılı Kanuna atıf yapılmıştır. Bu kapsamda toplumu kin ve nefret düşmanlığına tahrik edici içerikler, devletin bölünmez bütünlüğüne aykırı içerikler ile terörü öven ve teşvik eden içerikler yasaklanmış içeriklere örnektir. Ayrıca, yönetmeliğin 21. maddesinde çocukların korunması özel olarak düzenlenmiştir. Buna göre, internet ortamından yayın lisansı bulunan kuruluşlar ile yayın iletim yetkisi verilen platform işletmecileri, çocukların fiziksel, zihinsel veya ahlaki gelişimine zarar verebilecek türde yayınlara ebeveyn kontrolünü sağlayıcı tedbirleri almakla yükümlüdür.	**1- Radyo, Televizyon ve İsteğe Bağlı Yayınların İnternet Ortamından Sunumu Hakkında Yönetmelik:** Yönetmelik ile internet ortamından yayın hizmeti sunmak isteyen medya hizmet sağlayıcı kuruluşlardan radyo yayını için İNTERNET-RD, televizyon yayını için İNTERNET-TV yayın lisansı, isteğe bağlı yayın hizmeti sunmak için İNTERNET-İBYH yayın lisansı, internet ortamından yayın iletim hizmeti sunmak isteyen platform işletmecisi kuruluşlara ise "İNTERNET ORTAMINDAN YAYIN İLETİM YETKİSİ" verilmesi öngörülmüştür. Kuruluşlara on yıl süreyle verilecek olan lisans ücretleri(2021 yılı); İNTERNET-RD lisansı için 13.375,00 TL; İNTERNET-TV ve İNTERNET-İBYH lisansı için 133.750,00 TL şeklinde belirlenmiştir. İnternet ortamından yayın iletim yetkilendirme ücreti ise yıllık 133.750,00 TL olarak belirlenmiştir.	Radyo ve Televizyon Üst Kurulu (RTÜK), Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu (BTK)

Öneriler

Ülke bazlı uygulamaların incelenmesi neticesinde elde edilen sonuçlar bir araya getirildiği zaman çevrim içi ortamdan yapılan yayınların denetlenmesi üzerine Türkiye'de hâlihazırda uygulanan mevzuat da göz önünde bulundurulduğunda:

- Alanında uzman uluslararası otoritelerle işbirliği yaparak, çevrim içi yayıncılık alanındaki gelişmelerin takibinde olunması ve bu alanda uluslararası standartlar belirlenmesi,
- Çevrim içi yayıncılık alanının tüm yönleriyle kamuoyuna tanıtılması, doğru kullanım şekillerinin bildirilmesi, neden denetime ihtiyacın olduğunun açıklanması ve denetimin tüm aşamalarında şeffaflık ve tutarlılığın gözetilmesi,

- Çevrim içi yayıncılık hizmeti sağlayanlar, sivil toplum örgütleri ve ilgili kurum/kuruluşlar ile RTÜK arasında daha etkin iletişim kanallarının kurulması,
- Çevrim içi yayıncılık alanının doğru bir şekilde düzenlenebilmesi ve denetlenebilmesi için bu alanda kullanılan teknolojik altyapıya hâkim personellere sahip olunması veya bu yönde belli sayıda personele eğitimler verilmesi,
- Çevrim içi hizmet sağlayıcılara yönelik RTÜK tarafından ilgili kanun ve yönetmeliklere ilişkin eğitimler verilmesi,
- Her geçen gün gelişen internet teknolojilerinin yayıncılık sektörüne etkilerinin yakından takip edilmesi, bu alanda sonradan öğrenen değil sektöre yön veren olunması,
- Belli süre aralıklarla büyük organizasyonlar düzenlenerek ilgili kanun ve yönetmeliklere uygun yayın faaliyetinde bulunan çevrim içi hizmet sağlayıcıların ödüllendirilmesi ve bu konuda tüm yayıncıların teşvik edilmesi,
- Engelli bireylerin de çevrim içi ortamdan yapılan yayınlara erişebilmesi için bu konuda hizmet sağlayıcıların bilgilendirilmesi ve teşvik edilmesi,
- Topluma katkı sağlayabilecek içerik türlerinin belirlenmesi ve çevrim içi hizmet sağlayıcıların belirlenen içerik türlerini yayınlamalarının teşvik edilmesi,
- Çevrim içi ortamdan isteğe bağlı yayıncılık alanında hizmet sağlayanların platformlarında yaş doğrulama sistemleri getirmelerine yönelik kararlar alınması,
- Çevrim içi hizmet sağlayıcıların özdenetim kapsamında daha etkin içerik denetimi yapmaları konusunda teşvik edilmesi,
- Tüm çevrim içi hizmetlerde yayın içeriklerine ilişkin etkin şikâyet mekanizmaları kurulması konusunda kararlar alınması,
- Türkiye'de faaliyette bulunan tüm çevrim içi hizmet sağlayıcılara AB üyesi ülkelerdeki gibi asgari yerli içerik kotası getirilmesi

hususlarının çevrim içi yayıncılığa yönelik sürecin daha sağlıklı işlemesine katkı sunabileceği düşünülmektedir.

KAYNAKÇA

Yazılı Eserler

Alekna Jr., John Norman (2020), *Reunified Through Radio: Media, Technology, And Politics In Modern China 1923-1958*, Princenton University, Princeton.

Alioğlu, Dr. Nazan (2011), *Yeni Medya Sanatı ve Estetiği*, Papatya Yayıncılık, İstanbul.

Amann, Edmund (2006), *Regulating Development: Evidence from Africa and Latin America*, Edward Elgar Publishing, Northampton.

Avşar, Zakir ve Öngören, Gürsel (2003), *Radyo ve Televizyon Hukuku*, Piramit Yayıncılık, Ankara.

Bignell, Jonathan ve Fickers, Andreas (2008), *A European Television History*, Wiley-Blackwell, Malden.

Bosch, Tanja E. (2003), *Radio, Community And Identity In South Africa: A Rhizomatic Study of Bush Radio In Cape Town*, Ohio University, Ohio.

Bosch, Tanja E. (2010), "Radio as an Instrument of Protest: The History of Bush Radio", *Journal of Radio Studies*, Cilt:13, Sayı:2, s.249-265.

Cooke, Lez (2015), *British Television Drama: A History*, Bloomsbury Publishing, London.

Coşkunserçe, Sevgi (2016), *AB Sayısal Tek Pazarı Kıskacında RTÜK ve Yeni Medya,* Girişim Matbaacılık, Ankara.

Crisell, Andrew (2002), *An Introductory History of British Broadcasting*, Routledge Publications, London.

Ebbrechth, Tobias (2007), "History, Public Memory and Media Event", *Media History*, Cilt:13, Sayı:2, 221-234.

Elsner, Monika, Müller, Thomas ve Spangenberg, Peter M. (1990), "The Early History of German Telvision: the slow developlent of a fast medium", *Historical Journal of Film, Radio and Television*, Cilt: 10, Sayı: 2, s. 212-213.

Evans, Christine Elain (2016), *Between Truth and Time: A History of Soviet Central Television*, Yale University Press.

Freeman, Bradley C. ve Ramakrishnan, Yokanathan (2016), *Singapore Radio: Then and Now*, Scholars Publishing, Newcastle.

Friedewald, Micheal (2000), "The Beginnings of Radio Comminication in Germany, 1897-1918", *Journal of Radio Studies*, Cilt: 7, Sayı: 2, s.458.

Geray, Haluk (2014), *İletişim ve Teknoloji Uluslararası Birikim Düzeyinde Yeni Medya Politikaları*, Ütopya Yayınları, Ankara.

Gripsrud, Jostein ve Weibull, Lennard (2010), *Media Markets and Public Spheres*, Intellect Books, Bristol.

H. Donald, Stephanie, Hong, Yin ve Keane, Micheal (2002), *Media in China Consumption Content and Crisis*, Routledge, Londra.

H. Taylan, Hasan (2011), *Televizyonla Yetişmek, Televizyon Şiddetinin Etkileri Üzerine Bir Araştırma,* Çizgi Yayınları, Konya.

Helena Sheehan, *Iris Television Drama: A Society and Its Stories,* Radio Telefis Eireann Pub., Dublin, 2004, s. 32.

İçel, Kayıhan (2013), *Kitle İletişim Hukuku*, Beta Yayınları, İstanbul.

J. Gray, Richard (2006), *French Radio Drama From The Interwar To The Postwar Period (1922-1973)*, The University of Texas at Austin, Texas.

Kaptan, A. (2015), *1927'den Günümüze Anılarla Radyo-Televizyon,* İstanbul.

Kotadku, Yaşar (2014), *Over-The-Top (OTT) Servislerinin Elektronik Haberleşme Sektörüne Etkileri, Düzenleyici Yaklaşımlar ve Türkiye İçin Öneriler*, Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu Bilişim Uzmanlığı Tezi, Ankara.

Krysko, Micheal Alexander (2001), *China Turned Out: American Radio in East Asia 1919-1941*, State University of New York, New York.

Kumar, Kanchan (2003), "Mixed Signals: Radio Broadcasting Policy in India", *Economic and Political Weekly*, Cilt: 38, No:22, s. 2173-2182.

Kumar, Shan (2000), "An Indian Personality for Television*", Jump Cut: A Review of Contemporary Media*, Sayı: 43, s. 92-101.

Lull, James (2013), *China Turned On Television, Reform and Resistance*, Routledge.

M. Kırık, Ali (2010), *Etkileşimli Televizyon*, Anahtar Kitaplar Yayınevi, İstanbul.

Marechal, Nathalie (2017), "Networked Authoritaianism and the Geopolitics of İnformation: Understanding Russian Internet Policy*"*, *Media and Communication*, Cilt:5, Sayı:1, s. 29-41.

Mehta, Nalin (2008), *Television in India: Satellites, Politics and Culturel Change*, Routledge, New York.

Özçağlayan, Mehmet (2000), "Türkiye'de Televizyon Yayıncılığı Gelişimi", *Selçuk İletişim Dergisi*, Cilt: 1, Sayı: 2, s. 41-52.

Özel, Sedat (2010), "Talebe Bağlı Video Servisleri Çağında Netflix Etkisi", *İnsan ve İnsan Dergisi*, Yıl: 7, Sayı: 26, s. 115-138.

Popovac, Masa ve Leoschut, Lezanne *(2012), Cyber Bullying in South Africa: Impoet and Responses*, Centre for Justice and Crime Prevention Press, Cleremont.

Potschka, Cristian (2013), *Towards a Marketing in Broadcasting: Communications Policy in the UK and Germany*, Palgrave Macmillan, London.

Ranganathan, Maya ve Rodrigues, Usha M. (2010), *Indian Media in a Globalised World*, Sage Publications, California.

Rao, Aaron (2014), "Television In Singapore: A Brief Introduction To Its Television Industry", *Journal of Arts*, Science, Commerce, Cilt: 5, Sayı: 3, s. 56-61.

Sean Street (2019), *A Concise History of British Radio 1922-2002,* Kelly Publications, Tiverton.

Shitak, Rommani Sen (2011), "Television and Development Communicationin India: A Critical Appraisal", *Global Media Journal*, Cilt: 2, No: 2, s. 27.

Tekinalp, Prof. Dr. Ş. (2011a), *Camera Obscura'dan Synopticon'a Karşılaştırmalı Radyo ve Televizyon,* Beta Yayınları, İstanbul.

_____ (2011b), *Karşılaştırmalı Radyo ve Televizyon*, Beta Yayınları, İstanbul.

Terzis, Georgis (2009), *European Media Governance: National and Regional Dimensions*, University of Chicago Press, Chicago.

Titley, Gavan, Kerr, Aphra ve King O'Riain, Rebecca (2010), *Broadcasting - in the new Ireland*, National University of Ireland, Maynooth.

Uyguç, Ünal (1987), *Radyo-Televizyon Haberciliği*, İstanbul Üniversitesi, İstanbul.

Yıldırım, Ali ve Şimşek, Hasan (2005), *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*, Seçkin Yayınları, Ankara.

Yurdigül, Yusuf ve Zinderen, İ. Etem (2012), "Yeni Medyada Haber Dili (Ayşe Paşalı olayı üzerinden geleneksel medya ve internet haberciliği karşılaştırılması)", *The Turkish Online Journal of Design, Art and Communication*, Cilt 2, Sayı: 3, s. 81-91.

Elektronik Kaynaklar

"Television in Russia-Statistics and Facts", https://www.statista.com/topics/6724/television-in-russia/#dossierSummary__chapter5 (23.12.2020)

"10 Biggest Radio Station in SA", https://businesstech.co.za/news/media/123473/these-are-the-10-biggest-radio-stations-in-south africa/#:~:text=According%20to%20a%20recent%20article,296%20stations%20in%20the%20country. (18.12.2020)

"1864 TV Series", https://hyperleap.com/topic/1864_(TV_series) (19.02.2021)

"19 French Tv Channels Can Watch Online", https://frenchtogether.com/watch-french-tv/ (25.01.2021)

"2RN Moves to the GPO October 1928", https://www.rte.ie/archives/exhibitions/681-history-of-rte/682-rte-1920s/290019-2rn-moves-to-gpo-october-1928/ (19.02.2021)

"50 Years of Color TV in Germany", https://www.dw.com/en/50-years-of-color-tv-in-germany/a-40236717 (20.02.2021)

"80 Years of AIR: Remembering the Golden Days of All India Radio", https://www.indiatoday.in/fyi/story/80-years-of-air-remembering-the-golden-days-of-all-india-radio-12987-2016-06-08 (06.01.2021)

"80 years of Television in Germany", https://www.goethe.de/en/kul/med/20676744.html (20.02.2021)

"A Brief Look at 75 Years of Radio", http://sw-radio.blogspot.com/2011/07/brief-look-at-75-years-of-radio-history.html (25.01.2021)

"About AIR", http://prasarbharati.gov.in/AIR/aboutair.php (06.01.2021)

"About CSA", https://www.rirm.org/en/list-of-the-member-authorities/csa-conseil-superieur-de-laudiovisuel/ (25.01.2021)

"About Die Medienanstalten", https://www.die-medienanstalten.de/ueber-uns (20.01.2021)

"About ICASA", https://www.icasa.org.za/pages/about-us-1 (19.12.2020)

"About IMDA", https://www.imda.gov.sg/Who-We-Are/about-imda (23.01.2021)

"About MIB", https://mib.gov.in/about-us/about-the-ministry (03.01.2021)

"Ağ Bilgi İçeriğinin Ekolojik Yönetişimine İlişkin Yönetmelik", http://www.cac.gov.cn/2019-12/20/c_1578375159509309.htm (27.12.2020)

"Ağ Ses ve Görüntü Bilgi Hizmetlerinin İdaresine İlişkin Yönetmelik Düzenleme Bildirisi", http://www.cac.gov.cn/2019-11/29/c_1576561820967678.htm (27.12.2020)

"Audience Market Share of Selected Television Stations in Germany in 2020", https://www.statista.com/statistics/385359/tv-stations-market-share-germany/ (20.02.2021)

"Average Daily Radio Consumption Across India from 2018 to 2020, with Estimates Until 2022", https://www.statista.com/statistics/1153986/daily-radio-consumption-india/ (06.01.2021)

"Average Daily Television Consumption Across India from 2018 to 2020, with Estimates Until 2022", https://www.statista.com/statistics/1153974/daily-television-consumption-india/ (09.01.2021)

"Behind the News: Inside China Global Television Network", https://www.lowyinstitute.org/publications/behind-news-inside-china-global-television-network (25.12.2020)

"British Broadcasting Corporation", https://www.britannica.com/topic/British-Broadcasting-Corporation (17.12.2020)

"Broadcast Media in France", https://www.discoverfrance.net/France/DF_media-bc.shtml (25.01.2021)

"Broadcast Media South Africa", https://broadcastingandmedia.com/news/2582 (19.12.2020)

"Broadcasting (Class Licence) Notification", https://sso.agc.gov.sg/SL/BA1994-N1?DocDate=20161227&ValidDate=20161228 (17.01.2021)

"BTK Logosu", https://www.btk.gov.tr/ (04.03.2021)

"BTK Nedir? Ne İş Yapar?", https://www.vargonen.com/blog/btk-nedir-ne-is-yapar/ (04.03.2021)

"China National Radio", https://en.wikipedia.org/wiki/China_National_Radio (24.12.2020)

"China: Telecoms, Media and Internet Law and Regulations", https://iclg.com/practice-areas/telecoms-media-and-internet-laws-and-regulations/china (26.12.2020)

"Chinese TV and Radio: Stations, Channels, Cable and Satellite TV", http://factsanddetails.com/china/cat7/sub43/item236.html (25.12.2020)

"Classification Guidelines", https://www.fpb.org.za/wp-content/uploads/2019/04/Classification-Guidelines-2019.pdf (19.11.2020)

"Commercial Radio Licence", https://www.prsformusic.com/licences/broadcasting-music-on-radio/commercial-radio-licence (17.12.2020)

"Content Code for Over-The-Top, Video-On-Demand and Niche Services", https://www.imda.gov.sg/-/media/Imda/Files/Regulations-and-Licensing/Regulations/Codes-of-Practice/Codes-of-Practice-Media/OTT-VOD-Niche-Services-Content-Code-updated-29-April-2019.pdf?la=en (23.01.2021)

"Coverage Rate of Radio in China from 2009 to 2019", https://www.statista.com/statistics/279089/coverage-rate-of-radio-in-china/ (24.12.2020)

"Coverage Rate of TV in China from 2009 to 2019", https://www.statista.com/statistics/279098/coverage-rate-of-television-in-china/ (25.12.2020)

"CSA", https://csa.fr/ (25.01.2021)

"Digital 2020 France", https://wearesocial.com/fr/digital-2020-france (25.01.2021)

"Digital 2021: Turkey", https://datareportal.com/reports/digital-2021-turkey (01.03.2021)

"Digital Music Industry in China – Statistics ana Facts", https://www.statista.com/topics/4680/digital-music-industry-in-china/ (24.12.2020)

"Digital Regulation 2.0: UK and EU Announce Details of Major Reforms", https://www.osborneclarke.com/insights/digital-regulation-2-0-uk-eu-announce-details-major-reforms/ (18.12.2020)

"Directive 2010/13/EU of the European Parliament and of the Council", https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=celex%3A32010L0013 (17.02.2021)

"DM Logosu", https://medientage.de/partner/die-medienanstalten/?lang=en (20.01.2021)

"Early stages of Soviet and American Radio Broadcasting", https://zeltser.com/early-stages-radio-broadcasting-history/ (21.12.2020)

"Eiffel Tower Wallpaper", https://120years.net/tower_eiffel_black_and_white-wallpaper-1920x1200/ (25.01.2021)

"Essay on Growth of Radio in India", https://www.yourarticlelibrary.com/essay/essay-on-growth-of-radio-in-india-345-words/24416 (06.01.2021)

"European Radio History - France", https://www.radioheritage.net/europe/countries-france.htm#:~:text=History%20of%20radio%20starts%20in,Eiffel%20on%203%20November%201925 (25.01.2021)

"European Radio History - Germany", https://www.radioheritage.net/europe/countries-germany.htm (20.02.2021)

"European Radio History - Germany", https://www.radioheritage.net/europe/countries-germany.htm (20.02.2021)

"Exterior View of The First House Commune and the Shabolovsky Broadcasting Station", https://www.cca.qc.ca/en/search/details/collection/object/361149 (23.12.2020)

"Federal Service for Supervision in the sphere of Telecom, Information Technologies and Mass Communications", https://rkn.gov.ru/eng/ (23.12.2020)

"Film and Publicatiob Board", https://en.wikipedia.org/wiki/Film_and_Publication_Board (19.12.2020)

"Formulaire de Declaration d'un Service de Radio sur Internet", https://www.csa.fr/Media/Files/Radio/Formulaire-de-declaration-d-un-service-de-radio-sur-internet (25.01.2021)

"FPB Legislation", https://www.fpb.org.za/about/legislation/ (19.12.2020)

"From Black and White to Colour…", https://remembersingapore.org/2011/08/13/from-black-white-to-colour/ (25.01.2021)

"Germany – Media and Publishing Broadcasting", https://www.britannica.com/place/Germany/Media-and-publishing (20.02.2021)

"Germany Launches Nationwide DAB+ Multiplex", https://www.ebu.ch/news/2011/germany-launches-nationwide-dab (20.02.2021)

"Germany Likely to Adopt Unique Regulatory Regime for Intermediaries to Media Services", https://www.insidetechmedia.com/2020/02/13/germany-likely-to-adopt-unique-regulatory-regime-for-intermediaries-to-media-services/#page=1 (20.01.2021)

"History and TV in Germany", http://www.e-story.eu/observatory/europe-and-media/history-and-tv-in-germany/ (20.02.2021)

"History of Raidio Teilifis Eireann-1940s", https://www.rte.ie/archives/exhibitions/681-history-of-rte/684-rte-1940s/ (19.02.2021)

"History of Raidio Teilifis Eireann-1960s", https://www.rte.ie/archives/exhibitions/681-history-of-rte/704-rte-1960s/ (19.02.2021)

"History of Raidio Teilifis Eireann-1970s", https://www.rte.ie/archives/exhibitions/681-history-of-rte/705-rte-1970s/ (19.02.2021)

"History of Russian Television", http://russia-ic.com/culture_art/theatre/1538#.X-NoRtgzZPY (23.12.2020)

"History of Television in Germany", https://www.wikiwand.com/en/History_of_television_in_Germany (20.02.2021)

"History of Television in India", https://www.boddunan.com/articles/entertainment/8-tv-a-radio/22235-brief-history-of-television-in-india.html (09.01.2021)

"History of the BBC", https://www.bbc.com/historyofthebbc/buildings/broadcasting-house (17.12.2020)

"History of TV in China", http://arcadiachinatv.blogspot.com/2008/04/history-of-tv-in-china.html (25.12.2020)

"How frequently do Irish People Use the Internet to Consume or Access Online Movie sor TV Series?", https://www.statista.com/statistics/662139/online-film-usage-frequency-ireland/ (19.02.2021)

"ICASA Logosu", https://www.icasa.org.za/ (19.12.2020)

"In Brief: Media Law and Regulation in China", https://www.lexology.com/library/detail.aspx?g=983332cc-0fa7-4630-b5a8-b4fd525eaae1 (26.12.2020)

"In Brief: Media Law and Regulation in European Union", https://www.lexology.com/library/detail.aspx?g=3f909694-8e1a-4b5d-9b86-a49faa853c29 (17.02.2021)

"India:Government Issues Regulations for OTT Platforms and Online Content", https://www.mondaq.com/india/broadcasting-film-tv-radio/1007904/government-issues-regulations-for-ott-platforms-and-online-content (04.01.2021)

"Infocomm Media Development Authority", https://en.wikipedia.org/wiki/Infocomm_Media_Development_Authority (23.01.2021)

"International Section of The Broadcast Archive", https://www.oldradio.com/archives/international/safrica.html (18.12.2020)

"Internet Code of Practice", https://www.imda.gov.sg/-/media/Imda/Files/Regulations-and-Licensing/Regulations/Codes-of-Practice/Codes-of-Practice-Media/PoliciesandContentGuidelinesInternetInterneCodeOfPractice.pdf (17.01.2021)

"Internet Radio", https://www.imda.gov.sg/regulations-and-licensing-listing/Internet-Radio (17.01.2021)

"Ireland Takes Firt Step in Implementing New Audio Visual Media Services Directive" , https://www.mccannfitzgerald.com/knowledge/antitrust-competition/ireland-takes-first-step-in-implementing-new-audio-visual-media-services-directive (17.02.2021)

"İnternet Ortamından İsteğe Bağlı Yayın Hizmeti Lisansı Olan Kuruluşlar " https://www.rtuk.gov.tr/medya-hizmet-saglayicilar/3747/8182/internet-yayin-lisansi-olan-kuruluslar-listesi-rd-ve-tv-olarak.html (04.03.2021)

"İnternet Ortamından Yayın İzni Olan Kuruluşlar", https://www.rtuk.gov.tr/medya-hizmet-saglayicilar/3747/7046/internet-yayin-lisansi-veya-yayin-izni-olan-kuruluslar-listesi.html (02.03.2021)

"İnternet Ortamından Yayın İzni Olan Kuruluşlar", https://www.rtuk.gov.tr/medya-hizmet-saglayicilar/3747/7046/internet-yayin-lisansi-veya-yayin-izni-olan-kuruluslar-listesi.html (04.03.2021)

"İnternet Yayın Lisansı Olan Kuruluşlar Listesi", https://www.rtuk.gov.tr/medya-hizmet-saglayicilar/3747/8182/internet-yayin-lisansi-olan-kuruluslar-listesi-rd-ve-tv-olarak.html (04.03.2021)

"İTÜ TV", http://kafadergi.blogspot.com/2016/04/itu-tvyi-duymus-muydunuz.html (04.03.2021)

"Karasal Ortamdan Lisans Başvurusu Olan Kuruluşlar Listesi (RD/TV)" https://www.rtuk.gov.tr/medya-hizmet-saglayicilar/3747/1996/karasal-ortamdan-lisans-basvurusu-olan-kuruluslar-listesi-rd-ve-tv-olarak.html (04.03.2021)

"Kuruluş", https://www.btk.gov.tr/kurulus (04.03.2021)

"Leadind Radio Channels in China in 2018, bu Number of Listening Times", https://www.statista.com/statistics/1128310/china-leading-radio-stations-and-channels-by-number-of-listening-times/ (24.12.2020)

"Leading Television Stations in China in 2019, Based on Media Power Score", https://www.statista.com/statistics/1128059/china-media-influence-index-of-leading-television-stations-and-channels/ (26.12.2020)

"Limitation of Service Providers", https://www.internet.org.za/ect_act.html#LIMITATION_OF_LIABILITY_OF_SERVICE_PROVIDERS (19.12.2020)

"Limited Online Music Licence Plus", https://www.prsformusic.com/licences/using-music-online/limited-online-music-licence-plus (17.12.2020)

"Limited Online Music Licence", https://www.prsformusic.com/licences/using-music-online/limited-online-music-licence (17.12.2020)

"List of 381 Operational Private FM Radio Stations", https://www.mib.gov.in/broadcasting/list-381-operational-private-fm-radio-stations-18062019 (06.01.2021)

"List of TV and Radio Stations", https://www.bai.ie/en/broadcasters/ (19.02.2021)

"Media Industry in China – Statistics and Facts", https://www.statista.com/topics/1679/media-in-china/ (24.12.2020)

"Misyon, Vizyon ve Kalite Politikası", https://www.rtuk.gov.tr/misyon-vizyon-ve-kalite-politikasi/3692/3916/misyon-vizyon-ve-kalite-politikasi.html (04.03.2021)
"National Radio and Television Administration", http://www.nrta.gov.cn/ (26.12.2020)

"National Radio and Television Administration", https://en.wikipedia.org/wiki/National_Radio_and_Television_Administration (26.12.2020)

"Netflix Continues Operating in Russia Despite Foreign Ownership Restrictions", https://www.hollywoodreporter.com/news/netflix-continues-operating-russia-foreign-ownership-restrictions-1015525 (24.12.2020)

"New Law Regulating Video On Demand Services", https://www.lexology.com/library/detail.aspx?g=70a51480-ba54-4c79-ab61-855b07662877 (24.12.2020)

"New Law to Fight Online Hate Speech to Reshape Notice, Take Down and Liability Rules in France", https://www.taylorwessing.com/de/insights-and-events/insights/2020/05/new-law-to-fight-online-hate-speech-in-france (20.01.2021)

"New Online Safety Bill-Proposed Regulation of Harmful Online Content", https://hayes-solicitors.ie/News/New-Online-Safety-Bill---Proposed-Regulation-of-Harmful-Online-Content (19.02.2021)

"Number of Digital TV Households in China from 2009 to 2019", https://www.statista.com/statistics/279101/number-of-digital-tv-households-in-china/ (25.12.2020)

"Number of Households with Cable Connection in China from 2009 to 2019", https://www.statista.com/statistics/279099/number-of-households-with-cable-connection-in-china/ (25.12.2020)

"Number of Netflix paying streaming subscribers in Ireland from 2012 to 2020" https://www.statista.com/statistics/324088/ireland-netflix-subscribers/ (19.03.2021)

"Number of Radio Stations in Germany from 1987 to 2020", https://www.statista.com/statistics/383006/radio-number-of-stations-germany/ (20.02.2021)

"Number of Radio Stations in Selected Countries Worlwide in 2016", https://www.statista.com/statistics/793283/number-of-radio-stations-country/ (21.12.2020)

"Number of Television Channels in Germany from 2006 to 2019, by Segment", https://www.statista.com/statistics/388814/tv-number-of-channels-germany/ (20.02.2021)

"Number of TV shows in China from 2009 to 2019", https://www.statista.com/statistics/279105/number-of-tv-shows-in-china/ (26.12.2020)

"Number of Unique Visitors on Netflix in India from April 2017 to March 2019", https://www.statista.com/statistics/1027443/india-netflix-unique-visitors-number/ (09.01.2021)

"OFCOM Regulator Archives", https://www.ofcom.org.uk/about-ofcom/website/regulator-archives (17.12.2020)

"OFCOM", https://www.ofcom.org.uk/home (17.12.2020)

"Online Harms White Paper: Government Issues Initial Response", https://www.burges-salmon.com/news-and-insight/legal-updates/technology-and-communications/online-harms-white-paper-government-issues-initial-response/ (18.12.2020)

"Online Safety and Media Regulation Bill", https://www.fieldfisher.com/en-ie/locations/ireland/ireland-blog/online_safety_and_media_regulation_bill (19.02.2021)

"OTT Platforms and Their Regulation", https://blog.ipleaders.in/ott-platforms-regulation/ (03.01.2021)

"Over The Top (OTT) TV (Niche) Licence", https://www.imda.gov.sg/regulations-and-licensing-listing/Over-the-top-TV-Niche-Licence (22.01.2021)

"PRS for Music Marque", https://www.prsformusic.com/brand/the-brand/marque (17.12.2020)

"Radio History of China", https://www.radiomuseum.org/forum/radio_history_of_shanghai_china.html (24.12.2020)

"Radio in China is Still Very Popular", https://www.radiodaysasia.com/news/radio-china-still-very-popular (24.12.2020)

"Radio in India", https://en.wikipedia.org/wiki/Radio_in_India (06.01.2021)

"Radio in South Africa", https://www.brandsouthafrica.com/south-africa-fast-facts/media-facts/radio-in-south-africa#:~:text=There%20is%20one%20radio%20set,population%20of%20some%2048%20million. (18.12.2020)

"Radio in the Soviet Union", https://en.wikipedia.org/wiki/Radio_in_the_Soviet_Union#History (21.12.2020)

"Radio Moscow", https://en.wikipedia.org/wiki/Radio_Moscow (21.12.2020)

"Radio Station Put Underage Caller on Air, then Used Her Voice as Part of Promotion", https://www.thejournal.ie/bai-decisions-2304611-Sep2015/ (19.02.2021)

"Radio Stations in Singapore", https://www.asiawaves.net/singapore-radio.htm (25.01.2021)

"Radiomuseum Germany", https://www.radiomuseum.org/forum/deutschlandsender_in_herzberg_tagebuch_des_fridolin_schmidt.html (20.02.2021)

"Radyo, Televizyon ve İsteğe Bağlı Yayınların İnternet Ortamından Sunumu Hakkında Yönetmelik", https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2019/08/20190801-5.htm (04.03.2021)

"Radyo, Televizyon ve İsteğe Bağlı Yayınların İnternet Ortamından Sunumu Hakkında Yönetmelik'in Yürürlüğe Girmesi Duyurusu", https://www.rtuk.gov.tr/duyurular/3788/7030/radyo-televizyon-ve-istege-bagli-yayinlarin-internet-ortamindan-sunumu-hakkinda-yonetmelik-yururluge-girdi.html (04.03.2021)

"Radyo, Televizyon ve İsteğe Bağlı Yayınların İnternet Ortamından Sunumu Hakkında Yönetmelik", https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2019/08/20190801-5.htm (04.03.2021)

"Radyo, Televizyon ve İsteğe Bağlı Yayınların İnternet Ortamından Sunumu Hakkında Yönetmelik", https://kms.kaysis.gov.tr/Home/Goster/154117 (04.03.2021)

"Regulation of Audiovisual Services", https://www.gorodissky.com/publications/articles/regulation-of-audiovisual-services/ (24.12.2020)

"Regulation of Contentn OTT Platforms", https://www.legaleraonline.com/articles/regulation-of-content-on-ott-platforms-a-work-in-progress (04.01.2021)

"Regulation of Internet Content Services in China", http://www.zhonglun.com/Content/2018/01-25/1135317692.html (26.12.2020)

"Regulation on OTT and Digital Content" https://www.drishtiias.com/daily-updates/daily-news-analysis/regulations-on-ott-and-digital-content (04.01.2021)

"Robert Dollar Building on Canton Road", https://pastvu.com/p/776779 (24.12.2020)

"RTE Television", https://en.wikipedia.org/wiki/RT%C3%89_Television (19.02.2021)

"RTÜK Hakkında", https://www.rtuk.gov.tr/hakkimizda/3803/878/hakkimizda.html (04.03.2021)

"RTÜK Logosu", https://www.rtuk.gov.tr/ (04.03.2021)

"RTÜK Medya Hizmet Sağlayıcılar"
"RTÜK Teşkilatı ile Hizmet Birimlerinin Görev, Yetki ve Sorumluluklarına Dair Yönetmelik", https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2011/09/20110921-5.htm (04.03.2021)

"Rus Televizyonun Yaratılış ve Gelişiminin Tarihi", https://tur.mainstreetartisans.com/4145981-television-the-history-of-creation-and-development-the-history-of-television-in-russia (23.12.2020)

"SA: Draft FPB Amendment Regulations Far Reaching Implications for Online Distributors", https://insightplus.bakermckenzie.com/bm/technology-media-telecommunications_1/south-africa-draft-films-and-publications-amendment-regulations-far-reaching-implications-for-online-distributors (19.12.2020)

"Shangai Broadcast", http://www.shme.com/old_shanghai/broadcast_2.htm (24.12.2020)

"Share of Population with Access to the Radio in Russia from 2016 to 2019", https://www.statista.com/statistics/1089347/coverage-rate-of-radio-in-russia/ (21.12.2020)

"Share of Respndents in Singapore Who Subscribed to Cable or Satallite TV as od August 2019", https://www.statista.com/statistics/1065083/singapore-share-of-cable-or-satellite-tv-subscribers/ (25.01.2021)

"Singapore IDA Changed to IMDA", https://www.nts.com/ntsblog/singapore-ida-changed-to-imda/ (23.01.2021)

"Singapore TV Channels", https://www.ranker.com/list/tv-channels-of-singapore/tv-channels (25.01.2021)

"Singtel to Revolutionise Home Entertainment with the Launch of Mio TV", https://www.singtel.com/about-us/news-releases/singtel-revolutionise-home-entertainment-launch-mio-tv (25.01.2021)

"South African Media Facts - Television", https://www.brandsouthafrica.com/south-africa-fast-facts/media-facts/television (18.12.2020)

"StarHub and SCV in Discussion on Possibility of Merger", https://www.starhub.com/about-us/newsroom/2001/april/30042001_starhubandscvindiscussiononpossibilityofmerger.html (25.01.2021)

"Symbol of Joburg - Hillbrow Tower", https://www.brandsouthafrica.com/tourism-south-africa/travel/cities/hillbrow-tower-symbol-of-joburg (19.12.2020)

"Television in China", https://en.wikipedia.org/wiki/Television_in_China#:~:text=Communications%20in%20China%20were%20established%20rapidly%20in%20the%20early%201950s.&text=On%20the%20mainland%2C%20the%20first,launched%20on%20September%202%2C%201958 (25.12.2020)

"Television in France", https://en.wikipedia.org/wiki/Television_in_France#:~:text=Television%20in%20France%20was%20introduced,1967%20on%20La%20Deuxi%C3%A8me%20Cha%C3%AEne. (25.01.2021)

"Television in India", https://en.wikipedia.org/wiki/Television_in_India#:~:text=Terrestrial%20television%20in%20India%20started,Bombay%20and%20Amritsar%20in%201972. (09.01.2021)

"Television in India", https://www.flexiprep.com/NIOS-Notes/Senior-Secondary/Mass-Communication/NIOS-Class-12-Mass-Communication-Ch-13-Television-in-India.html (09.01.2021)

"Television in Ireland Before Irish Television: 1950s Audiences and British Programming", https://arrow.tudublin.ie/aaschmedcon/41/ (19.02.2021)

"Television in Singapore", https://en.wikipedia.org/wiki/Television_in_Singapore#:~:text=Television%20in%20Singapore%20began%20on,of%20satellite%20dishes%20is%20banned. (25.01.2021)

"Television in the Republic of Ireland", https://en.wikipedia.org/wiki/Television_in_the_Republic_of_Ireland#:~:text=Television%20was%20first%20received%20in,parts%20of%20the%20East%20coast. (19.02.2021)

"Television Market in India – Statistics and Facts", https://www.statista.com/topics/4852/television-market-in-india/ (09.01.2021)

"The History of Irish Radio", https://mediahq.com/history-irish-radio/ (19.02.2021)

"The History of Television in SA", https://lowvelder.co.za/239861/history-television-sa/#:~:text=In%201971%2C%20the%20SABC%20was,to%20introduce%20a%20television%20service.&text=Television%20in%20South%20Africa%20was%20introduced%20in%201976.,television%20broadcasting%20to%20its%20population (18.12.2020)

"The History of Television and Radio in: France", https://prezi.com/t-yugjoqrodc/the-history-of-television-and-radio-in-france/ (25.01.2021)

"The Importance of Germany's Radio Stations in Promoting Contemporary Music", https://www.goethe.de/en/kul/mus/gen/neu/str/20455042.html (20.02.2021)

"The Long and Winding Road", https://thelongnwindingroad.wordpress.com/2009/11/23/windows-into-the-past/ (25.01.2021)

"The Mao Era in Objects - Radio", https://maoeraobjects.ac.uk/object-biographies/radio/ (24.12.2020)

"The Online Harms White Paper: Can Progress Be Made During The COVID-19 Pandemic?", https://www.cms-lawnow.com/ealerts/2020/05/the-online-harms-white-paper-can-progress-be-made-during-the-covid19-pandemic (18.12.2020)

"Türk TV Tarihinin İlkleri", https://karmaturkiye.com/2020/04/13/turk-televizyon-tarihinin-ilkleri/ (04.03.2021)

"Türkiye Radyo Dinleme Tercihleri", https://www.aa.com.tr/tr/kultur-sanat/radyoyu-kadinlar-cep-telefonundan-erkekler-arac-radyosundan-dinlemeyi-tercih-ediyor-/1735585 (02.03.2021)

"Türkiye, Radyo, Televizon ve İsteğe Bağlı Yayınların İnternet Ortamından Sunumu Hakkında Yönetmelik", https://www.mondaq.com/turkey/broadcasting-film-tv-radio/850336/radyo-televizyon-ve-304ste287e-ba287li-yayinlarin-304nternet-ortamindan-sunumu-hakkinda-ynetmelik (04.03.2021)

"Türkiye'de Özel Televizyon Yayıncılığının Sosyo Kültürel Yapıya Etkileri", https://sobider.com/DergiTamDetay.aspx?ID=4960 (04.03.2021)

"Türkiye'de Televizyon", https://tr.wikipedia.org/wiki/T%C3%BCrkiye%27de_televizyon#:~:text=gibi%20%C3%A7e%C5%9Fitli%20TRT%20kanallar%C4%B1%20olu%C5%9Fturuldu,ilk%20%C3%B6zel%20televizyon%20kanal%C4%B1%20oldu. (04.03.2021)

"Türkiye'nin 93 Yıllık Radyo Yayıncılığı Serüveni", https://www.trthaber.com/haber/turkiye/turkiyenin-93-yillik-radyo-yayinciligi-seruveni-482022.html (01.03.2021)

"TV in China", https://m-f-consulting.com/pdf/TV%20in%20China.pdf (25.12.2020)

"United Kingdom Digital Terrestrial Television", https://en.wikipedia.org/wiki/Television_in_the_United_Kingdom#Digital_terrestrial_television (17.12.2020)

"User-Generated Video Sharing Platforms Subject to New Obligations", "https://www.taylorwessing.com/fr/insights-and-events/insights/2020/09/user-generated-video-sharing-platforms-subject-to-new-obligations (18.12.2020)

"Uvb-76 / Mdzhb", http://uvb-76.net/2014/04/help-saving-shukhov-radio-tower-in.html (21.12.2020)

"Web Radio Channels Ranked by Number of Sessions in Germany in the 3rd Quarter of 2020", https://www.statista.com/statistics/444704/web-radio-channels-ranked-by-sessions-germany/ (20.02.2021)

"Weekly Hours of Video Content Consumers Watch on Broadcast, Cable or Satellite TV in Singapore as of August 2020", https://www.statista.com/statistics/1064996/singapore-weekly-hours-watching-broadcast-cable-satellite-tv/ (25.01.2021)

"What PRS for Music Do?", https://www.prsformusic.com/what-we-do (17.12.2020)

"Yayın Lisans ve Yayın Yetkilendirme Ücretleri", https://www.rtuk.gov.tr/duyurular/3788/8461/2021-yili-uydu-kablolu-ve-internet-

yayin-lisans-ucretleri-ile-yayin-iletim-yetkilendirme-ve-verici-tesis-ve-isletim-sirketi-yayin-iletim-yetkilendirme-ucreti-belirlendi.html (04.03.2021)

"Year End Review- MIB", https://www.edristi.in/year-end-review-ministry-ministry-information-broadcasting/ (03.01.2021)

"Youth Protection in Germany: Online Age Checks and Daytime Blackouts Ahead?", https://www.mofo.com/resources/insights/190523-youth-protection-germany.html (20.01.2021)

https://www.chinalawtranslate.com/en/governing-the-e-cosystem-2/&usg=ALkJrhiySGSPpAdXJm3FKuep4SVSBwEn_A (27.12.2020)

https://www.csa.fr/content/download/252451/710638/file/Notice+relative+%C3%A0+la+d%C3%A9claration+ou+au+conventionnement+d'un+service%20(2).pdf (25.01.2021)

Netflix Agress to Abide by FPB Rules in SA", https://techcentral.co.za/netflix-agrees-to-abide-by-fpb-rules-in-south-africa/96280/ (19.12.2020)

Oct.7, 1959: Luna 3's Images From the Dark Side", https://www.wired.com/2011/10/1007luna-3-photos-dark-side-moon/ (23.12.2020)

ROSKOMNADZOR Logosu", https://rsf.org/en/news/ferghana-news-agency-files-complaint-against-site-blocking-russia (23.12.2020)

Singapore's First Television Station", https://eresources.nlb.gov.sg/infopedia/articles/SIP_1064_2006-04-03.html (25.01.2021)

Television in China”, https://en.wikipedia.org/wiki/Television_in_China#:~:text=Altogether%20there%20are%203%2C000%20television,held%20on%20a%20regular%20basis. (26.12.2020)

Television in Russia”, https://en.wikipedia.org/wiki/Television_in_Russia#:~:text=Television%20is%20the%20most%20popular,3300%20television%20channels%20in%2"0total. (23.12.2020)

Television in the Sovies Union”, https://en.wikipedia.org/wiki/Television_in_the_Soviet_Union#:~:text=On%201%20October%201934%2C%20Russia's%20first%20televisions%20were%20produced.&text=World%20War%20II%20disrupted%20regular,in%20a%20625%20line%20standard. (23.12.2020)

Television in the Sovies Union”, https://en.wikipedia.org/wiki/Television_in_the_Soviet_Union#:~:text=On%201%20October%201934%2C%20Russia's%20first%20televisions%20were%20produced.&text=World%20War%20II%20disrupted%20regular,in%20a%20625%20line%20standardhttps://en.wikipedia.org/wiki/Television_in_the_Soviet_Union#:~:text=On%201%20October%201934%2C%20Russia's%20first%20televisions%20were%20produced.&text=World%20War%20II%20disrupted%20regular,in%20a%20625%20line%20standard. (23.12.2020)

ÖZET

Geçtiğimiz yüzyıldan itibaren dünya genelinde sanayileşmenin hızla artmasıyla kitlelerin dikkatini tüketime yöneltmek bir hayli önem kazanmıştır. Bu kapsamda, kitlesel tüketim araçları ortaya çıkmış ve dünya genelinde hızla yayılmaya başlamıştır. Tüm bu gelişmeler yaşanırken yayıncılık sektörü de radyonun keşfi ile kitlelere hitap etmenin öncüsü hâline gelmiştir. Öyle ki, radyo ile dünya genelinde birden çok insana aynı anda ulaşılabilme imkânı doğmuştur. Yayıncılık sektörünün diğer bir dönüm noktası ise sesin iletimini sağlayan radyonun icadının ardından hem ses hem de görüntünün iletimini sağlayan televizyonun icat edilmesi olmuştur.

Radyo ve televizyon yayıncılığı karasal, kablo ve uydu yayın teknolojileri ile geleneksel medya kavramını oluşturmuştur. Geleneksel medya araçları toplumların yaşam tarzını belirleyen, duygu, düşünce ve algılarını yönlendiren, tutum, değer ve davranışlarını etkileyen önemli bir güç hâline gelmiştir. Zamanla, söz konusu gücün "kamu yararı, yeniden iletim, kültürün korunması, küçüklerin ve gençliğin korunması" gibi konularda düzenlenmesi ve denetlenmesi ihtiyacı ortaya çıkmış ve bu konuda dünya genelinde çeşitli adımlar atılmıştır.

20. yüzyıl sonlarında internet teknolojilerinin ortaya çıkması ve zaman içerisinde hızla gelişmesi yayıncılık alanında yeni bir dönem başlatmıştır. Radyo, televizyon ve isteğe bağlı yayıncılık gibi hizmetler internet üzerinden herkes tarafından erişilebilir hâle gelmiştir. Tıpkı geleneksel medya araçlarında olduğu gibi, yeni medya olarak adlandırılan çevrim içi yayıncılığın da "kamu yararı, yeniden iletim, kültürün korunması, küçüklerin ve gençliğin korunması" gibi konularda düzenlenmesi ve denetlenmesi ihtiyacı ortaya çıkmıştır.

RTÜK tarafından uygulanan düzenleme ve denetleme faaliyetleri hizmetlerine katkı sağlayacağı düşünülen bu tez çalışmasında, öncelikle dünya genelinden seçilmiş ülkelerin radyo ve televizyon yayıncılık tarihçeleri ile yayıncılık alanındaki yetkili otoritelerine değinilmekte, ardından söz konusu ülkelerin çevrim

içi yayıncılık alanındaki uygulamaları incelenmektedir. Son olarak, çevrim içi yayıncılık alanındaki düzenleme ve denetleme faaliyetlerine ilişkin öneriler sunulmaktadır.

Anahtar Kelimeler: radyo, televizyon, internet, çevrim içi, yayıncılık, RTÜK, medya, denetleme,

ABSTRACT

With the rapid increase of industrialization throughout the world since the last century, it has become very important to direct the attention of the masses to consumption. In this context, mass consumption tools have emerged and started to spread rapidly around the world. While all these developments are taking place, the broadcasting industry has become the pioneer of appealing to the masses with the discovery of radio. So much so that the opportunity to reach more than one person at the same time has emerged with the radio. Another turning point of the broadcasting industry was the invention of the television that enables the transmission of both sound and image after the invention of the radio that transmits sound.

Radio and television broadcasting has formed the concept of traditional media with terrestrial, cable and satellite broadcasting technologies. Traditional media tools have become an important force that determines the lifestyle of societies, directs their feelings, thoughts and perceptions, and affects their attitudes, values and behaviors. Over time, the need for regulation and supervision of this power in issues such as "public interest, retransmission, preservation of culture, protection of minors and youth" has emerged and various steps have been taken in this regard throughout the world.

The emergence of internet technologies at the end of the 20th century and their rapid development over time started a new era in the field of publishing. Services such as radio, television and on-demand broadcasting have become accessible to everyone on the internet. Just like in traditional media tools, the need for regulation and supervision of online broadcasting, which is called new media, has arisen on issues such as “public interest, retransmission, protection of culture, protection of minors and youth”.

In this thesis study, which is thought to contribute to the regulation and supervision activities implemented by RTÜK, firstly the radio and television

broadcasting histories and the competent authorities in the field of broadcasting of selected countries from around the world are mentioned, and then the applications of these countries in the field of online broadcasting are examined. Finally, recommendations regarding regulation and supervision activities in the field of online publishing are presented.

Keywords: radio, television, internet, online, broadcasting, RTÜK, media, control,

ÖZGEÇMİŞ

1993 yılında Ankara'da doğan Muhammed Yusuf SARI ilköğrenimini Pursaklar Ayyıldız İlköğretim Okulunda, orta öğrenimini Nene Hatun Orta Okulunda, lise öğrenimini ise Pursaklar Ayyıldız Anadolu Lisesinde tamamladı. 2011 yılında Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi İşletme Bölümünde lisans eğitimine başladı. 2017 yılında lisans eğitimini tamamladı. 2018 yılında Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi Adalet Bölümünde başladığı önlisans eğitimini ise 2020 yılında tamamladı. 2018 yılında Radyo ve Televizyon Üst Kurulunun açmış olduğu sınavda başarılı olarak Üst Kurul Uzman Yardımcısı unvanıyla göreve başladı.

2019 yılı itibarıyla, Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi İşletme Anabilim Dalında yüksek lisans eğitimine devam eden Muhammed Yusuf SARI evli ve bir çocuk babası olup İngilizce bilmektedir.